

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

(District Disaster Preparedness and Response Plan)

२०८२

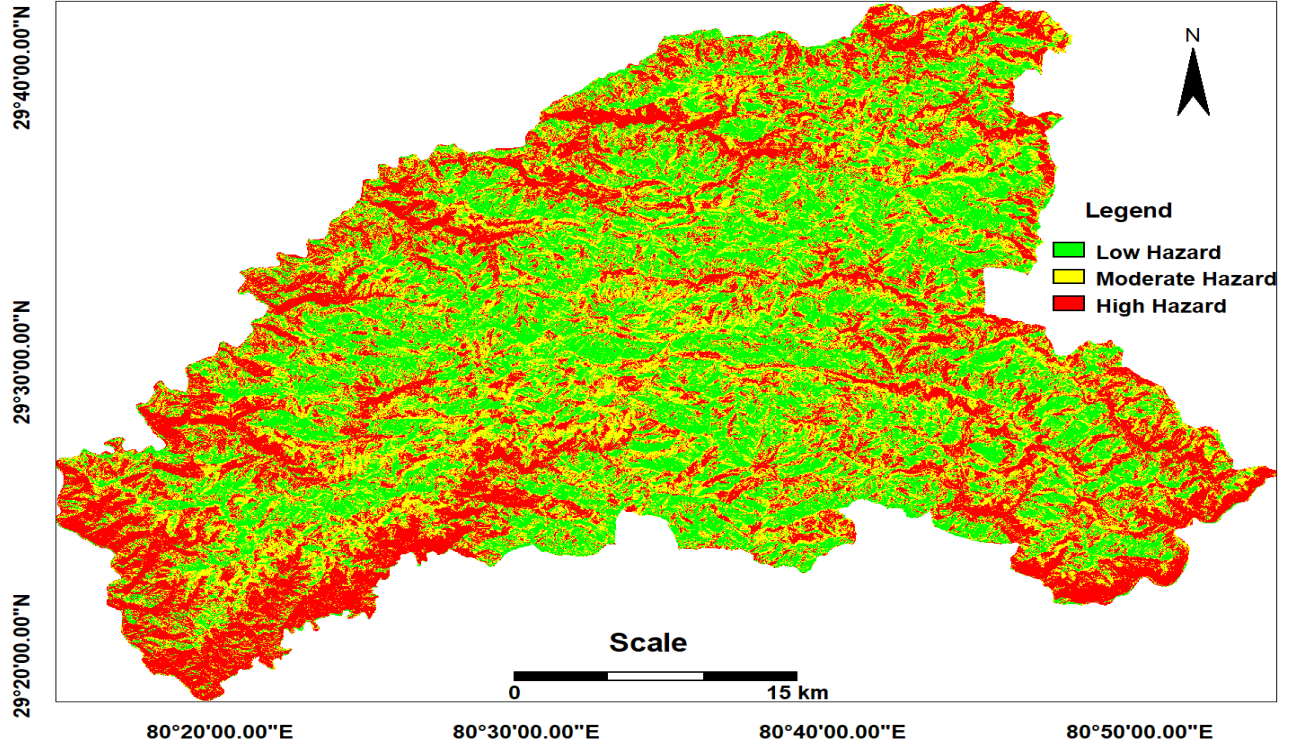


जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

बैतडी

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना
District Disaster Preparedness and Response Plan

२०८२



जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
बैतडी

प्रकाशक : जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बैतडी

सर्वाधिकार : जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बैतडी

अध्यावधिक : असार, २०८२

प्रकाशन प्रति : २०० प्रति

आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग :

सम्पादन समिति :

स.प्र.ना.उ. लक्ष्मण सिंह थापा, सशस्त्र प्र.बल नेपाल नं. ५१ गुल्म	- संयोजक
प्र.अ. बिनोद भट्टराई, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी	- सदस्य
प्र.नि. बलराम पाण्डेय, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बैतडी	- सदस्य
कार्यक्रम संयोजक श्री खगेन्द्र भट्ट, UNFPA	- सदस्य
क. अ. श्री सुरेन्द्र भट्ट, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी	- सदस्य



नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

☎ ०१५-५२०१३३ ३३३ ☎ ०१५-५२०१३५
✉ dao.baitadi@gmail.com
🌐 daobaitadi.maha.gov.np
📘 facebook.com/daobaitadi

गढी, बैतडी

प.स. २०८१/८२



मिति : २०८२/०३/०५

शुभकामना



बैतडी जिल्ला भिरालो भूभाग, कमजोर धरातल तथा भू-बनोटका कारण प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद् जोखिमको दृष्टिकोणबाट उच्च जोखिममा रहेको र वर्षेनी ठूलो मात्रामा जन धनको क्षति समेत हुने गरेको सर्वविदितै छ। विपद्बाट हुनसक्ने मानवीय तथा भौतिक क्षतिलाई कम गर्ने उद्देश्यले सरोकारवालाहरूबीचको समन्वय, सहकार्य र सहभागिताबाट जोखिमयुक्त क्षेत्र र सम्भावित विपद्को पहिचान एवं विश्लेषण गर्दै क्षति न्यूनीकरणका उपायहरूको पहिचान गरी आवश्यक पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य गर्न सम्बद्ध निकायहरूको जिम्मेवारी बाँडफाँट सहित विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८२ अद्यावधिक गरिएको छ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ ले मार्गदर्शन गरे बमोजिम विपद् व्यवस्थापनका समग्र चरणहरू विपद् जोखिम न्यूनीकरण, खोज तथा उद्धार, राहत वितरण, पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण लगायतका सबै कार्यमा तीनवटै तहका सरकारहरू र सरोकारवाला निकायहरूको भूमिका र कार्यजिम्मेवारीका साथै जिल्लाको समष्टिगत अवस्थालाई तथ्याङ्क सहित चित्रण गरिएकोले यस योजनाले सम्भावित विपद्बाट हुनसक्ने जोखिमको न्यूनीकरण गर्न, खोज तथा उद्धार र राहत वितरणमा समन्वयात्मक रूपमा कार्य गर्ने बातावरण तयार गर्न सरोकारवाला सबैलाई सहयोगी हुने विश्वास लिएको छु।

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत प्रस्तुत योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी विपद् व्यवस्थापनलाई नतिजामूलक बनाउन सबै सरोकारवाला निकायहरूले आ-आफना नीति तथा कार्यक्रममा आन्तरिकीकरण गर्नुहुनेछ भन्ने विश्वास सहित प्रस्तुत योजनाको अद्यावधिक कार्यमा सहयोग गर्नुहुने बैतडी जिल्लाका दश वटै स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि, जिल्लामा क्रियाशील राजनीतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधि, सुरक्षा निकाय लगायत विपद् सम्बद्ध सबै सरकारी तथा गैरसरकारी निकायका प्रमुख एवं प्रतिनिधि, सञ्चारकर्मी र यस कार्यमा अहोरात्र खटिनुहुने सबै कर्मचारीहरूलाई विशेष धन्यवाद दिदै योजनाको सफल कार्यान्वयनको लागि सबैको सकारात्मक सहयोगको अपेक्षा गरेको छु।

धन्यवाद!

दीर्घराज उपाध्याय
प्रमुख जिल्ला अधिकारी
बैतडी

विषयसूची

१. परिचय	1
१.१. पृष्ठभूमि	1
१.२. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी संबैधानिक तथा कानूनी व्यवस्था	2
१.३. बैतडी जिल्लाको परिचय	3
१.४. जिल्लाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य तथा रणनीति	7
२. योजना निर्माण प्रक्रिया.....	8
३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा.....	8
४. सामान्य पूर्वतयारी योजना	9
४.१ सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा	9
४.२ विभिन्न बैठकका निर्णयहरु	10
४.३ मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायको सूची	12
५. प्रकोप जोखिम विश्लेषण.....	15
५.१ बैतडी जिल्लाको प्रकोपको इतिहास	15
५.२ प्रकोप जोखिम विश्लेषण तालिका	19
६. बिषयगत क्षेत्रको नेतृत्वदायी तथा सहयोगी संस्थाको सूची.....	20
७- बिषयगत भूमिका तथा जिम्मेवारी.....	21
७.१. समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्र	21
७.२. खोज तथा उद्धारक्षेत्र	24
७.३. खाद्य सुरक्षा तथा गुणस्तर क्षेत्र	26
७.४. आपतकालीन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्र	27
७.५. खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता प्रवर्द्धनक्षेत्र	28
७.६. स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	30
७.७ शिक्षा क्षेत्र	32
७.८. कृषि तथा जीविकोपार्जन क्षेत्र	34
७.९. संरक्षण क्षेत्र	36
८. सूचना व्यवस्थापन.....	38
९= आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान.....	38
१०. विपद्को प्रकृतिमा आधारित क्षेत्रगत प्रतिकार्य योजना :	39
१०.१ समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्र	39
१०.२ खोज तथा उद्धार क्षेत्र	41
११.३ खाद्य सुरक्षा तथा गुणस्तर क्षेत्र	42
१०.४ आपतकालिन आवास तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्र	44

१०.५ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र	46
१०.६ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	49
१०.७ शिक्षा क्षेत्र	51
१०.८ कृषि तथा जिविकोपार्जन क्षेत्र :	53
१०.९ संरक्षण क्षेत्र	54
११. कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति	57
११.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशिल हुने	57
११.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन प्रकृया	57
११.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधिक	58
१२. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन.....	58
१३. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार.....	58
१४. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय तहको काम, कर्तव्य र अधिकार:.....	59
१५. उत्थानशीलता.....	60
१७. अनुसूचीहरु :.....	62
अनुसूची-१ विपद् सम्पर्क व्यक्ति (Focal Person) तथा संस्थाको विवरण:	62
अनुसूची-२ बैतडी जिल्ला अन्तर्गतका कार्यालयमा रहेका सवारी साधनका चालकहरुको विवरण	62
अनुसूची-३ आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र एवं विपद् व्यवस्थापन कोषको मौज्जात रकम	63
अनुसूची-४ जिल्लामा स्थापना गरिएका हेलिप्याडहरुको विवरण	63
अनुसूची-५ बैतडी जिल्ला भित्र रहेको विपद् व्यवस्थापनका लागि खुला क्षेत्र (Open Space)	64
अनुसूची-६ बैतडी जिल्लाको मनसुन पुर्वतयारी र उद्धारका लागि उपलब्ध स्रोत साधनहरुको विवरण	66
अनुसूची-७ निर्माण व्यवसायी संघ, बैतडी अन्तर्गत रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीको विवरण	69
अनुसूची-८ आपतकालिन खाद्य संकट व्यवस्थापनका लागि FOOD BANK सम्बन्धी सम्झौता	71
अनुसूची-९: जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक कार्यदल, २०८१	72
अनुसूची-१० नेपाल पत्रकार महासंघ (जिल्ला शाखा, बैतडी, अन्तर्गत कार्यरत पत्रकारहरुको विवरण)	72
अनुसूची-११ बैतडी जिल्ला अन्तर्गत रहेका एम्बुलेन्सहरुको विवरण	73
अनुसूची १२- नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा बैतडी अन्तर्गतका उपशाखाहरु	74
अनुसूची-१३ जिल्ला विपद् सहायता कक्ष (District Disaster Help Desk -DDHD)	75

संक्षिप्त रूप

जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
न.पा.	नगरपालिका
गा.पा.	गाउँपालिका
प्र.जि.अ.	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
स.प्र.जि.अ.	सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी
स.प्र.ब.	सशस्त्र प्रहरी बल
ने.रे.सो.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
गै.स.स.	गैर सरकारी संस्था
CDMC	Community Disaster Management Committee
DCMC	District Crisis Management Committee
DDMC	District Disaster Management Committee
DDPRP	District Disaster Preparedness and Response Plan
DDRT	District Disaster Response Team
DEOC	District Emergency Operation Center
IEC	Information, Education and Communication
IRA	Initial Rapid Assessment
IRT	Incident Response Team
LDCRP	Local Disaster and Climate Resilience Plan
LSAR	Light Search and Rescue
MIRA	Multi-Cluster Initial Rapid Assessment
NDRF	National Disaster Response Framework
NDRRMA	National Disaster Risk Reduction and Management Authority
NEOC	National Emergency Operation Center
NFRI	Non Food Relief Items
QRT	Quick Response Team
RRT	Rapid Response Team
SAR	Search and Rescue
WASH	Water, Sanitation and Hygiene
MISP	Minimum initial Service Package

१. परिचय

१.१. पृष्ठभूमि

नेपाल भूकम्प, बाढी/पहिरो, आगलागी, महामारी, चट्याड, हावाहुरी, असिना, लु(तातो हावा), शितलहर, हिमपात, हिमताल विष्फोटन जस्ता प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक प्रकोपको जोखिममा रहेको मुलुक हो। यसमा पनि भूकम्प, बाढी/पहिरो तथा जलवायू परिवर्तन जस्ता प्रकोपको हिसावले नेपाल अझबढी जोखिममा रहेको छ। यस्ता प्रकोपको जोखिमबाट बैतडी जिल्ला पनि अछुतो रहन सकेको छैन। यसै अवस्थालाई ध्यानमा राखि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ७ दफा १६ को २ (ग) तथा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्ग निर्देशन, २०६७ (पहिलो संसोधन २०७६) र राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य ढाँचा (NDRF) को आधारमा बैतडी जिल्लामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको अगुवाईमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्माण गरी लागु गरिएको छ।

बैतडी जिल्लामा हुने प्रकोप र यसले निम्त्याएका विपद्हरूलाई विक्षेपण गरेर हेर्दा पहिरो, बाढी, आगलागी, चट्याड, हावाहुरी, वन्यजन्तु आतंक र सडक दुर्घटना दोहोरिइ रहने तथा बर्षेनी आइरहने प्रकोपका रूपमा रहेका छन् भने भूकम्प पनि मानवीय, भौतिक तथा आर्थिक क्षति गर्ने र मानवीय सन्त्रास पैदा गर्ने प्रकोपका रूपमा देखापरेको छ। यसै सन्दर्भमा राष्ट्रिय योजना आयोगले प्रकाशन गरेको पन्ध्रौं योजनामा विपद्बाट सुरक्षित तथा उत्थानशील नेपाल हुने सोच लिनका साथै सबै प्रकारका प्राकृतिक एवम् गैरप्राकृतिक प्रकोपका घटनाबाट सिर्जित मानवीय, भौतिक, आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक एवम् वातावरणीय क्षति कम गर्ने लक्ष्य लिइएको छ। यस योजनामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गर्न विपद् उत्थानशील शासन पद्धतिको सुदृढीकरण गर्ने, सरकारको तीनै तहमा बहुप्रकोपको जोखिम नक्सांकन/सूचनामा आधारित विपद् जोखिम पूर्वानुमान, पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनर्लाभ सम्बन्धी क्षमता विकास संगै विपद् जोखिम संवेदनशील योजना तथा पूर्वाधार निर्माण प्रक्रिया सुनिश्चित गर्ने, विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक, निजी तथा सामुदायिक लगानी वृद्धि गरी समुदाय स्तर देखि नै विपद् उत्थानशील क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि वृहत सहभागिता सुनिश्चित गरी सचेतना अभिवृद्धि गर्दै विपद् पश्चातको पुनर्लाभ, पुनर्स्थापना, पुनर्निर्माण र नवनिर्माणका कार्यलाई सबल बनाउने जस्ता उद्देश्यहरू लिइएको छ।

विपद् सम्बन्धी सूचनाहरू समयमै प्राप्त गरी विश्वनीय किसिमले सूचना प्रवाह गर्न तथा समग्र विपद् व्यवस्थापन कार्यको प्रभावकारी समन्वय गर्न जिल्लामा आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना भई कार्य सञ्चालनमा रहेको छ। नगर क्षेत्रहरूमा विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सकिने गरी खुला क्षेत्रहरूको पहिचान तथा घोषणा गरी सात वटै प्रदेशहरूमा आपतकालीन सामग्रीको भण्डारण गर्न गोदाम घरहरूको व्यवस्था गर्ने नीति नेपाल सरकारले लिएको छ। यसै क्रममा बैतडी जिल्लामा पनि सरकारी तथा गैरसरकारी संघ-सस्थाहरू मार्फत आपतकालीन सामग्रीहरू वितरण तथा भण्डारण गरिएको छ। सरकारी, सामुदायिक तथा निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित अस्पताल तथा विद्यालयहरू र सम्पूर्ण सरकारी एवम् सार्वजनिक भवनहरूलाई भूकम्प प्रतिरोधी बनाउन जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरू अवलम्बन गर्नु जरुरी छ। स्थानीय तहको भूमिकालाई प्रभावकारी बनाई विपद् व्यवस्थापनको कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न विभिन्न निकायसँग समन्वय र सहकार्य गरी विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नु आवश्यक छ। विपद्जन्य परिस्थितिको सामना गर्न प्रकोप पूर्वसूचना प्रणालीको विकास मार्फत् सम्भाव्य सबै प्रकारका प्रकोपको पूर्व सूचना दिने, विपद् व्यवस्थापनका सबै चरणहरूमा समुदाय र विभिन्न क्षेत्रको सक्रिय सहभागिता बढाउने किसिमका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै विपद् व्यवस्थापनलाई विकास प्रक्रियाका सबै चरणमा एकीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु अति आवश्यक भइसकेको छ। विपद् पश्चातको द्रुत लेखाजोखामा एकरूपता कायम गर्ने, विपद्बाट पर्ने असरहरूलाई न्यून गर्ने तथा विपद् जोखिम हस्तान्तरण गर्ने प्रक्रियालाई थप व्यवस्थित गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिएको छ। विश्वव्यापी रूपमा विपद् जोखिम न्यूनीकरणको लागि संयुक्त राष्ट्र संघका सदस्य राष्ट्रहरूले अनुमोदन गरेको साझा रणनीति “ह्योगोकार्यसंरचना”(Hyogo Framework for Action 2005-2015)का आधारमा सन् २०१५ सम्ममा विपद्को कारणले हुने मानवीय, सामाजिक, आर्थिक र वातावरणीय क्षतिलाई उल्लेख्य रूपमा कम गराई हरेक राष्ट्र र समुदायलाई प्रकोप

विरुद्ध उत्थानशील (Resilience) बनाउने अपेक्षा राखिएको थियो । सोहि अनुरूप नेपाल सरकारले प्रत्येक जिल्लामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी त्यसलाई लागु गर्ने कार्यको थालनी गरेकोमा तत् पश्चातका (Sendai Framework For DRR 2015-2030) सेण्डाई कार्य योजना (२०१५-२०३०) को अवधारणा अनुरूप विपद् जोखिमलाई पहिचान गर्ने, तदनुरूप क्षमता पहिचान र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, विपद् जोखिम व्यवस्थापन र विपद् प्रतिकार्यका लागि स्थानीय तहदेखि अन्तर्राष्ट्रिय तहसम्म तयारी अवस्थामा रहने, आवश्यक नीति नियम तथा योजनाहरूको निर्माण गर्ने, वातावरणीय प्रतिकूल प्रभावका कारणले हुने जोखिम तथा विपद् व्यवस्थापनमा सबै वर्ग र समुदायलाई समावेश गराउने कुरालाई अङ्गीकार गरी नेपाल सरकारले हालै विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली २०७६, विपद् जोखिम न्यूनीकरण नीति २०७५ एवं सेण्डाई कार्य ढाँचालाई कार्यान्वयन गर्न राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०७५ पारित गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । यसरी अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धता, राष्ट्रिय नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्था अनुरूप विगतका अनुभव र सिकाइलाई समावेश गरी यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई समय अनुकूल परिमार्जन तथा अद्यावधिक गर्नुपर्ने भएकोले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बैतडीले जिल्लाका सरकारी निकाय, स्थानीय तह, राजनीतिक दल, विभिन्न संघ संस्था तथा सरोकारवालाहरूको सहभागितामा, जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८२ अद्यावधिक गरी लागु गरिएको छ ।

१.२. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी संबैधानिक तथा कानूनी व्यवस्था

नेपालको संविधानले प्रत्येक नागरिकलाई स्वच्छ र स्वस्थ वातावरणमा बाँच्न पाउने, प्रत्येक नागरिकलाई उपयुक्त आवासको हकलाई मौलिक हक र कर्तव्यको रूपमा अङ्गीकार गरेको छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (दैवी प्रकोप उद्धार ऐन, २०३९ प्रतिस्थापित) र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ ले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यलाई समन्वयात्मक तथा प्रभावकारी बनाउन संस्थागत तथा संरचनागत व्यवस्था र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोष लगायतको प्रावधानहरू गरेको छ ।

राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्यको कार्यढाँचा, २०७१ (संशोधित २०७५) अनुसार विपद्को अवस्थामा जोखिममा रहेका समूहको संरक्षण, गर्भवती, सुत्केरी तथा बच्चालाई दुध खुवाउने महिलाको हेरचाह, जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्ति, दीर्घरोगी, किशोरी, बालबालिकाको विशेष संरक्षण तथा सेवा सुविधा उपलब्ध गराउनुका साथै विपद् प्रभावितहरूलाई अस्थायी आश्रयस्थल तथा शिविर सञ्चालन भएका स्थानहरूमा राहत सामग्री वितरण गर्दा प्राथमिकताका साथ सेवा उपलब्ध गराउने तथा खोज तथा उद्धारका समयमा हुन सक्ने लैंगिक हिंसाका गतिविधि सम्बन्धमा विशेष निगरानी तथा संरक्षणको प्रबन्ध गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको लागी आगामी दिनमा अवलम्बन गर्नुपर्ने नीतिगत व्यवस्थालाई उल्लेख गरेको छ । यसका साथै विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३० ले चारवटा प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र, अठार वटा मुख्य प्राथमिकता प्राप्त कार्यहरू र २७१ रणनीतिक क्रियाकलापहरू उल्लेख गरी गन्तव्य निर्धारण गरेको छ । यो कार्ययोजनाले २०३० सम्म विभिन्न परिसूचकहरूमा के कति उपलब्धी हासिल गर्ने र कसरी यी क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयन गर्ने भन्ने विषयलाई मार्ग निर्देशित गरेको छ ।

यसैगरी, जलवायु परिवर्तन नीति, २०७६ तय गरि कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । यो नीतिले जलवायु परिवर्तन अनुकूलन र न्यूनीकरणको योजनावद्ध एवं एकिकृत प्रयासद्वारा राष्ट्रका सामाजिक, आर्थिक तथा पारिस्थितीकीय प्रणालीहरूलाई जलवायु उत्थानशील बनाउने लक्ष्य लिएको छ ।

सुदूरपश्चिम प्रदेशले प्रदेश विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद्, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति र प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कोषको प्रावधान राखेको छ । यसका साथै प्रदेश वातावरण संरक्षण ऐन, २०७५, प्रदेश आकस्मिक कोष ऐन, २०७५, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन तथा राहत वितरण निर्देशिका, २०७६ निर्माण गरेको छ । यो निर्देशिकाले जोखिम क्षेत्र तथा जोखिममा रहेका समूह पहिचान गर्ने, उद्धार सामाग्रीहरूको व्यवस्था गर्ने, आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र तथा गोदामघरको

व्यवस्था गर्ने, खोज तथा उद्धार गर्ने र राहत वितरण गर्ने सम्बन्धी प्रावधान राखेको छ। भुकम्प, बाढी पहिरो, आगलागी, महामारी जस्ता प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद् लगायतका आकस्मिक वा अप्रत्यासित कारणबाट सृजना भएको विशेष परिस्थितिमा प्रदेश सरकारले तत्काल आकस्मिक कार्यहरू सम्पादन गर्न प्रदेश आकस्मिक कोष सञ्चालन र परिचालन गर्ने, वातावरणीय असन्तुलन र यसबाट मानवजाति, जीवजन्तु, वनस्पति, प्रकृति, वायुमण्डल तथा भौतिक वस्तुमाथि हुनसक्ने प्रतिकूल असरलाई कम गर्ने लक्ष्य राखी विभिन्न कानुनी प्रावधानहरूको व्यवस्था गरेको छ। यसैगरी हवाई उद्धार कार्यविधि, २०७६ तयार गरि विपद् तथा अन्य दुर्घटनामा परि ज्यान जोखिममा परेका व्यक्तिहरूलाई हवाई उद्धार गरी श्रोत साधन सम्पन्न अस्पतालमा पुऱ्याई उचित स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था गरेको छ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (न) मा पनि स्थानीय तहको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी १२ वटा काम, कर्तव्य र अधिकारहरू उल्लेख गरेको छ। साथै, स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन कार्यविधि २०७७ मा पनि विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी सूचकहरू राखिएको छ।

१.३. बैतडी जिल्लाको परिचय

नेपालको सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गतका ९ जिल्लाहरू मध्ये बैतडी जिल्ला एक पहाडी जिल्ला हो। यस जिल्लाको पूर्वमा बझाङ र डोटी जिल्ला, पश्चिममा महाकाली नदी (भारतको उत्तराखण्ड), उत्तरमा दार्चुला जिल्ला र दक्षिणमा डडेल्धुरा जिल्ला पर्दछ। समुद्र सतह देखि ३१० मिटर देखि ३०२३ मिटर उचाईमा रहेको यो जिल्ला २९°१८' देखि २९°४२' उत्तरी अक्षांश र ८०°१४' देखि ८०°५४' पूर्वी देशान्तरमा अवस्थित छ। जिल्ला पाश्चवित्र २०७० का अनुसार यस जिल्लाको कूल क्षेत्रफल १५१९ वर्ग किलोमिटर छ। यस जिल्लाको सरदर वार्षिक वर्षा १४७२.४ मिलिमिटर मापन गरिएको छ। नेपाल सरकार केन्द्रिय तथ्यांक विभागले सम्वत् २०७८ मा लिएको राष्ट्रिय जनगणना अनुसार यस जिल्लाको कूल जनसंख्या २,४२,१५७ मध्ये पुरुष १,१३,८६४ (४७%) र महिला १,२८,२९३ (५३%) रहेको छ भने जिल्लामा जम्मा ४९,४२८ घरधुरी रहेका छन्। जस अनुसार लैंगिक अनुपात ८८.७५ पुरुष प्रति १०० महिला, परिवारको औसत आकार ४.९०, जन घनत्व १५९ प्रति वर्ग कि.मी. र वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर (-०.३४) रहेको छ। यस जिल्लामा ४ वटा नगरपालिका र ६ वटा गाउँपालिका गरी जम्मा १० स्थानीय तहहरू रहेका छन्। जिल्लाको अन्य जानकारी तलका तालिकाहरूमा उल्लेख गरिएको छ।

१.३.१ जिल्लाको उमेर अनुसार जनसंख्या विवरण

नेपालको राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तथ्याङ्कको आधारमा उमेर अनुसार यस जिल्लाको कुल जनसंख्यालाई खण्डिकरण गरि तलको तालिकामा समावेश गरिएको छ।

तालिका १: उमेर अनुसारको जनसंख्या विवरण

लिंग उमेर	५ बर्ष मुनी	५-९ बर्ष	१०-१९ बर्ष	२०-३९ बर्ष	४०-५९ बर्ष	६०-६९ बर्ष	७० बर्ष माथी	जम्मा
पुरुष	१२३७६	१२६३८	२८६५८	२९११९	१९९५०	६४९५	४६२८	११३८६४
महिला	१०७७५	१२०६८	२९६१०	३८४८१	२३४२२	७१९६	६७४१	१२८२९३
जम्मा	२३१५१	२४७०६	५८२६८	६७६००	४३३७२	१३६९१	११३६९	२४२१५७

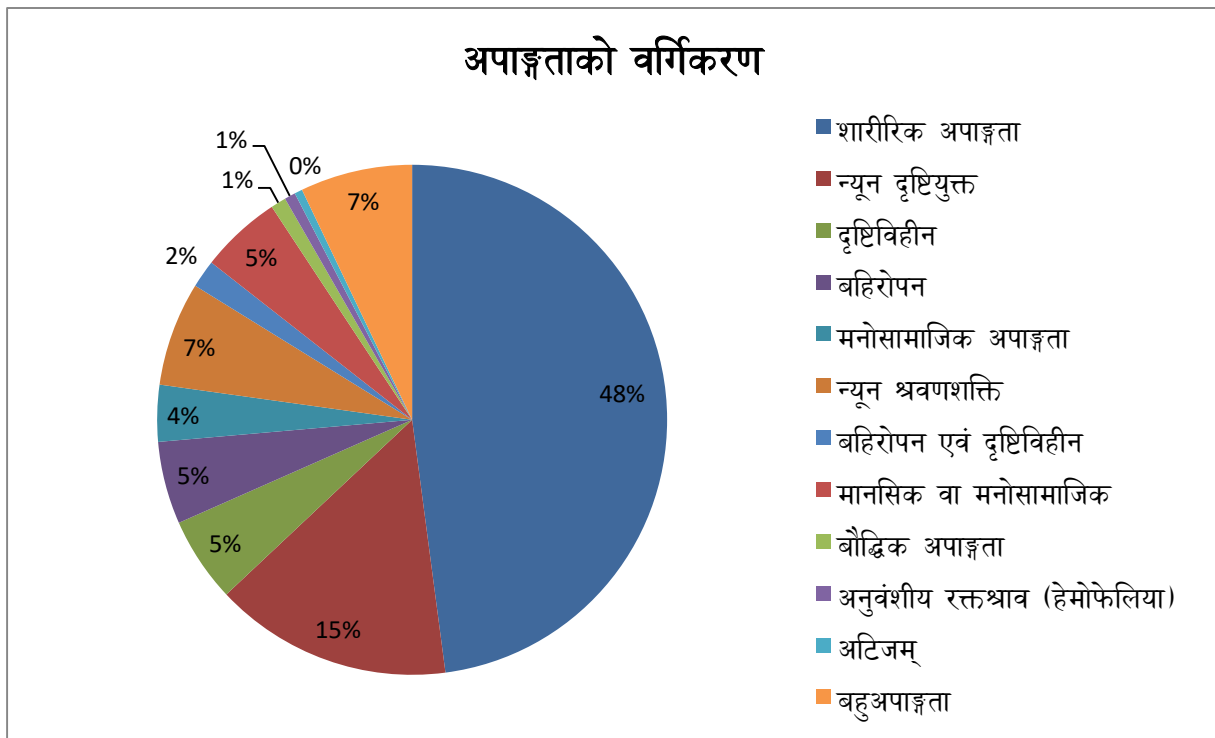
स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१.३.२. अपाङ्गता अनुसार जनसंख्या विवरण:

बैतडी जिल्लाको कूल जनसंख्या २,४२,१५७ मध्ये विविध कारणबाट प्रभावित भइ फरक फरक प्रकारको अपाङ्गता हुन पुगेका ब्यक्तिहरु जम्मा ५७६९ जना औषत २.३८% रहेका छन् । यो सम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका २: अपाङ्गताको अवस्था

अपाङ्गताको प्रकार	कुल	पुरुष	महिला
शारीरिक अपाङ्गता	२७६४	१६०३	११६१
न्यून दृष्टियुक्त	८७०	४१६	४५४
दृष्टि विहीन	३११	१५१	१६०
बहिरोपन	३०२	१६३	१३९
मनोसामाजिक अपाङ्गता	२०७	१२३	८४
न्यून श्रवणशक्ति	३८१	२००	१८१
बहिरोपन एवं दृष्टिविहीन	१०२	४८	५४
मानसिक वा मनोसामाजिक	२९७	१८१	११६
बौद्धिक अपाङ्गता	५६	२९	२७
अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफेलिया)	४०	२८	१२
अटिजम्	२९	१४	१५
बहु अपाङ्गता	४१०	२४०	१७०
कुल	५७६९	३१९६	२५७३



स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१.३.३. प्राकृतिक तथा भौतिक स्रोतः

नेपालको राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तथ्याङ्कको बमोजिम घरको बनौट र अन्य भौतिक स्रोतको आधारमा यस जिल्लाको कुल परिवार संख्यालाई विभिन्न सूचक अनुसार तपशिलका तालिकाहरूमा समावेश गरिएको छ ।

तालिका नं.३ :- घरको जगको बनौट अनुसार परिवार संख्या

जगकोबनावट	परिवार संख्या	प्रतिशत
माटोको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा	४३०७८	८७.२%
सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा	५५५५	११.२%
ढलान पिल्लर सहितको	७१४	१.४%
काठ/बाँसको खम्बा गाडेको	५०	०.१%
अन्य	१०	०.०२%
जम्मा	४९४०७	१००%

तालिका नं.४ :- घरको बाहिरी गारोको बनौट अनुसार परिवार संख्या

बाहिरी गारोको बनावट	परिवार संख्या	प्रतिशत
माटोको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा	३९२४८	७९.४%
सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा	९८१३	१९.९%
काठ/फल्याक	३६	०.१%
बाँसजन्य सामग्री	१५	०.०३%
काचो ईँटा	२३९	०.५%
जस्ता/टिन/च्यादर	३२	०.१%
प्रिफ्याब	०	०%
अन्य	२४	०.०५%
जम्मा	४९४०७	१००%

तालिका नं.५ :- घरको छानोको बनौट अनुसार परिवार संख्या

घरको छानोको बनौट	परिवार संख्या	प्रतिशत
जस्ता/टिन/च्यादर	३१४८	६.४%
सिमेन्ट ढलान	५७९९	११.७%
खर/पराल/छवाली	२७२	०.६%
टायल/खपडा/झिँगटी	३७४	०.८%
ढुङ्गा/स्लेट	३९३२३	७९.६%
काठ/फल्याक	१६०	०.३%
माटो	२९५	०.६%
अन्य	३६	०.१%
जम्मा	४९४०७	१००%

१.३.४. सुविधा र साधनः

नेपालको राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तथ्याङ्कको बमोजिम घर परिवारले प्रयोग गर्ने सुविधा र साधनको आधारमा यस जिल्लाको कुल परिवार संख्यालाई विभिन्न सूचक अनुसार तपशिलका तालिकाहरूमा समावेश गरिएको छ ।

तालिका नं. ६ : खानेपानीको स्रोत अनुसार परिवार संख्या

सुविधाकोविवरण	परिवार संख्या	प्रतिशत
धारा/पाइप(घर परिसर भित्र)	१०,६७५	२१.६%
धारा/पाइप(घर परिसर बाहिर)	३०,६२२	६२%
ढाकिएको इनार/कुवा	५४२	१.१%
खुला इनार/कुवा	१,८८४	३.८%
मूल धारा	४,७९१	९.७%
खोला/झरना	८२४	१.७%
जार/बोतल	२२	०.०४%
अन्य	४७	०.१%
जम्मा	४९,४०७	१००%

तालिका नं. ७ : खाना पकाउन प्रयोग गर्ने ईन्धन स्रोत अनुसार परिवार संख्या

ईन्धनकोप्रकार	परिवार संख्या	प्रतिशत
काठ/दाउरा	४७०१८	९५.२%
एल.पी.ग्याँस	२२८१	४.६%
बिजुली	२६	०.०५%
बायो ग्याँस	६५	०.१%
मट्टीतेल	११	०.०२%
अन्य	६	०.०१%
जम्मा	४९४०७	१००%

तालिका नं. ८ : शौचालयको प्रयोग अनुसार परिवार संख्या

शौचालयकोप्रकार	परिवार संख्या	प्रतिशत
फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	९३१	१.९%
फलस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क)	२८३३५	५७.४%
साधारण	१९२६६	३९%
सार्वजनिक	२४५	०.५%
चर्पी नभएको	६३०	१.३%
जम्मा	४९४०७	१००%

(स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)

१.३.५. जलवायू तथा भूउपयोगको अवस्था :

बैतडी जिल्लाको भौगोलिक भू-बनोट अत्याधिक रुपमा भिरालो जमिन भएकोले अधिकांश भागमा चिम्टाइलो, बलौटे, मिश्रित बलौटे र फुस्रो माटो पाइन्छ। समथर भू-भाग जस्तै पाटन तथा ढुंगाड क्षेत्रमा उर्वर दोमट माटो पाइन्छ। जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १,४५,११३ हेक्टर रहेकोमा भूउपयोगको विवरण निम्न अनुसार छ:

तालिका नं.९: भू-उपयोगको अवस्था

विवरण	क्षेत्रफल (हेक्टर)	प्रतिशत
कूल खेतीयोग्य जमिन	३१,४८५	२१.६९%
खेती गरिएको जमिन	२०,५६०	६५.३०%
कुल सिंचित क्षेत्रफल	१०,६५०	५१.७९%
वर्षभरी सिंचित जमिन	६,९१२	६४.९०%
आंशिक सिंचित जमिन	३,७२८	३५.१०%
वनजंगलले ओगटेको क्षेत्र	५८,५८२	४०.३६%
चरिचरन	१९,१९९	१२.६३%
नदीनाला	१०,४१२	६.८५%
अन्य	१३,३९४	८.८८%

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र, बैतडी, २०८२

जलवायूका हिसावले यस जिल्लाको तल्लो भेगमा अर्ध उष्ण, उच्च पहाडी भेगमा शीतोष्ण हावापानी पाइन्छ। यस जिल्लाको औषत तापक्रम अधिकतम २३.४ डिग्री सेल्सियस र न्यूनतम ११.६ डिग्री सेल्सियस रहेको पाइएको छ। औषत वार्षिक वर्षा १४७२.४ मिलिमिटर रहेको छ। यस जिल्लामा प्रमुख २५ वटा नदी तथा खोलानालाहरू रहेका छन् जसमध्ये मुख्य रूपमा महाकाली, सेती, चौलानी, सुर्नया, जमाडी, गर्मा, आगरी, हुंगाड, न्वाघरीगाड, बलगाड, ढिकगाड, लिखाडीगाड, स्याडीगाड, बागागाड, कोटेलीगाड, निलगाड, कन्सनीगाड, पल्मोडीगाड आदि रहेका छन्।

१.३.६. वन जंगलको अवस्था:

यस जिल्लाको उष्ण प्रदेशीय वन जंगलमा साल, चिउरी, बर्रो, खयर, सिसौ, सिमल, जामुन आदि रुख प्रजातिहरू पाइन्छन् भने जिल्लाको श्रीभावर, खोड्पे, अनारखोली लगायत महाभारत लेक क्षेत्रमा ठण्डा समशितोष्ण क्षेत्रमा खोटे सल्ला, लालीगुराँस, बाँझ, खसु, काफल, देवदार आदि प्रजातिहरू रहेका छन्। बैतडी जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १,४५,११३ हेक्टरमध्ये वनको क्षेत्रफल ५८,५८२ हेक्टर (४०.३६ प्रतिशत हे.) रहेको छ।

स्रोत: डिभिजन वन कार्यालय, बैतडीको एकीकृत तथ्यांक पुस्तिका (Database book), २०८२

तालिका नं. १० : जिल्लाको औषत वर्षाको विश्लेषण र मौसमी अवस्था:

क्र.सं.	केन्द्रको नाम	मनसुनमा जम्मा वर्षामि.मि.	वार्षिक जम्मा वर्षामि.मि.
१	गोठालापानी	९३९.९	१३७७.९
२	पाटन	९३१.५	१२०४.३
३	सिद्धपुर	२५६६.२	२८९९.३
४	ककरपाखा	१३४६.६	१७५४.३

स्रोत : जल तथा मौसम विज्ञान कार्यालय- कोहलपुर, बाँके

१.४. जिल्लाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य तथा रणनीति

समष्टिगत उद्देश्य: जिल्ला पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समष्टिगत उद्देश्य यस प्रकार रहेको छ:

- विपद्बाट उत्पन्न मानवीय जोखिमका असरहरू न्यूनीकरण गर्नका लागि जिल्लाको प्रतिकार्य क्षमता अभिवृद्धि गर्दै प्रभावितहरूको आधारभूत आवश्यकताहरूलाई प्रभावकारी एवं समन्वयात्मक रूपमा उपलब्ध गराउने कुरा सुनिश्चित गर्नु,

निर्दिष्ट उद्देश्य: जिल्ला पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्दिष्ट उद्देश्यहरू यस प्रकार रहेका छन्:

- जिल्ला स्थित जोखिममा रहेका स्थानीय तहहरूको संकटासन्नता विश्लेषण गरी स्थानीय स्रोत साधन र क्षमताको पहिचान गर्ने,
- जोखिममा रहेका समुदायको सुरक्षित भविष्यको प्रत्याभूतिको लागि विपद्को सामना गर्न जिल्लाको क्षमता अभिवृद्धिमा सहयोग पुऱ्याउने,
- भूकम्प, बाढी/पहिरो, तथा पानीजन्य आपतकालबाट उत्पन्न विपद् व्यवस्थापनको लागि स्थानीय स्रोत, साधन, सीप र ज्ञानको अधिकतम उपयोग गर्दै प्रतिकार्य तथा पूर्वतयारी योजना अनुसार जिल्लास्थित सरोकारवाला निकायहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,
- आपतकालिन अवस्थाको सामना गर्न जिल्लास्थित सरोकारवालाहरूको प्रतिकार्य क्षमतालाई अझ प्रभावकारी बनाउने।

अपनाइएका रणनीति: जिल्ला पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमा गर्दा अपनाइएका केही रणनीतिक गतिविधि निम्न अनुसार छन्:

- विगत ३ वर्षको बाढी/पहिरोको प्रभावको विश्लेषण र सबैभन्दा खराब परिस्थितिलाई आधारको रूपमा छनोट,
- जिल्लामा कार्यरत क्रियाशिल निकायको क्षेत्रगत रूपमा क्षमता विश्लेषणद्वारा पूर्वतयारी र प्रतिकार्य निर्धारण,
- तर्जुमा भएको योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि जिम्मेवारी बाँडफाँड,
- आपतकालीन प्रतिकार्यको लागि गरिने पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रममा क्षेत्रगतरूपमा रहेको दक्षता, ज्ञान, सीप, विधिको प्रयोगका लागि समन्वयमा जोड,
- जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले गर्नेछ, जसको मूल्यांकन विभिन्न विकास साझेदार एवम् गृह मन्त्रालय तथा केन्द्रिय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा प्राधिकरणबाट हुनेछ।

२. योजना निर्माण प्रक्रिया

यस जिल्लामा विगतमा घटेका विपद् सम्बन्धी घटनाहरूलाई आधार मानेर बैतडी जिल्लामा हुने गरेका भूकम्प, बाढी, पहिरो, चट्याङ, आगलागी, हावाहुरी, वन्यजन्तु आतंक, सडक दुर्घटना, हिमपात, महामारी जस्ता विपद्हरूलाई प्राथमिकतामा राखि योजना निर्माणको लागि जिल्ला स्थित विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरू बीच विभिन्न समयमा भएका औपचारिक तथा अनौपचारिक छलफल र सहकार्यमा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८२ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बैतडीबाट अद्यावधिक गरिएको छ।

३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा

यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाबाट निम्न बमोजिमको उपलब्धि हासिल हुने अपेक्षा गरिएको छ।

- समन्वय संयन्त्र तथा पद्धति स्थापना हुने।
- सबै निकायहरूको भूमिका पहिचान हुने।
- प्रकोप तथा जोखिम नक्सा तयार हुने।
- सम्भावित विपद्को क्षेत्रमा विशिष्ट योजना तर्जुमा हुने।
- साधन/स्रोत तथा जनशक्तिको आँकलन हुने।
- खोज तथा उद्धार टोलीको प्रबन्ध हुने।
- स्थानीय तहहरूले वितरण गर्दै आएको राहतलाई थप व्यवस्थित बनाउने।
- संक्रामक रोगहरूको प्रतिकार्यमा सहजता हुने (जस्तै: हैजा, झाडापखाला आदि)

- जिल्लामा सूचना व्यवस्थापनको लागि जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रको प्रभावकारीता अभिवृद्धि हुने।
- मौसम पूर्वानुमान सम्बन्धी सूचना व्यापक रूपमा सम्प्रेषण भई विपद् जोखिम तथा क्षति न्यूनीकरणमा सहयोग पुग्ने।
- विपद् प्रतिकार्यका लागि आवश्यक पर्ने स्रोत साधन, संयन्त्र तथा खाद्य एवं गैरखाद्य राहत सामग्रीको सुनिश्चितता हुने।

४. सामान्य पूर्वतयारी योजना

४.१ सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाका लागि गरिएको सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा

क्र. सं.	प्रतिवेदनको नाम	पूर्वअसल अभ्यासहरू	मुख्य सिकाई	सुझावहरू
१	जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७	योजना बनाउनु पर्छ भन्ने सकारात्मक सोचको शुरुवात तथा सो को खाका तयार	जिल्लामा खाका तथा सोचले मात्र नपुग्ने हुनाले कुनै पनि विषयको (महामारी जस्तै झाडापखाला) विस्तृत योजना निर्माण गर्नुपर्ने रहेछ ।	सहभागितात्मक हिसावले तयार गरेको योजना अनुसार सम्बन्धित निकायले जिम्मेवारी बहन गर्नुपर्ने
२	जिल्ला मनसून पूर्वतयारी योजना २०६७-०८१	योजनाको दस्तावेजिकरण गर्ने असल अभ्यासको शुरुवात	जोखिमको अवस्था राम्रोसंगचित्रण भएको हुँदा योजना तर्जुमा गर्न सजिलो	एकीकृत योजना (Integrated Plan) निर्माण गर्नुपर्ने
३	विपद् व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६	दैवी प्रकोप उद्धार ऐन, २०३९ अनुसार उद्धार कार्यको संस्थागत प्रारूपको शुरुवात	विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि व्यवस्थापन कार्य गर्न सहज एवम् एकरूपता हुने।	जिल्लाका सरोकारवाला निकायहरूलाई जानकारी गराउनुपर्ने।
४	जिल्लाको विपद्को इतिहास (पहिरो, वाढी, आगलागी, महामारी आदि)	समन्वयात्मक रूपमा जिल्ला स्थित निकाय जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जि.स.स., स्थानीय निकायहरू, साडा बैतडी, रुडेस, यु.एन.एफ.पि.ए. र रेडक्रस बाट योगदान भएको पाईन्छ ।	उद्धार सामग्री संकलन र वितरणका लागि बिपेश आवश्यकता अध्ययन सहितको ठोस योजनाको अभावमा प्रकोप संग जुध्न जिल्लाको क्षमताको पहिचान हुन नसकेको	प्रभावकारी व्यवस्थापनका लागि समन्वय तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी विश्लेषण टोली गठन गरी जोखिमयुक्त स्थानहरूको नक्शाकन गर्ने।
५	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४	विपद् प्रतिकार्यको नयाँ संरचना र कार्य विवरण, स्थानीय तहलाई थप जिम्मेवार गराइएको	विपद् व्यवस्थापनमा निजी क्षेत्रको सहभागितामा वृद्धि	संरचनात्मक विकास र प्राधिकरण गठनमा तिव्रता दिनु पर्ने
६	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना, २०७२-२०७६ र जिल्ला विपद् पूर्वतयारी	जिल्लाको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी पूर्वतयारी तथा	जिल्लामा उपलब्ध हुने विपद् सूचनामूलक तथा पूर्वतयारीका सामग्रीहरूले	योजना कार्यान्वयन गर्दा चुनौती र समस्याहरूको पहिचान गरी

क्र. सं.	प्रतिवेदनको नाम	पूर्वअसल अभ्यासहरू	मुख्य सिकाई	सुझावहरू
	तथा प्रतिकार्य योजना २०७७-२०८१ मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७-२०८१	प्रतिकार्यका सम्पूर्ण विवरणहरू एउटै बुलेटिनबाट प्राप्त गर्न सजिलो भएको	जिल्लाको वास्तविक सूचना र समस्याहरू पहिचान गर्नमा मद्दत पुऱ्याउने।	सरोकारवालाहरूको सुझाव सहितको विवरण बुलेटिनमा समावेश गर्दा अझ उपलब्धिमूलक हुने
७	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६	विपद् प्रतिकार्यको नयाँ संरचना र कार्य विवरण	विपद् व्यवस्थापनमा सरोकारवालाहरूको जिम्मेवारी	संरचनात्मक विकास र प्राधिकरण गठनमा तिब्रता दिनु पर्ने
८	जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ (संशोधन सहित)	संघीय शासन व्यवस्था अनुसारको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्नु पर्ने (संघ, प्रदेश र स्थानीय तह)	क्षेत्रगत अवधारणलाई थप सशक्त बनाइ संस्थागत सहभागितामा प्रकोप जोखिम विश्लेषण गरी योजना अद्यावधिक गर्ने ।	सहभागितात्मक हिसाबले तयार गरेको योजना अनुसार सम्बन्धित निकायले जिम्मेवारी बहन गर्नुपर्ने

४.२ विभिन्न बैठकका निर्णयहरू

४.२.१ जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणको प्रक्रिया :

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्नको लागि विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा क्रियाशील सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूको बैठक मिति २०८२।०१।१९ गते बसी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८१ लाई अद्यावधिक गर्न तपशिल बमोजिम कार्यहरू गर्ने निर्णय गरियो।

- योजना निर्माण गर्न सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ५१ हे.क्वा. बैतडीका स.प्र.ना.उ. लक्ष्मण सिंह थापाको संयोजकत्वमा कार्यदल गठन गर्ने ।
- योजना अद्यावधिक गर्ने क्रममा सबै स्थानीय तहहरू तथा विपद्सँग सम्बन्धित सबै बिषयगत क्षेत्रहरूले चालु आर्थिक वर्षको विपद् पूर्वतयारी, रोकथाम र व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित क्रियाकलापहरूको प्रतिवेदन, बिषयगत क्षेत्र (Cluster) हरूको योजना र मौज्जात विपद् सामग्रीहरूको अभिलेखलाई आधार लिने।
- स्थानीय तह भित्र विपद्को समयमा उद्धार र पुनर्स्थापना कार्यमा प्रयोग गर्न सकिने खुला स्थानहरूको पहिचान गरिएका प्राप्त अभिलेखका आधारमा योजना तयार गर्ने ।
 - जिल्ला प्रशासन कार्यालय र उद्योग वाणिज्य संघ बैतडीका बीच आपकालीन खाद्य आपूर्तिका लागि (FOOD BANK)मा समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर गरिए बमोजिम निरन्तरता दिइएको । जिल्ला प्रशासन कार्यालय बैतडीमा आयोजित उल्लेखित बैठकमा उपस्थित स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय, विभिन्न कार्यालयका कार्यालय प्रमुख, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, विकास साझेदार निकायहरू, UNFPA आदिको उपस्थितिमा जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८२ अद्यावधिक गर्न सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ५१ हे.क्वा. बैतडीका स.प्र.ना.उ. लक्ष्मण सिंह थापाको संयोजकत्वमा गठन गरिएको कार्यदलले योजना अद्यावधिक गरी बैठकले तोकेको समय भित्र पेश गर्ने गरी कार्य आरम्भ गरिएको थियो।

४.२.२ योजना अनुमोदन बैठक

मिति २०८२।०३।०५ गते जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी कार्यदलले तयार गरेको दस्तावेज उपर स्थानीय तह, बिषयगत क्षेत्रहरू तथा सम्बन्धित सरोकारवालाहरूको छलफलबाट आएका सुझावहरू समावेश गरी योजनालाई थप परिमार्जन सहित अनुमोदन गर्ने कार्य सम्पन्न गरियो ।

४.२.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको परिस्थिति तथा योजना तर्जुमा सम्बन्धी पूर्वानुमान

जिल्लामा हुने विपद्का घटनाहरूलाई समयमै व्यवस्थापन गर्नुपर्ने दायित्व अनुरूप ५.२. मा उल्लेख गरिएको जोखिम विश्लेषणलाई आधार मानी जिल्लाको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाउन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति सहमत भएको छ । यसै सन्दर्भमा, विगतका तीन वर्षमा विपद्बाट भएको जनधनको क्षति, बालीनाली तथा घर सम्पत्ति र भौतिक संरचनाको विनाश, पशु चौपायाको क्षति, विपद्बाट प्रभावित क्षेत्र तथा जनसंख्या, उपलब्ध स्रोत साधन र क्षमताको विश्लेषण गर्ने उद्देश्यले विपद्बाट विगतका वर्षमा घटेका घटनाहरूलाई पुनरावलोकन गरी जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्न विगतको देहाय अनुसारको अवस्थालाई आधारमानी तय गरिएको छ ।

- भुकम्प तथा संक्रामक रोगहरू बाहेक अन्य विपद्का घटनाबाट यस जिल्लामा सरदर प्रतिवर्ष करिब ७ सय देखि ९ सय परिवारका ४ देखि ५ हजार जनसंख्या प्रभावित हुने गरेको छ भने करिब २ सय परिवारका ७ सय भन्दा बढी जनसंख्या विस्थापित हुने गरेको र प्रकोपबाट सरदरमा हरेक वर्ष ८० जना र रोगको महामारीबाट ८ जनाको मृत्यु हुने गरेको अवस्था छ ।
- घरपालुवा जनावर, बालीनाली तथा अन्य सम्पत्ति गरी प्रति स्थानीय तहमा वर्षेनी औसत करिब रु. १२ लाख मुल्य बराबरको क्षति हुने गरेको छ ।
- विपद् प्रभावित क्षेत्रमा वर्षेनी केही भवनहरू पूर्ण रूपमा क्षति हुने गरेको छ भने केही भवनहरू मर्मत संभार हुन सक्ने गरी आंशिक रूपमा भत्केको अवस्था छ ।
- सडक तथा पुलहरू आंशिकरूपमा क्षति भएको तर मर्मत सम्भार गरी केही दिन (३० दिन) भित्रमा नै सञ्चालन हुने गरेको अवस्था छ ।
- अधिकांश पानीका स्रोत पूर्णरूपमा क्षति भई सुख्खायाममा खानेपानी १ देखि २ हप्ताको लागि प्रभावित हुने गरेको ।
- करिब ३५ प्रतिशत ब्यक्तिगत, संस्थागत र सामुदायिक चर्पिहरूमा सरसफाई हुन नसक्दा समुदायका मानिसहरू प्रभावित हुने गरेको ।
- विपद् प्रभावित र विस्थापितहरूलाई स्थानीय विद्यालय, सामुदायिक भवनमा व्यवस्थापन गर्न सकिने (Sphere Guideline अनुसार ३.५ वर्गमिटर)अवस्था छ ।
- जिल्ला अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र स्वास्थ्य चौकी लगायतका स्वास्थ्य संस्थामा निशुल्क उपलब्ध हुने भनिएको ९८ प्रकारका औषधि तथा विभिन्न तहका कर्मचारी अपर्याप्त भएको अवस्था छ ।
- विपद्को प्रभावबाट विद्यालयहरू आंशिक रूपमा क्षति भई फर्निचर, पठनपाठनका सामग्री क्षति भएको, पठनपाठन कार्य कम्तिमा २/३ महिना सम्म अवरुद्ध हुने अवस्था छ । त्यसै गरी अधिकांश विद्यालयहरू डाँडामा तथा अग्लो स्थानमा भएको हुँदा हावाहुरीबाट अझ बढी प्रभावित हुने गरेको छ ।
- विपद्को समयमा बालबालिका, किशोर किशोरी, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, बृद्धबृद्धा, असक्त तथा अपाङ्गता भएका ब्यक्ति उपर हिंसा हुने गरेको छ ।
- विपद्को समयमा स्थानीय बजारमा मानिसहरूको पहुँच कम मात्र हुने गरेको छ ।
- विपद्को प्रतिकार्य समयका लागि खाद्यान्नको व्यवस्थापन गर्न उद्योग वाणिज्य संघ संग गरीएको सम्झौता अनुसार अन्य सरोकारवाला संग समेत समन्वय गरी कम्तीमा ५०० परिवारको लागि १ महिना पुग्ने खाद्यान्न मौज्जात राख्नु पर्ने ।
- बाढी, पहिरो र आगलागीका कारण गैरखाद्य सामग्रीहरू नष्ट हुने हुँदा गैरखाद्य सामग्रीको अभाव हुन सक्छ ।
- भूकम्पीय जोखिममा रहेको स्थानीय तहहरूमा धनजनको क्षति भई खाद्य सामग्री, गैरखाद्य सामग्री, आपतकालिन आवास, खानेपानी तथा सरसफाई, आदिको अभाव हुन सक्ने अनुमान गर्न सकिन्छ ।

- विपद्को समयमा प्रदान गरिने राहत सामग्री भण्डारण गर्न उचित स्थानमा गोदाम घरको अभाव रहेका हुँदा यसलाई पनि व्यवस्थापन गर्नु पर्ने देखिन्छ ।
- गरिवीका कारण युवाहरू विदेश पलायन हुने कारणले गर्दा समुदायमा संकटासन्न वर्ग जस्तै बालबालिका, किशोरकिशोरीहरू, गर्भवती र सुत्केरी महिला, अपाङ्गता भएका, असक्त वृद्धवृद्धाहरूको मात्र उपस्थिति रहने हुँदा समुदाय स्तरबाटै हुने खोज उद्धारको कार्य प्रभावित हुने गरेको छ ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको सन्दर्भमा हाल सम्म सबै स्थानीय तहमा आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र नभएको कारण तथ्यांक संकलन र सूचना प्रवाह गर्न कठिन भएको हुँदा स्थापना नगरिएका स्थानीय तहहरूमा पनि सो केन्द्र स्थापना गर्न सहजीकरण गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

समग्रमा जिल्लाको प्रकोपको ऐतिहासिक घटनालाई आधार मान्दा १०,००० घरधुरी प्रत्यक्ष प्रभावित हुने अनुमानका आधारमा योजना तयार गरिएको छ । यसका लागि क्षेत्रगत क्षमता विश्लेषण तथा क्षेत्रगत आवश्यकता विश्लेषणबाट हेर्न सकिन्छ । बैतडी जिल्लाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको पूर्ण बैठकबाट अनुमोदन गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । यसै सन्दर्भमा, विगतका ३ वर्षमा विपद्बाट भएको जनधनको क्षति, बालिनाली तथा घरसम्पत्ति तथा भौतिक संरचनाको विनास, पशु चौपायाको क्षति, विपद्बाट प्रभावित क्षेत्र तथा जनसंख्या, उपलब्ध स्रोतसाधन र क्षमताको विश्लेषण गर्ने उद्देश्यले विपद्बाट उच्च जोखिममा रहेका स्थानीय तहहरूमा आपतकालिन योजना निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने सूचनाहरूको विश्लेषण गरिएको छ ।

यसर्थ, सबैभन्दा बढी जोखिममा रहेका वा पहिचान गरिएको स्थानीय तहको जनसङ्ख्यालाई आधार लिई न्यूनतम पूर्वतयारी गरी विभिन्न कार्यक्रमहरूको सञ्चालनका लागि उमेरका आधारमा लक्षित पुरुष तथा महिलाको जनसङ्ख्याको पूर्वानुमान गरिएको छ ।

४.३ मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायको सूची

क्र.स.	संस्थाको नाम	बिषयगत कार्यक्षेत्र	सम्पर्क व्यक्ति	मोबाईल
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समन्वय र सूचना व्यवस्थापन	दीर्घराज उपाध्याय	९८५८७०७७७७
२	जिल्ला समन्वय समिति/प्रत्येक स्थानीय तहहरू	९ वटै क्षेत्र (Cluster)	खगेन्द्र सिंह धामी, प्रमुख समन्वका लागि (जि.स.स.)	०९५-५२०९४४, ९८६४९८३४२५, ०९५-५२०२९२
३	श्रीवक्स गुल्म, गढी बैतडी	खोज तथा उद्धार	सफल थापा	०९५-५२०९०५, ९८५८७५२७७२
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	खोज तथा उद्धार	मकेन्द्र कुमार मिश्र	९८५८७०५५५५ ०९५५२०९०९
५	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, गुल्म नं ५९	खोज तथा उद्धार	लक्ष्मण सिंह थापा	९८५९२७२०५२, ०९५५२०९६३
६	डिभिजन बन कार्यालय	आपतकालिन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री	भरत प्रसाद भट्ट	०९५-५२०९५२, ९८५८७५९९५२
७	स्वास्थ्य कार्यालय	स्वास्थ्य तथा पोषण	तिर्थराज भट्ट	९८४८५३९७८३
८	जिल्ला अस्पताल	स्वास्थ्य तथा पोषण	डा. शुसिल बि.क.	९८५८७७५०३९ ०९५-५२००६५
९	कृषि ज्ञान केन्द्र	कृषि तथा जिविकोपार्जन	हरि दत्त जोशी	०९५-५२०९५४, ९८५८७५९९५४

क्र.स.	संस्थाको नाम	बिषयगत कार्यक्षेत्र	सम्पर्क व्यक्ति	मोबाईल
१०	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	शिक्षा	नरेन्द्र प्रसाद अवस्थी	०९५-५२०३९९ ९८५८७८०३९९
११	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय नं १	खानेपानी सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्धन	गोविन्द प्रसाद देवकोटा	०९५-५२०१५० ९८५८७५१३५०
१२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	आपतकालिन आवास तथा गैरखाद्य सामग्री	बिष्णु दत्त अवस्थी रमेश सिंह भण्डारी	०९५-५२०३५६, ९८५८८४३०४६, ९८४८८४५३०५
१३	नेपाल पत्रकार महासंघ	समन्वय तथा सुचना व्यवस्थापन	नरी बडु	९८५८७८१४१५, ९८०११६०३६९
१४	सयुक्त राष्ट्र जनसंख्या कोष (UNFPA)	संरक्षण, स्वास्थ्य तथा पोषण	खगेन्द्र प्रसाद भट्ट	९८०२५२२१०२, ०९५-५२०५४५,
१५	महिला सुरक्षित आवास गृह (सेफ हाउस)	संरक्षण	डम्मरी भट्ट	९८४८८०१६०५
१६	नेपाल टेलिकम	समन्वय र सूचना व्यवस्थापन	नारायण दत्त भट्ट	०९५-५२०१२२ ९८५८७८०१००
१८	विश्व खाद्य कार्यक्रम	खाद्य सुरक्षा तथा गुणस्तर	राजेन्द्र रसायली	९८६३४०६०६२
१९	पूर्वाधार विकास कार्यालय	आपतकालिन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री	धिरेन्द्र भट्ट	०९५-५२००६२ ९८५८४४०१९४
२०	सहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय	आपतकालिन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री	गोविन्द प्रसाद देवकोटा	०९५-५२०१४५ ९८५८७५१३५०
२१	बृहत जलाधार व्यवस्थापन केन्द्र महाकाली पाटन	आपतकालिन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री	खिमराज ओली	०९५-४००००४, ९८५८७८०००४
२२	उद्योग वाणिज्य संघ	खाद्य सुरक्षा तथा गुणस्तर, आपतकालिन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री	नरबहादुर चन्द(अध्यक्ष) खिमानन्द भट्ट(उपाध्यक्ष)	९८४८२१०६८६ ९८६८७५३७४७
२३	गैर सरकारी संस्था महासंघ	समन्वय तथा सुचना व्यवस्थापन	पदम राज अवस्थी	९८४८८३२५५५
२४	सामाजिक विकास कार्यालय	संरक्षण	शंकर दत्त जोशी	९८६५९०८६४०
२५	भेटनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, पाटन	कृषि तथा जिपिकोपार्जन	गुमानी पन्त	९८५८७८२५२५
२६	सडक डिभिजन कार्यालय, पाटन	खोज तथा उद्धार	लक्ष्मण दत्त जोशी	९८५८७४५४२३
२७	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय, बैतडी	खाद्य सुरक्षा तथा गुणस्तर	ललित कठायत	९८४५४१३५४१
२८	नेपाल परिवार नियोजन संघ, पाटन	स्वास्थ्य तथा पोषण	बासु देव बिष्ट	९८४३४०७२८२
२९	नयाँ शहर आयोजना कार्यालय, पाटन	आपतकालिन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री	रुद्र नारायण दास	९८११६२०८११

क्र.स.	संस्थाको नाम	बिषयगत कार्यक्षेत्र	सम्पर्क व्यक्ति	मोबाईल
	स्थानीय तह तर्फः			
१	दशरथचन्द्र नगरपालिका	९ वटै विषयगत क्षेत्र	पुष्कर राज जोशी, नगरप्रमुख नविनचन्द्र पाण्डेय, प्र.प्र.अ.	९८४८७९३८०६ ९८५८७२९९९९
२	पाटन नगरपालिका	९ वटै विषयगत क्षेत्र	गौरी सिंह रावल, नगर प्रमुख नारायण बहादुर विष्ट प्र.प्र.अ.	९८६५८७२६४४ ९८५८२७२९९९
३	मेलौली नगरपालिका	९ वटै विषयगत क्षेत्र	भीम बहादुर चन्द, नगर प्रमुख नारायण व.चन्द, नि.प्र.प्र.अ.	९८५८७८९५४० ९८६५६२९९८५
४	पूचौडी नगरपालिका	९ वटै विषयगत क्षेत्र	दीपक बहादुर बम, नगर प्रमुख जगदिश प्र. भट्ट, प्र.प्र.अ.	९८५८४२३५०५ ९८४८८४९७४५
५	डिलाशैनी गाउँपालिका	९ वटै विषयगत क्षेत्र	सन्तोष जोशी, अध्यक्ष गणेश बोहरा, प्र.प्र.अ.	९८५९९६८५५० ९८४८८४०८७८
६	दोगडाकेदार गाउँपालिका	९ वटै विषयगत क्षेत्र	चक्र बहादुर कार्की, अध्यक्ष नन्दराज जोशी प्र.प्र.अ.	९८४८७९३७२९ ९८४८७०३२००
७	पञ्चेश्वर गाउँपालिका	९ वटै विषयगत क्षेत्र	गोरख बहादुर चन्द, अध्यक्ष रामसागर शाह, प्र.प्र.अ.	९८६८७७२९४९ ९८६८८७३२४३
८	शिवनाथ गाउँपालिका	९ वटै विषयगत क्षेत्र	कर्ण सिंह साउद, अध्यक्ष नरेन्द्र सिंह महता, प्र.प्र.अ.	९८५९९६२२६ ९८५८७८२९६४
९	सिगास गाउँपालिका	९ वटै विषयगत क्षेत्र	हरि सिंह धामी, अध्यक्ष रघुनाथ अवस्थी, प्र.प्र.अ.	९८५८७३६९७९ ९८४८८५७३३९
१०	सुर्नया गाउँपालिका	९ वटै विषयगत क्षेत्र	अम्मर बहादुर कुँवर, अध्यक्ष लोकराज जोशी प्र.प्र.अ.	९८४८८३५०७२ ९८५९९८९२३८

४.३ (क) तालिम प्राप्त जनशक्ती

श्रीबक्स गुल्म बैतडीमा तालिम प्राप्त जनशक्तिहरूको विवरण

सि.नं.	विवरण	उपलब्ध संख्या
१	विपद् व्यवस्थापन तालिम प्राप्त (विशेष तालिम प्राप्त)	४० जना
२	विपद् व्यवस्थापन तालिम प्राप्त (सामान्य तालिमप्राप्त)	७० जना

जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बैतडीमा तालिम प्राप्त जनशक्तिहरूको विवरण

सि.नं.	विवरण	उपलब्ध संख्या
१	विपद् व्यवस्थापन तालिम प्राप्त (विशेष तालिम प्राप्त)	२ जना
२	विपद् व्यवस्थापन तालिम प्राप्त (सामान्य तालिमप्राप्त)	४५ जना

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ५१ गुल्म बैतडीमा तालिम प्राप्त जनशक्तिहरूको विवरण

सि.नं.	विवरण	उपलब्ध संख्या
१	विपद् व्यवस्थापन तालिम प्राप्त (विशेष तालिम प्राप्त)	६ जना
२	विपद् व्यवस्थापन तालिम प्राप्त (सामान्य तालिमप्राप्त)	७८ जना

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बैतडीमा तालिम प्राप्त जनशक्तिको विवरण

सि.नं.	विवरण	उपलब्ध संख्या
१	विपद् व्यवस्थापन तालिम प्राप्त (सामान्य तालिम प्राप्त)	१० जना

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, बैतडीमा तालिम प्राप्त जनशक्तिको विवरण

क्र. स.	पालिकाहरूको नाम	तालिम प्राप्त जनशक्तिको संख्यात्मक विवरण						
		First aid	CADRE	DDRT	प्रारम्भिक दुर्तलेखाजोखा (IRA)	ERT	ब्यबहार परिवर्तन(BCC)	KOBO Collect
१	दशरथचन्द न.पा.	१४	१०	५	२	१	१	१
२	पाटन न.पा.	१		६	१	-	-	-
३	मेलौली न.पा.	२३	३०	३	१	१	-	३
४	पुर्चौडी न.पा.	१		-	-	-	-	-
५	सुर्नया गाउँपालिका	२	-	४	२	-	१	-
६	सिगास गाउँपालिका	-	-	-	१	-	-	-
७	दोगडाकेदार गाउँपालिका	१	१	२	१	-	-	-
८	पञ्चेश्वर गाउँपालिका	४५	२०	२	१	-	-	३
जम्मा		८७	६१	२२	९	२	२	७

५. प्रकोप जोखिम विश्लेषण

५.१ बैतडी जिल्लाको प्रकोपको इतिहास

वर्ष	विपद्	स्थान	क्षतिको विवरण
२०६२-२०६९	बाढी	विजयपुर, बुरौसे,	गोफाकेदार निम्नमाध्यमिक विद्यालय जोखिममा, २७

बर्ष	विपद्	स्थान	क्षतिको विवरण
साल सम्म		नैर, दोवाटा, मटे	रोपनी खेती योग्य जमिन पुर्णरूपमा क्षति, २ पानी घट्ट बगाएको, १ लाख ८० हजार सम्मको वालीनालीको क्षति।
२०५८ साल	पहिरो	विजयपुर मल्लागाउँ	१५ रोपनी जमीन बगाएको २ घरपरिवार उच्च जोखिममा रहेको
२०६४ साल	पहिरो	कटौजपानी, बडिया	पहिरोले २ पसल, १ घर भत्काएको (लोकेन्द्र बिष्ट, केशव भाट, गणेश दमाईको)
२०६३ साल	पहिरो	कटौजपानी, कालापानी	१ महिलाको मृत्यु, २५ रोपनी खेतीयोग्य जमीन नष्ट, ४ परिवार विस्थापित
२०५७ साल	बाढी	सित्तड, गोयलागाउँ	बौलेगाडमा आएको बाढीले २५० परिवारको १०० रोपनी जमीन कटान गरेको
२०५७ साल	पहिरो	सित्तड, कोसेरा, गाँजरी र चम्तडी	पहिरोले १५०० रोपनी जमीन बगाएको
२०६४ साल	पहिरो	सित्तड, पङ्गूनयाँ	१८ घरपरिवार विस्थापित, विद्यालय भवन नष्ट, सिंचाइ कुलो नष्ट, खानेपानी मुहान नष्ट, ५०० रोपनी खेतीयोग्य जमीन नष्ट, जमाडी नदीमा निर्माणाधिन पुल बगाएको
२०६९ साल	बाढी	सित्तड, डोल	सनगाड खोलामा आएको बाढीले २०० रोपनी जमीन बगाएको, १ पानी घट्ट र ४ पसल बगाएको
२०४४ साल	महामारी	सित्तड, गोयलागाउँ	झाडापखलाका कारण २ जनाको मृत्यु, सैर्यौ प्रभावित
२०४४ साल २०४६ साल	पहिरो	डिलासैनी ६ बाँगाबगर, सौनगाउँ	११ वटा घर पुरीएर नष्ट, ४० रोपनी खेतीयोग्य जमिनमा क्षति, ७ बाखा र २ भैसी मरेका, २१ घर १ विद्यालय भवन र ९० रोपनी जमिनमा क्षति।
२०७० साल	पहिरो	तत्कालीन सिद्धेश्वर गा.वि.स.	पहिरोले ५ जनाको मृत्यु, १६ जनावरको मृत्यु, ५ घर नष्ट र रु.६,१६,३२,४५८ वरावरको क्षति
२०७० साल	आगलागी	महादेवस्थान	आगलागीले रु.१,२२,००० को क्षति
२०७० साल	चट्याङ्ग	तत्कालीन सकारगाविस ३	चट्याङ्गबाट ३ जना घाइते र १ जनावर मरेको
२०७१ साल	चट्याङ्ग	तत्कालीन सित्तड गा.स.वि.	कार्यालयमा चट्याङ्ग ३ जना घाइते
२०७३ साल	बाढी पहिरो	रुद्रेश्वर, बैतडी	१ जनाको मृत्यु, ३ परिवार प्रभावित
२०७३ साल	आगलागी	भौनेली, बैतडी	आगलागीले १ घर नष्ट
२०७३ साल	बाढी पहिरो	मल्हादेही, बैतडी	१ जना बेपत्ता
२०७४ साल	चट्याङ्ग	द.न.पा. २	चार वटा घरमा क्षति, सिलाई सेन्टरमा क्षति, ३ जना घाइते, २ पशु चौपायाको क्षति
२०७४ साल	बाढी	दशरथचन्द्र न.पा.-सुकुट्टी	१ जना महिलाको मृत्यु
२०७६ साल	सडक दुर्घटना	सुर्नया गा.पा.(सिन्केलेक)	१ जनाको मृत्यु

वर्ष	विपद्	स्थान	क्षतिको विवरण
२०७७ साल	सडक दुर्घटना	पाटन न.पा.(खोड्पे)	९ जनाको मृत्यु, २२ जना घाइते
२०७८ साल	बाढी, पहिरो	सिगास गा.पा.(ढुङ्गाड)	८५ परिवार प्रभावित
२०७८ साल	पहिरो	शिवनाथ गा.पा. (बसेडी), सुल्लेखान	३ जनाको मृत्यु, ३ घर पुरिएको, ३ घर पहिरोमा परेका

(क) गत तिन वर्षमा (२०७९-२०८२ जेठ मसान्त सम्म) विपद्बाट भएको घटनाको संख्यात्मक विवरण

सि.न.	बिबरण	मानवीय क्षति		पशु चौपायाक्षति	
		मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते
१	आगलागी	०	८	२५	३
२	बाढी/पहिरो	०	७	१६	१
३	चट्याङ्ग	१	२	१५	०
४	सडक दुर्घटना	१५	१२५	०	०
५	जनावर आतङ्क	०	१६	२५	०
६	भुकम्प	०	३	०४	०
७	सर्पदंश	१	२५	०	०
८	हावा-हुरी	०	०	०	०
९	वर्षा	०	०	०	०
जम्मा		१७	१८६	८५	४

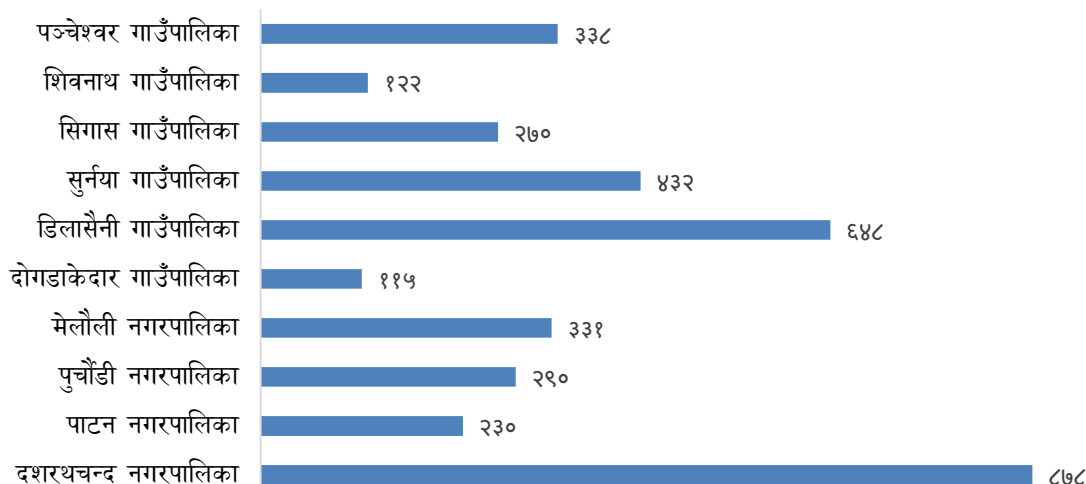
(ख) बाढी/पहिरो जोखिम स्थानहरूको विश्लेषण

सि.न.	गा.पा./न.पा	वडा न.	प्रभावित क्षेत्र तथा स्थानहरू	प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी	जोखिमको आधार
१	दशरथचन्द्र नगरपालिका	वडा न.२	कुमालीगाड खोला रस्यादी खोला वरपराका बस्तिहरू	३३८	पहिरो
		वडा न.३	दुर्गाभवानी	१३५	पहिरो
		वडा न.६	दालीबगर	२०३	बाढी/ नदी कटान
		वडा न.६	जेवाली	१३५	बाढी/ नदी कटान
		वडा न ८	झुलाघाट नकतडी सडक खण्ड	६८	पहिरो
२	पाटननगरपालिका	वार्डनं२	सुर्नयागाड	५४	बाढी/ नदी कटान
		वार्डनं५	कुमालीगाड	९५	बाढी/ नदी कटान
		वार्डनं६	सुर्नयागाड, खिपली	८१	बाढी/ नदी कटान

सि.न.	गा.पा./न.पा	वडा न.	प्रभावित क्षेत्र तथा स्थानहरू	प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी	जोखिमको आधार
३	पुचौडी नगरपालीका	वडा न.१	हाटखोला	१६२	बाढी/ नदी कटान
		वडा न.८	लामानी	८१	पहिरो
		वडा न ९	तल्लादेही	४७	पहिरो
४	मेलौली नगरपालीका	वडा न.१	लिखोडा, कुचगार्ड	८१	पहिरो
		वडा न.२	लिखोडा खोला	४१	बाढी/ नदी कटान
		वडा न.३	धारीगार्ड खोला-वागकोट	२०	बाढी/ नदी कटान
		वडा न.८	कोटीगाउँ	४१	पहिरो
		वडा न.८	खोरोडा	६८	बाढी/ नदी कटान
		वडा न.९	असुर रटोलेगाउँ	८१	बाढी/ नदी कटान
५	सिगास गाउँपालीका	वडा न.५	सेतीनदी: ढुङ्गाड	२७०	बाढी/ नदी कटान
६.	डिलासैनी गाउँपालीका	वडा न.२, ३	चौलानीनदी रगन्नाखोला, बगडी, पङ्गशेरा रसीमार	४०५	बाढी/ नदी कटान
		वडान. ६, ७	बंगाबगररधामीगाउँ	१६२	पहिरो
		वडा न.५	हरीनगर लठ्ठेकोट , सैनगाउँ	८१	बाढी/ नदी कटान
७.	दोगडाकेदार गाउँपालीका	वडा न.६	डोल , पन्जुनाथा	८१	पहिरो
		वडा न.४	बसाली	३४	पहिरो
८.	सुर्नया गाउँपालीका	वडा न.३	बासगयली	४१	पहिरो
		वडा न.५	चक्मौला खोला	५४	बाढी/ नदी कटान
		वडा न ८	नगरकोट, बाजपानी, कठमदा	१३५	पहिरोको र बाढी
		वडा न ५	तल्ला गाड, खनारी खोला, सिण्डाखोला र नेटा	२०३	पहिरोको
९.	पञ्चेश्वर गा.पा.	वडा न ६	बिजुल, तेलिगाउँ	६८	पहिरो
		वडान: १,४	महाकालीनदी: रोलघाट, धर्मघाट, विनायकघाट	२७०	बाढी/ नदी कटान
१०	शिवनाथ गा.पा.	वार्डनं१	महाकालीनदी:खाणघाट, कुस्मौतघाट	४१	बाढी/ नदी कटान
		वार्डनं२	सुर्नया नदी: खाल, कोपरे	८१	बाढी/ नदी कटान
			जम्मा प्रभावित हुनसक्ने घरधुरी:	३६५४	
			जम्मा प्रभावित हुन सक्ने जनसंख्या:	१७,८९४	

यस जिल्लामा जम्मा घर परिवार संख्या ३६५४ र जनसंख्या १७,८९४ यस बर्षको मनसुनजन्य विपद्बाट प्रभावित हुन सक्ने आंकलन गरिएको छ।

बैतडी जिल्लामा मनसुनजन्य विपद्बाट प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी

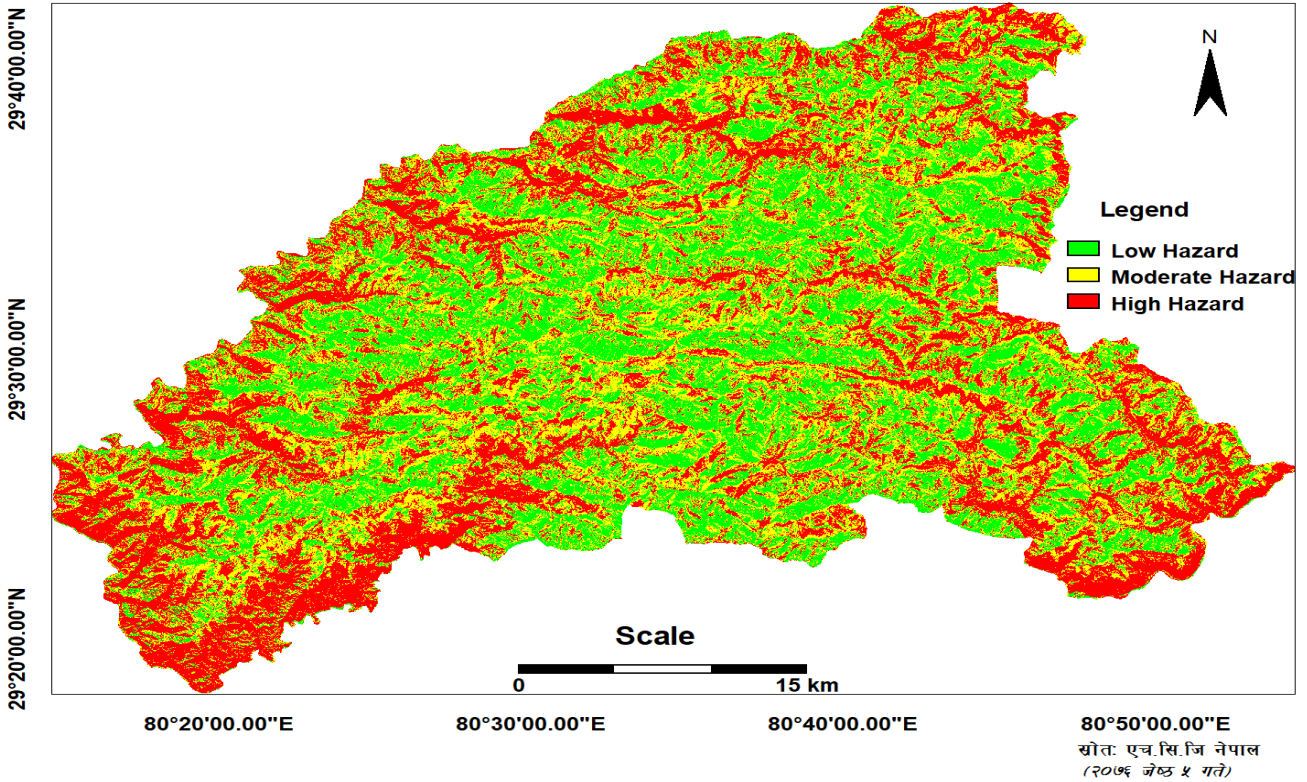


५.२ प्रकोप जोखिम विश्लेषण तालिका

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणका लागि प्रकोपहरूको विश्लेषण र स्तरीकरण गर्दा नेपाल सरकारको नीति निर्देशन बमोजिम बैतडी जिल्लालाई भूकम्पीय जोखिमको हिसावले उच्च जोखिममा रहेको हुनाले स्तरिकरण तालिकामा समावेश गरिएको छैन। अन्य प्रकोपहरूको सन्दर्भमा स्थानीय तहहरूले निर्माण गरेका विपद् सम्बन्धी ऐन, स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना, कोष व्यवस्थापन योजना र स्थानीय निकायहरूले प्रदान गर्दै आएका राहत मापदण्डका आधारमा प्रकोपहरूको स्तरीकरण गरिएको छ ।

सम्भावितप्रकोपको प्रकार (१ निम्न- ५ उच्च)													संकटासन्नताको स्तर
प्रकोप	भूकम्प	बाढी	आगलागी	हुरिबतास	महामारी	पहिरो	चट्याङ्ग	असिना	वन्यजन्तुआक्रमण	सडकदुर्घटना	खरेडी	जम्मा	
स्थानीय तह													
दशरथचन्द न.पा.	५	१	२	१	२	४	१	२	४	३	२	२७	रातो
पाटन न.पा.	५	१	३	१	२	३	१	१	३	३	२	२५	पहेलो
मेलौली न.पा.	५	१	४	२	२	४	२	२	४	१	१	२८	रातो
पुर्चौडी न.पा.	५	२	२	१	२	४	२	२	२	१	२	२५	पहेलो
पञ्चेश्वर गा.पा.	५	२	२	२	१	३	२	२	४	१	३	२७	रातो
शिवनाथ गा.पा.	५	२	२	२	१	२	२	२	४	१	२	२५	पहेलो
सुर्नया गा.पा.	५	२	३	२	२	२	२	२	२	१	२	२५	पहेलो
सिगास गा.पा.	५	४	३	२	२	३	२	२	२	१	२	२८	रातो
दोगडाकेदार गा.पा.	५	३	२	१	१	३	२	२	२	३	२	२६	पहेलो
डिलासैनी गा.पा.	५	२	२	१	२	४	२	२	२	२	२	२६	पहेलो

प्रकोप (पहिरोको जोखिम) जोखिम नक्सांकन



६. बिषयगत क्षेत्रको नेतृत्वदायी तथा सहयोगी संस्थाको सूची

क्र.सं.	बिषयगत क्षेत्र (Cluster)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय	सहयोगी संघ संस्था (Cluster Member)
१	समन्वय र सूचना व्यवस्थापन (Coordination and Information Management)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जि.स.स., स्थानीय तह, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, श्रीबक्स गुल्म, ससस्त्र प्रहरी बल, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, पत्रकार महासंघ, जिल्ला स्थित राजनैतिक दलहरु, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था/ महासंघ, सडक तथा पूर्वाधार कार्यालय, नेपाल टेलिकम, विद्युत प्राधिकरण,
२	खोज तथा उद्धार (Search and Rescue)	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, श्रीबक्स गुल्म रसशस्त्र प्रहरी बल	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह, नेपाल पत्रकार महासंघ, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सडक तथा पूर्वाधार कार्यालय, नेपाल टेलिकम, विद्युत प्राधिकरण,
३	खाद्य सुरक्षा तथा गुणस्तर (Food Security & quality)	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय	स्वास्थ्य कार्यालय, कृषि ज्ञान केन्द्र, उद्योग बाणिज्य संघ, जि.स.स., स्थानीय तह, भेटनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, साडा, रुडेस, विश्व खाद्य कार्यक्रम ।
४	आपतकालिन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री (Shelter/NFI)	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जि.स.स., स्थानीय तह, जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा सुरक्षा निकाय, जल उर्जा तथा सिचाई डिभिजन कार्यालय, डिभिजन वन कार्यालय, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, उद्योग बाणिज्य संघ, गैर सरकारी संस्था महासंघ, UNFPA
५	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धन (WASH)	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	जि.स.स., स्थानीय तह, जिल्ला प्राविधिक कार्यालय, स्वास्थ्य कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, साडा बैतडी, रुडेस बैतडी, युनिसेफ नेपाल
६	स्वास्थ्य तथा पोषण	स्वास्थ्य कार्यालय,	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,

क्र.सं.	बिषयगत क्षेत्र (Cluster)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय	सहयोगी संघ संस्था (Cluster Member)
	(Health and Nutrition)	जिल्ला अस्पताल	रुडेस बैतडी, UNFPA, ने.प.नि. संघ, स्थानीय तह, बहुउद्देशिय विकास समाज
७	शिक्षा(Education)	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	जिल्ला शिक्षा समिति, स्थानीय तहका शिक्षा शाखा, क्याम्पस, विद्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, पत्रकार महासंघ, गै.स.स. महासंघ, युनिसेफ नेपाल, एफ.एम.हरु
८	कृषि तथा जिविकोपार्जन (Agriculture and Livelihood)	कृषि ज्ञान केन्द्र	भेटनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, डिभिजन वन कार्यालय, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, कृषि विकास बैंक शाखा, जिल्ला सहकारी संघ, सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ, रुडेस र स्थानीय तह
९	संरक्षण (Protection)	सामाजिक विकास कार्यालय	स्थानीय तह, बालबालिका तथा महिला प्रहरी सेल, जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय, नेपाल परिवार नियोजन संघ, राष्ट्रिय अनुसन्धान कार्यालय, सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ, महिला सुरक्षित आवास गृह, UNFPA, OCMC, SADA Nepal

७- बिषयगत भूमिका तथा जिम्मेवारी

७.१. समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्र

समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रको सम्पर्क ब्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.सं.	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं.
१	दीर्घराज उपाध्याय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०९५-५२०२३३	९८५८७०७७७७
२	सफल थापा	श्रीवक्स गुल्म	सेनानी	०९५-५२०१०५, ०९५-५२०२००	९८५८७५२७७२
३	मकेन्द्र कुमार मिश्र	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्रहरी नायव उपरीक्षक	०९५-५२०१०१	९८५८७०५५५५
४	लक्ष्मण सिंह थापा	सशस्त्र प्रहरी बल गुल्म नं ५१	सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक	०९५-५२०१६३	९८५९२७२०५२
५	दिगम्बर गिरी	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	प्र.अ.अ.		९८५८४४०६३०
६	दिपेन्द्र पौडेल	जिल्ला समन्वय समिति	समन्वय अधिकारी	०९५-५२०१४४	९८४९४५६२२२
७	नरेन्द्र प्रसाद अवस्थी	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	इकाई प्रमुख	०९५-५२०३९९	९८४८४५६७५९ ९८५८७८०३९९
८	तिर्थ राज भट्ट	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९५-५२०१५१	९८५८७७६६६४
९	जनार्दन पौडेल	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	कार्यालय प्रमुख	०९५-५२०१६३	९८५८७८३३३३
१०	नारायण दत्त भट्ट	नेपाल टेलिकम	कार्यालय प्रमुख	०९५-५२०१२२	९८५८७८०१००
११	लक्ष्मण दत्त जोशी	डिभिजन सडक कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९५-४०००१२	९८५८७४५४२३
१२	रमेश सिंह भण्डारी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी शाखा	मन्त्री	०९५- ५२०३५६	९८४८८४५३०५

क्र. स.	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं.
१३	पदम राज अवस्थी	गैर सरकारी संस्था महासंघ	अध्यक्ष		९८४८८३२५५५
१४	नरी बडु	नेपाल पत्रकार महासंघ	अध्यक्ष		९८५८७८९४९५

आपतकालिन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि (संकटकालिन परिस्थिति भन्दा पहिले)

क्र.स.	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	लागत(रु)	समयावधि
१	व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था				
१.१	समन्वय बैठकको आयोजना गर्ने, सबै क्षेत्रको सहभागितामा पूर्वतयारी सम्बन्धी छलफल गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय तह		वर्षको २ पटक
१.२	जिल्ला, स्थानीय तह स्तरका सम्पर्क व्यक्तिको नाम, ठेगाना, भूमिका र जिम्मेवारी अद्यावधिक गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला समन्वय समिति		वर्षको २ पटक (असार र पौष महिना)
१.३	जिल्ला विपद् सूचना केन्द्रको अद्यावधिक गर्ने, तथा आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र नियमित गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरू र संचार माध्यम		निरन्तर
१.४	सम्भावित विपद् समीक्षा बैठकको आयोजना गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला समन्वय समिति		वर्षको २ पटक (असार र पौष महिना)
२	बहुक्षेत्रीय प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA)				
२.१	विपद्बाट भएको क्षतिको विवरण संकलन गर्नको लागि एकिकृत टिम गठन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		तुरुन्त
२.२	विवरण संकलनका लागि फारम तथा निर्देशिका तयार गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति र सुरक्षा निकाय तथा स्थानीय तहहरू		
२.३	एकिकृत टिमलाई बहुक्षेत्रीय प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा सम्बन्धी अनुशिक्षण दिने	स्थानीय तहहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति र अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरू	५० हजार	टोली खटाउनु पूर्व
२.४	स्थानीय तहका स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यलाई तालिम	जिल्ला/स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, एकिकृत टिम	स्थानीय तहमा काम गर्ने संघ-संस्थाहरू, ने.रे.सो.	१ लाख	२०८२ कार्तिक भित्र
२.५	संकलित जानकारीको विश्लेषणका लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद्		सुचना प्राप्त भएको १ हप्ता

क्र.स.	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	लागत(रु)	समयावधि
			व्यवस्थापन समिति		भिन्न
२.६	प्राप्त जानकारी/तथ्याङ्कलाई निरन्तर अद्यावधिक गर्ने	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति		निरन्तर
३	जिल्ला प्रशासनको DEOCमा थप भौतिक सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,		नियमित
४	आधार रेखा जानकारी (Baseline Information) का लागि सबै स्थानीय तहले तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिक गर्ने				
५.	जिल्ला तथा स्थानीय स्तरमा आपतकालिन कोषको पुनरावलोकन गरी कोषको स्थापना र व्यवस्थापन गर्न पहल गर्ने	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्लामा काम गर्ने संघसंस्थाहरु	१ करोड	सबै स्थानीय तहले कम्तिमा १० लाखको कोष स्थापना गर्ने
६.	विपद् सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न पोष्टर, पम्प्लेट आदि तयार गरी वितरण गर्ने साथै स्थानीय एफ.एम. र पत्रपत्रिकाबाट प्रकोप सम्बन्धी जनचेतना जगाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह तथा जि.स.स, पत्रकार महासंघ	१ लाख ५० हजार	निरन्तर
७.	जिल्ला तथा स्थानीय तहमा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुलाई विपद् पश्चात तत्कालिन मानवीय सहयोगका लागि आवश्यक पर्ने राहत सामग्रीको अग्रिम सञ्चय गरी भण्डारण गर्न समन्वय गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	ने.रे.सो., उद्योग वाणिज्य संघ, स्थानीय तह	१० लाख नियमित	
८.	विपद्बाट विस्थापितहरुलाई परिचय पत्र वितरण गर्न परिचय पत्रको छपाइ गर्न समन्वय गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह	१ लाख	विपद्को घटना घटेको ५ दिन भित्र
९.	पूर्व सूचना (Early warning System) प्रणालीका लागि जोखिमयुक्त स्थानीय तहमा माइक, साइरन आदिको व्यवस्थापन गर्न जि.स.स., स्थानीयतह तथा सहयोगी संस्थाहरु संग समन्वय गरी व्यवस्थापन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह	स्थानीय तहहरु र एफएम रेडियो	आवश्यकता अनुसार	नियमित
१०.	स्थानीय तहमा रहेका विपद् व्यवस्थापन समितिहरुलाई विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ अनुसार क्रियाशिल बनाउने र योजना तर्जुमा गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह	जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, साडा बैतडी, रुडेस बैतडी, स्वदेश बैतडी	२ लाख	२०८२ असार महिना सम्ममा
११.	सबै स्थानीय तहमा विपद् फोकल पर्सनको व्यवस्थापन गर्ने, सूचना अधिकारी मार्फत सूचना संप्रेषण गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	सबै सरोकारवाला निकायहरु		निरन्तर

क्र.स.	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	लागत(रु)	समयावधि
१२.	जिल्ला तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई अभिमुखीकरण गर्ने	केन्द्रीय तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला समन्वय समिति		२०८२ कार्तिक सम्ममा
१३.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सूचना तथा समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि सम्बन्धित सरोकारवाला संघसंस्थाबाट फोकल व्यक्ति तोक्ने	सबै सरोकारवाला निकायहरूले			२०८२ असार सम्ममा
१४.	सबै स्थानीय तह, सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालयहरूले आफ्नो कार्यालयको सुरक्षित नक्सांकन गर्ने र स्थानान्तरण योजना तयार गर्ने	सम्बन्धित कार्यालय	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		२०८२ असार मसान्त भित्र।
१५.	स्थानीय तहको विपद् जोखिम स्तरीकरण, जोखिम नक्साङ्कन गरी स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना (LDCRP) तयार गर्ने र तयारीको प्रतिवेदन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा पठाउने	स्थानीय तह/गैसस	स्थानीय तह/गैसस		२०८२ जेठ १० गते भित्र

७.२. खोज तथा उद्धारक्षेत्र

खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सम्पर्क ब्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.स.	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नं.	मोवाइल नं.
१	दीर्घराज उपाध्याय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०९५५२०२३३	९८५८७०७७७७
२	बिनोद भट्टराई	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रशासकीय अधिकृत	०९५५२०२३३	९८५८७८२०००
३	सफल थापा	श्रीबक्स गुल्म	सेनानी	०९५५२०१०५, ०९५५२०२००	९८५८७५२७७२
४	मकेन्द्र कुमार मिश्र	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्रहरी नायव उपरीक्षक	०९५५२०१०१	९८५८७०५५५५
५	लक्ष्मण सिंह थापा	सशस्त्र प्रहरी बल गुल्म नं ५१	सशस्त्र प्रहरी नायव उपरीक्षक	०९५५२०१६३	९८५९२७२०५२
६	दिगम्बर गिरी	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	प्रमुख अनुसन्धान अधिकृत		९८५८४४०६३०
७	दिपेन्द्र पौडेल	जिल्ला समन्वय समिति	जिल्ला समन्वय अधिकारी	०९५५२०१४४	९८४९४५६२२२
८	तिर्थ राज भट्ट	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९५५२०१५१	९८४९०८३४२९ ९८५८७७६६६४
९	डा. शुशील बि.क.	जिल्ला अस्पताल बैतडी	मेडिकल सुपरिटेण्डेन्ट	०९५५२०५१४	९८५८७७५०३९
१०	जनार्दन पौडेल	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	कार्यालय प्रमुख	०९५५२०१६४	९८५८७८३३३३
११	नारायण दत्त भट्ट	नेपाल टेलिकम	कार्यालय प्रमुख	०९५५२०१०७	९८५८७८०१००
१२	लक्ष्मण दत्त जोशी	डिभिजन सडक कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९५४०००१२	९८५८७४५४२३
१३	रमेश सिंह भण्डारी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	मन्त्री	०९५५२०३५६	९८४८८४५३०५
१४	नरी बडु	नेपाल पत्रकार महासंघ	अध्यक्ष		९८४८९०३४२९

आपतकालिन परिस्थितिको पूर्वतयारीसम्बन्धी गतिविधि

क्र.स.	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	लागत (रु)	समयावधि
१.	आवश्यक पर्ने जनशक्ति छनोट तथा व्यवस्थापन गर्ने र ५० जना उद्धारकर्मी तथा उद्धारका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तयार गरेर राख्ने	जिल्ला प्रशासन, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, जिल्ला प्रहरी कार्यालय र स्थानीय तह	सबै सरोकारवाला निकायहरू	छुट्टै बजेटको व्यवस्था छैन	तयारी अवस्थामा रहने
२	खोज तथा उद्धारका लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीहरू जहाँ जोसंग जे छ, तयारी हालतमा र जतिबेला पनि सहजै भेट्न सकिने गरी व्यवस्थापन गर्ने र सो को विवरण जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा पठाउने	सम्बन्धित निकायहरू	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय तहहरू	आवश्यकता अनुसार	असार मसान्त भित्र
३	प्रभावित हुने स्थानबाट उपलब्ध हुने स्रोत साधन (जनशक्ति समेत) को पहिचान गर्ने	जि.स.स./स्थानीय तह	सरकारी निकाय र गैरसरकारी निकायहरू		२०८२ जेठ सम्म
४	स्थानीय तहहरूका वडा तह सम्ममा कम्तीमा १/१ प्राथमिक उपचार तथा सामुदायिक खोज तथा उद्धार सम्बन्धी तालिम संचालन गर्ने	स्थानीय तह	जिल्ला समन्वय समिति, ने.रे.सो.	स्थानीय तहको आफ्नै कोषबाट	२०८२ असार मसान्त सम्म
५	आवश्यक राहत तथा उद्धार सामग्रीको क्षेत्रगत व्यवस्थापन एवं भण्डारण गर्ने	स्थानीय तह	विषयगत क्षेत्र	अनुमानित रु. ५० लाख बराबरको उद्धार सामग्री आवश्यक पर्ने	२०८२ असार सम्म
६	खोजी तथा उद्धारको समयमा सूचना संजालको व्यवस्था गर्ने	श्रीबक्स गुल्म, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी स्थानीय तह	समन्वय र सूचना व्यवस्थापन क्षेत्र		नियमित रुपमा तयारी अवस्थामा रहेको
७	सुरक्षित स्थानको (आश्रय स्थल) पहिचान तथा यकिन गर्ने	स्थानीय तह	आपतकालिन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्र	क्षेत्रगत निकाय	मनसुन सुरु हुनु भन्दा पूर्व
८	अपराध नियन्त्रण तथा सुरक्षा सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम र अनुसन्धानकर्ताको तयारी	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	जिल्ला प्रहरी कार्यालय र सञ्चार माध्यम	नियमित क्रियाकलाप अन्तर्गत रहेको	नियमित भैरहने
९	पूर्व अभ्यास गर्ने तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने (जिल्ला तथा पालिका स्तरमा)	स्थानीय तह, जि.वि.व्य.स., गै.स.स.	स्थानीय तह	नियमित क्रियाकलाप अन्तर्गत रहेका	नियमित रुपमा हुने गरेको
१०	पूर्व सूचनाको व्यवस्था र समन्वय गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	क्षेत्रगत सम्पूर्ण निकायहरू		विपद्को प्रकृतिमा आवश्यकता अनुसार
११	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको	जिल्ला विपद्	स्थानीय तहहरू	आवश्यकता अनुसार	२०८२

क्र.स.	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	लागत (रु.)	समयावधि
	सिफारीस अनुसार विपद् प्रतिकार्यका सामग्री खरिद गरी उपयुक्त स्थानमा भण्डारण गर्ने ।	व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहहरू			असार सम्म
१२	स्थानीय तहले उपलब्ध गराएको जनशक्ति तथा स्थानीय सुमदायलाई खोज तथा उद्धारको तालिम प्रदान गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	श्रीवक्स गुल्म, सशस्त्र प्रहरी, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, स्थानीय तह र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,	५,००,०००/- सम्म	२०८२ कार्तिक मसान्त सम्म

७.३. खाद्य सुरक्षा तथा गुणस्तर क्षेत्र

खाद्य सुरक्षा तथा गुणस्तर क्षेत्रको सम्पर्क ब्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.स.	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं.
१	ललित कठायत	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय, बैतडी	प्रमुख		९८४५४९३५४९
२	दिपेन्द्र पौडेल	जिल्ला समन्वय समिति	जिल्ला समन्वय अधिकारी	०९५५२०९४४	९८४८७९७२२४
३	तिर्थ राज भट्ट	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९५५२०९५९	९८४९०८३७२९
४	हरि दत्त जोशी	कृषि ज्ञान केन्द्र	कार्यालय प्रमुख	०९५५२०९५४	९८५८७५९९५४
५	नरबहादुर चन्द	बैतडी उद्योग वाणिज्य संघ	अध्यक्ष	०९५५२०२३२	९८४८८७४२५२
६	गुमानी दत्त पन्त	भेटनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	पशु विकास अधिकृत	०९५४००००६	९८५८७८२५२५
७	बलराम पाण्डेय	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्रहरी निरीक्षक	०९५५२०९०९	९८६३६८७५४४
८	राजेन्द्र रसायली	विश्व खाद्य कार्यक्रम	फिल्ड सुपरभाइजर		९८४३४०६०६२

आपतकालिन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (रु.)	समय सिमा
खाद्य सुरक्षा तथा गुणस्तर क्षेत्रको समन्वय बैठक, बैठकलाई नियमित गर्न मिति तोक्ने ✓ सम्पर्कब्यक्तितोक्ने ✓ भण्डारण व्यवस्थापन ✓ विपद्को प्रकार तथा क्षेत्र अनुसार पोषण तथा खाद्य मौज्दात राख्ने ✓ जिम्मेवारी बाँडफाँट गर्ने	खाद्य सुरक्षा तथा पोषण क्षेत्र	खाद्य सुरक्षा तथा पोषण क्षेत्र सम्बन्धित निकायले पोषण तथा खाद्य मौज्दात राख्ने	२०८२ साल
अन्य क्षेत्रसंग मिली बहु क्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुतगत लेखाजोखा सञ्चालनका लागि खाद्य क्षेत्रका सदस्यहरूलाई MIRAको तालिम प्रदान गर्न जि.प्र.का तथा स्थानीय तह संग समन्वय गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र	२ लाख	२०८२ असार सम्म
तयारी तथा खाद्य सामग्रीको उपलब्धता सम्बन्धी सबै संस्थासंग भएको मौज्दात विवरण संकलन गर्ने	उद्योग वाणिज्य संघ	अनुसूची- ८ बमोजिम	२०८२ असार मसान्त सम्म
खाद्य सामग्रीको गुणस्तर सुनिश्चितताको आधार तयार गर्ने	खाद्य प्रविधि तथा	आवश्यकता अनुसार	नियमित

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (रु.)	समय सिमा
	गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय		
पोषण तथा खाद्य क्षेत्रमा राहत उपलब्ध गराउनका लागि राहत कोषको स्थापना गर्ने	खाद्य सुरक्षा तथा पोषण क्षेत्र	आवश्यकता अनुसार	२०८२ साउन सम्म
खाद्य सामग्री भण्डारणको लागि स्थान तथा गोदामको छनोट साथै ढुवानीका लागि गाडीको व्यवस्थापन गर्ने	खाद्य सुरक्षा तथा पोषण क्षेत्र	आवश्यकता अनुसार	२०८२ साउन सम्म
खाद्य सामग्री वितरणका लागि विभिन्न संघ संस्था संग समन्वय गरी स्वयंसेवकहरुको छनोट गर्ने	खाद्य सुरक्षा तथा पोषण क्षेत्र	आवश्यकता अनुसार	२०८२ साउन सम्म
विभिन्न क्षेत्रमा सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्न संयन्त्र तयार गर्ने	खाद्य सुरक्षा तथा पोषण क्षेत्र	आवश्यकता अनुसार	नियमित
सम्भावित क्षतिको पूर्वानुमान गर्ने र क्षति हुन नदिन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	खाद्य सुरक्षा तथा पोषण क्षेत्र	आवश्यकता अनुसार	नियमित
महामारीका समयमा खाद्य सुरक्षा सुनिश्चितताको लागि खाद्य ऐन र उपभोक्ता संरक्षण ऐन बमोजिम अनुगमन संयन्त्र निर्माण गरी यस कार्यलाई तिव्रता दिने र आवश्यक प्रतिवेदन प्रमुख जिल्ला अधिकारी समक्ष पेश गर्ने	खाद्य सुरक्षा तथा पोषण क्षेत्र		नियमित रुपमा

७.४. आपतकालीन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्र

क्रस.	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं.
१	बिष्णु दत्त अवस्थी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	०९५५२०३५६	९८४८८४३०४६
२	सफल थापा	श्रीबक्स गुल्म	सेनानी	०९५५२०१०५, ०९५५२०२००	९८५८७५२७७२
३	मकेन्द्र कुमार मिश्र	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्रहरी नायव उपरीक्षक	०९५५२०१०१	९८५८७०५५५५
४	लक्ष्मण सिंह थापा	सशस्त्र प्रहरी बल गुल्म नं ५१	सशस्त्र प्रहरी नायव उपरीक्षक	०९५५२०१६३	९८५९२७२०५२
५	दिगम्बर गिरी	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	प्रमुख अनुसन्धान अधिकृत		९८५८४४०६३०
६	दिपेन्द्र पौडेल	जिल्ला समन्वय समिति	जि.स.अधिकारी	०९५५२०१४४	९८४९४५६२२२
७	पुष्कर राज जोशी	दशरथचन्द्र न.पा.	अध्यक्ष स्थानीय वि.व्य.स.		९८४८७१३८०६
८	गौरी सिंह रावल	पाटन न.पा.	अध्यक्ष स्थानीय वि.व्य.स.		९८६५८७२६४४
९	भिम बहादुर चन्द	मेलौली न.पा.	अध्यक्ष स्थानीय वि.व्य.स.		९८४८८९१५४०
१०	दिपक बहादुर बम	पुरचौडी न.पा.	अध्यक्ष स्थानीय वि.व्य.स.		९८४८९७३४८८
११	चक्र बहादुर कार्की	दोगडाकेदार गा.पा.	अध्यक्ष स्थानीय वि.व्य.स.		९८४८७९३७२१
१२	सन्तोष जोशी	डिलाशैनि गा.पा.	अध्यक्ष स्थानीय वि.व्य.स.		९८५९१६८५५०
१३	गोरख बहादुर चन्द	पञ्चेश्वर गा.पा.	अध्यक्ष स्थानीय वि.व्य.स.		९८६८७७२९४९ ९७४९५०१७९३

क्रस.	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नं.	मोवाइल नं.
१४	कर्ण साउद	शिवनाथ गा.पा.	अध्यक्ष स्थानीय वि.व्य.स.		९८५११९६२२६
१५	अमर बहादुर कुँवर	सुर्नया गा.पा.	अध्यक्ष स्थानीय वि.व्य.स.		९८४८८३५०७२
१६	हरि सिंह धामी	सिगास गा.पा.	अध्यक्ष स्थानीय वि.व्य.स.		९८५८७३६९७९
१७	नरबहादुर चन्द खिमानन्द भट्ट	उद्योग वाणिज्य संघ बैतडी	अध्यक्ष उपाध्यक्ष		९८४८८७४२५२ ९८६८७५३७४७
१८	धिरेंद्र भट्ट	पुर्वाधार विकास कार्यालय	कार्यालय प्रमुख		९८५११३९७३५
१९	भरत प्रसाद भट्ट	डिभिजन वन कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९५५२०१५२	९८५८७५११५२

आपतकालिन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (.रु)	समय सिमा
जिल्लाका सबै क्षेत्रमा रहेको सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने, जस्तै: खुला चौर, खेल मैदान, विद्यालयका खेलमैदान	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय तहहरू	नियमित	२०८२ जेठ मसान्त सम्म
जिल्लामा गोदाम घरको व्यवस्थापन गर्ने (राहत व्यवस्थापनको लागि एकिकृत प्रणाली स्थापना गर्ने)	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहहरू र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	स्रोतको पहिचान गर्ने र करिब १ करोड	निरन्तर
गैर खाद्य सामग्री र पालको व्यवस्थापन (करिब ५०० परिवारको लागि)	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र जिल्ला समन्वय समिति	२० लाख	निरन्तर
करिब ५०० परिवारका लागि अस्थायी आवास किटको प्रवन्ध गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति एवं नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तथा अन्य विकास साझेदार निकायहरू	१५ लाख	निरन्तर
महामारी हिंसा प्राभावितहरूको लागि मनोसामाजिक सहयोग प्रदान गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, UNIFPA, रुडेस, Unicef, तथा पालिकाका सामाजिक विकास शाखा	५ लाख	निरन्तर
अस्थाइ आवास स्थलमा मर्यादा सामग्री (किशोरी र महिला) व्यवस्थापन तथा वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, UNIFPA, Unicef, तथा पालिकाका सामाजिक विकास शाखा	२ लाख	निरन्तर

७.५. खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता प्रवर्द्धनक्षेत्र

खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको सम्पर्क ब्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्रस.	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नं.	मोवाइल नं.
१	गोविन्द प्रसाद देवकोटा	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय नं १	डिभिजन प्रमुख	०९५५२०१५०	९८५८७५१३५० ९८५८०५०५५०
२	दिपेन्द्र पौडेल	जिल्ला समन्वय समिति	समन्वय अधिकारी	०९५५२०१४४	९८४१४५६२२२
३	तिर्थ राज भट्ट	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९५५२०१५१	९८४९०८३७२१ ९८५८७७६६६४
४	पुष्कर राज जोशी	दशरथचन्द न.पा.	स्थानीय स्तरीय वास समिति अध्यक्ष		९८४८७१३८०६
५	गौरी सिंह रावल	पाटन न.पा.	" "		९८६५८७२६४४

क्रस.	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं.
६	भीम बहादुर चन्द	मेलौली न.पा.	" "		९८४८८९१५४०
७	दिपक बहादुर बम	पुरचौडी न.पा.	" "		९८४८९७३४८८
८	चक्र बहादुर कार्की	दोगडाकेडार गा.पा.	" "		९८४८७९३७२९
९	सन्तोष जोशी	डिलासैनीगा.पा.	" "		९८५११६५५०
१०	गोरख बहादुर चन्द	पञ्चेश्वर गा.पा.	" "		९८६८७७२९४९ ९७४९५०१७९३
११	कर्ण सिंह साउद	शिवनाथ गा.पा.	" "		९८५११९६२२६
१२	अमर बहादुर कुवर	सुर्नया गा.पा.	" "		९८४८८३५०७२
१३	हरि सिंह धामी	सिगास गा.पा.	" "		९८५८७३६९७९
१४	नरेन्द्र प्रसाद अवस्थी	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	इकाई प्रमुख	०९५५२०३९९	९८५८७८०३९९
१५	नरबहादुर चन्द खिमानन्द भट्ट	उद्योग वाणिज्य संघ बैतडी	अध्यक्षरउपाध्यक्ष		९८४८८७४२५२ ९८४८७५३७४७
१६	विष्णु दत्त अवस्थी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	०९५५२०३५६	९८४८८४३०४६
१७	गोविन्द राज जोशी	रुडेस बैतडी	कार्यकारी निर्देशक	०९५५२०५५४	९८४८८३६४९९
१८	कृष्ण सिंह ठगुन्ना	साडा, बैतडी	संस्था संयोजक	०९५५२०३९५	९८५११२१०६१
१९	पदम राज अवस्थी	अनिरुद्र बैतडी	कार्यकारी निर्देशक	०९५५२०३७४	९८४८८३२५५५

पूर्वतयारी सम्बन्धी योजना (विपद्को घटना भन्दा पहिले)

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (.रु)	समय सिमा
WASH क्षेत्रको बैठक गर्ने, जोखिम पूर्ण क्षेत्रको पहिचान र क्षमताको विश्लेषण गर्ने, हरेक संस्थाको सम्पर्क व्यक्ति पहिचान गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय नं १		चौमासिक रुपमा ३ पटक, आपतकालिन अवस्थामा आवश्यकता अनुसार
स्थानीय तहको विपद् व्यवस्थापन शाखा संग समन्वय तथा वास सम्पर्क व्यक्ति तोक्न लगाउने	स्थानीय तह, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय		कम्तीमा २ पटक
खानेपानी, दमकल, आपतकालिन परिस्थितिमा आवश्यक पर्ने सम्पर्क व्यक्तिहरुको सूची, फोन र सम्पर्क ठेगाना अद्यावधिक गर्ने	स्थानीय तह, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय		२०८२ असार मसान्त सम्म
जिल्ला तथा स्थानीय तहका विभिन्न संस्था संग भएको खानेपानी तथा सरसफाई सामग्रीको मौज्दात विवरण सङ्कलन गर्ने	स्थानीय तह, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय		२०८२ असार मसान्त सम्म
WASH Cluster का फोकल व्यक्तिहरुलाई cluster basic details assessment सम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने	स्थानीय तह, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय		२०८२ असार सम्म
पानी शुद्धिकरण गर्ने औषधीहरु क्षेत्रगत रुपमा संकटासन्न स्थानीय तहहरुलाई लक्षित गरी वितरण गर्ने (वाटरगार्ड/पियूष/Pure/Aquatab ५०० थान)	स्थानीय तह, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय		२०८२ असार सम्म
शौचालय व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीको मौज्दात राख्ने (१० जनाको लागि १ वटा चर्पी)	स्थानीय तह, खापा तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय र गैस/दातृ निकायहरु		२०८२ जेठ सम्म
जिल्लाका पानीका मुहान, पोखरी संरक्षण तथा सरसफाइ गर्न चेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन	जिसस, स्थानीय तह, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन		तत्कालै

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (.रु)	समय सिमा
गर्ने	कार्यालय र गैसस/दातृनिकाय		
अन्य क्षेत्र संग सहमति तथा सम्झौता गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय		नियमित
कर्मचारी तथा स्वयंसेवकहरुको सूची तयार गरी आपतकालिन समयमा परिचालन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय		नियमित
आकस्मिक योजनाको समीक्षा, कार्यान्वयन मूल्याङ्कन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय र गैसस		२०८२ असार देखि असोज सम्म
स्थानीय तहहरुलाई Response, Preparedness plan and stockpilingको बारेमा जानकारी गराउने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय र गैसस		तत्कालै
पानीको गुणस्तर परीक्षण जोखिम हुने स्थानहरुमा चेतनामूलक र इकोलाई टेष्ट गर्ने, स्वास्थ्य संस्था संग समन्वय गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय र गैसस, स्थानीय तहहरु		निरन्तर
सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धनकालागि सन्देश प्रवाह गर्ने	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका र सामुदायिक विद्यालय, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, स्थानीय एफ.एम.र सञ्चार माध्यम		आवश्यकता अनुसार
संक्रामक रोगहरुका सन्दर्भमा स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी सचेतना फैलाउने, माक्स, पन्जा र सेनिटाइजर प्रयोग गर्न समुदायलाई प्रेरित गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, नेपाल रेडक्रस, रुडेस		स्थिति सहज नहुन्जेलसम्म
सार्वजनिक स्थलहरुमा HAND WASH stationस्थापना गर्ने, प्रयोग गर्नको लागी आवश्यक सहजीकरण गर्ने	स्थानीय तह स्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई स्वच्छता समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस, रुडेस		स्थिति सहज नहुन्जेलसम्म
सरसफाई सम्बन्धी मनोपरामर्श सेवा प्रदान गर्ने	स्थानीय तह स्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई स्वच्छता समन्वय समिति, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, नेपाल रेडक्रस, रुडेस		स्थिति सहज नहुन्जेलसम्म

७.६. स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

स्वास्थ्य क्षेत्रका सम्पर्क ब्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्रस.	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं.
१	तिर्थ राज भट्ट	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९५५२०१५१	९८४८५३१७८३
२	डा. सुशील बि.क.	जिल्ला अस्पताल	मे.सु.	०९५५२०५१४	९८५८७७५०३१
३	भुवन जोशी	दशरथचन्द न.पा.	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख		९८४८७७५५९६
४	मदन सिंह महारा	पाटन न.पा.	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख		९८४८८५११४९
५	मोहन सिंह भाट	मेलौली न.पा.	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख		९८४८९०४०२०
६	सुरेन्द्र प्रसाद अवस्थी	पुर्चौडी न.पा.	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख		९८४८८५०७७२
७	नरेन्द्र नाथ	दोगडाकेदार गा.पा.	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख		९८४८९०३२१८
८	गणेश बहादुर खाती	डिलासैनी गा.पा.	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख		९७६९८७३१७३

क्रस.	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं.
९	रामसागर शाह	पञ्चेश्वर गा.पा.	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख		९८६८८७३२४३
१०	देव राज न्यौपाने	शिवनाथ गा.पा.	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख		९८४१४११००९
११	राम सिंह महारा	सुर्नया गा.पा.	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख		९८४८७५०९३६
१२	धनश्याम बोहरा	सिगास गा.पा.	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख		९८६८७६००४१
१३	जंगविर विष्ट	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	स्वास्थ्य संयोजक	०९५२५०३५६	९८४७५१४५६०
१४	खगेन्द्र भट्ट	संयुक्त राष्ट्रसंघिय जनसंख्या कोष	कार्यक्रम संयोजक		९८५८४२३२७८ ९८०२५२२१०२
१६	बासु देव विष्ट	नेपाल परिवार नियोजन संघ	शाखा प्रबन्धक		९८४३४०७२८३
१७	पदम राज अवस्थी	गै.स.स. महासंघ	अध्यक्ष		९८४८८३२५५५
१८	प्रमिला डागी	मेरी स्टोप्स (सुनौलो परिवार नेपाल)	कार्यक्रम संयोजक		९८४४९२२६१५

आपतकालिन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि (संकटकालीन परिस्थिति भन्दा पहिले)

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (रु.)	समय सीमा
संकटासन्न स्थानीय तह प्रकोपको पहिचान गरी जिल्ला स्तरीय RRT, पालिका स्तरीय RRT गठन/अध्यावधिक गर्ने र द्रुत लेखाजोखा सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, यस टोलीमा यस क्षेत्र समूहका अन्य मुख्य सरोकारवालाहरुलाई समेत समावेश गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह		निरन्तर
विपद् तथा महामारी/प्रकोपको समयमा आवश्यक पर्ने Control तथा Store Room, Phone, stationary, etc को व्यवस्थापन गर्ने र प्रभावकारी सञ्चारको लागि सञ्चार संयन्त्र निर्माण गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल, स्थानीय तह		निरन्तर
विपद् तथा महामारी/प्रकोपको समयमा अति आवश्यक औषधि तथा उपकरण भण्डारण गरी मौज्जात कायम राख्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल र स्थानीय तह		२०८२ असार सम्म
विपद् तथा महामारीको समयमा प्रयोग गर्न मिल्ने गरी सम्पूर्ण ऐम्बुलेन्स सेवा संचालन गर्ने संस्थाहरुले ऐम्बुलेन्स र चालक तयारी अवस्थामा राख्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल, ऐम्बुलेन्स सेवा संचालन गर्ने संस्थाहरु		निरन्तर
विपद् तथा महामारी/प्रकोपको समयमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		आवश्यकतानुसार
विपद् तथा महामारी/प्रकोपको समयमा स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने, माइकिड, ब्यानर, पोस्टर, पम्पलेट तथा एफ एम रेडियोबाट सन्देश प्रसारण गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, ने.र.सो., स्थानीय तह, सञ्चार माध्यम		प्रकोपको समय अनुसार
विपद् तथा महामारी/प्रकोपको समयमा सुरक्षित मातृत्व, परिवार नियोजन सेवा, खोप सेवा, पोषण कार्यक्रम लगायतका जनस्वास्थ्य कार्यक्रमको नियमित संचालनका लागि तयारी गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल, स्थानीय तह, नेपाल परिवार नियोजन संघ		निरन्तर
स्थानीय तहका स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई विपद् तथा महामारी/प्रकोप व्यवस्थापनको लागि अभिमुखिकरण तथा स्थलगत अनुशिक्षण	स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह		प्रकोपको समय अनुसार

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (रु.)	समय सीमा
गरी तयारी अवस्थामा राख्ने			
विपद् तथा महामारी/प्रकोपको समयमा सुपरिवेक्षण, अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		नियमित
जिल्ला अस्पतालको आपतकालिन योजना निर्माण गर्ने	जिल्ला अस्पताल		असार मसान्त
स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रकोप व्यवस्थापनलाई सुदृढ गर्न व्यवहारिक अभ्यास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल र रेडक्रस		प्रकोपको अवधि अनुसार
Oxygen Plant नियमित सञ्चालन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल, जिल्ला विपद् व्यव. समिति		नियमित
प्रभावितहरूका लागी मनोसामाजिक सेवा प्रदान गर्ने, रेडक्रस, मनोसामाजिक परामर्शकर्ता, सामुदायिक मनोविमर्श कार्यकर्ता, महिला स्वयंसेविका, अन्य सामाजिक संघसंस्थाको नेतृत्वमा जनस्वास्थ्य सम्बन्धी सचेतना फैलाउने	स्थानीय तहका स्वास्थ्य संयोजकहरू, UNFPA, OCMC		निरन्तर
रक्त संचार सेवालालाई सुचारु गर्ने, ब्लड गुप्रिड कार्यलाई तिब्रता दिने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सुरक्षा निकाय, स्वास्थ्य कार्यालय, रक्त संचार केन्द्र		निरन्तर
विपद्का कारण ज्यान गुमाएका मानिसहरूको शव व्यवस्थापन कार्यका लागी आवश्यक जनशक्ति, साधन तथा व्यवस्थापन स्थलको पहिचान गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल, स्थानीय तह, सुरक्षा निकायहरू		आवश्यकता अनुसार
Holding Center का लागि स्थान पहिचान, स्थापना र व्यवस्थापन गर्ने	DDMC, स्थानीय तह, स्वास्थ्य कार्यालय, अस्पताल, ने.रे.सु.		तत्कालै
सुरक्षित स्थानमा बसी रहेका लैंगिक हिंसा (GBV) प्रभावित एवं महिला र किशोरीहरूलाई मर्यादा सामग्री (Dignity Kit) र किशोरी किट (Kishori Kit) उपलब्ध गराउने	UNFPA, Unicef र सरोकारवाला निकायहरू		निरन्तर

७.७ शिक्षा क्षेत्र

शिक्षा क्षेत्रको सम्पर्क ब्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्रस.	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नं.	मोवाइल नं.
१	नरेन्द्र प्रसाद अवस्थी	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	इकाई प्रमुख	०९५५२०३९९	९८४८४५६७५९ ९८५८७८०३९९
२	खगेन्द्र सिंह धामी	जिल्ला शिक्षा समिति	अध्यक्ष	०९५५२०९४४	९८६४९८३४२५
३	दीर्घराज उपाध्याय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		९८५८७०७७७७
४	स्थानीय शिक्षा शाखा प्रतिनिधी	स्थानीय तहका शिक्षा समिति एवम शिक्षा	स्थानीय तहका शिक्षा अधिकृतहरू		

क्र.स.	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं.
		शाखाहरु			
५	जिल्ला शिक्षक महासंघ प्रतिनिधी	शिक्षक महासंघ	महासंघ प्रतिनिधी		
६	खगेन्द्र भट्ट	संयुक्त राष्ट्रसंघीय जनसंख्या कोष	कार्यक्रम अधिकृत		९८०२५२२९०२ ९८५८४२३२७८
७	शंकर दत्त जोशी	सामाजिक विकास कार्यालय	कार्यालय प्रमुख		९८६५९०८६४०

आपतकालिन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (.रु)	समय सिमा
समन्वय बैठकको आयोजना गरी जिम्मेवारी बाँडफाँट गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने तथा अन्य क्षेत्रसंग समन्वय गर्ने, जिल्ला शिक्षा समितिको बैठकमा नै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको समीक्षा विषयलाई समावेश गर्ने	जिल्ला शिक्षा समिति र स्थानीय तहका प्रतिनिधी तथा शिक्षा शाखा हर्ने अधिकृतहरु, विद्यालय व्यवस्थापन समिति		आवश्यकता अनुसार
शिक्षक शिक्षिका र विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम, विपद् आपतकालिन अवस्थामा विद्यालय भवन सार्वजनिक ठाउँको उचित व्यवस्थापन, खाद्य,शौचालय,शुद्धपानी आदिको व्यवस्थाका साथै, विपद् सामग्रीहरुको उपलब्धता	संघतथा प्रदेश मन्त्रालयहरु,स्थानीय तह शिक्षा तथा खेलकुद शाखा,जिल्ला प्रशासन कार्यालय,जि.स.स,शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई		आवश्यकता अनुसार
विद्यालय तथा विद्यालयसंग सम्बन्धित सरोकारवालाहरुको संकटासन्नता स्तर नक्साङ्कन गरी उच्च जोखिममा रहेका विद्यालयहरुलाई सूचिकृत गरी सञ्चार जालो तथा पूर्वतयारी सम्बन्धी आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाईले आफ्नो वेवसाइटमा राख्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई र स्थानीय तहहरु, विद्यालय व्यवस्थापन समिति		निरन्तर
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाईमा प्राप्त हुने विद्यालयको अवस्था विवरणलाई व्यवस्थित गरी जोखिमयुक्त विद्यालयहरुको स्तर मापन गरी विवरण अद्यावधिक गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई र पालिकाको शिक्षा शाखा, विद्यालय व्यवस्थापन समिति		निरन्तर
विद्यालयको भवन निर्माण गर्दा भूकम्पलाई मात्र नभई बहुप्रकोपलाई (आगलागी, चट्याङ, बाढी पहिरो, महामारी आदि) पनि ध्यानमा राखि यस सम्बन्धी मापदण्डलाई कडाईका साथ लागु गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई र भवन निर्माण समितिहरु		निरन्तर
MIRA Orientation/DataCollection, MIRA टोली छनोट र अभिमुखिकरण सञ्चालन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, ने.रे.सो., स्थानीयतह		२०८२ असार मसान्त
उच्च जोखिम क्षेत्रका विद्यालयहरुमा जोखिम न्युनीकरण गर्न रोकथामका लागि जनचेतना मूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा अभिभावक, शिक्षक संग र सम्बन्धित स्थानीय तहमा रहेका स्थानीय तहका शिक्षा हेर्ने कर्मचारीहरु मार्फत अभिमुखिकरण गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह,गैसस	स्थानीय तहले बजेटको व्यवस्था गर्ने	आवश्यकता अनुसार

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (.रु)	समय सिमा
अनुगमन चेक लिष्ट तयारी र अनुगमन गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाईको नेतृत्व र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरू		असार मसान्त सम्म
प्रकोप पूर्वतयारी सम्बन्धी चेतना फैलाउने कार्यक्रमहरूमा सहभागी हुने	स्थानीय तह, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई र सरोकारवालाहरू		निरन्तर
बाल विकास केन्द्र र सामुदायिक सिकाइ केन्द्र हरूलाई विपद्बाट उत्थानशील बनाउने र सचेतना फैलाउने गतिविधिहरू संचालन गर्ने	पालिकाका शिक्षा शाखा तथा शिक्षा हेर्ने अधिकृतहरू		आवश्यकता अनुसार
आधारभूत तथा माध्यमिक तह सम्मका विद्यालयहरूमा आधारभूत प्राथमिक उपचारको व्यवस्था गर्ने र आवश्यक सहजीकरण गर्ने	विद्यालय व्यवस्थापन समिती, न.रे.सो.का उपशाखा, जु.रे.स.		चालू आर्थिक वर्ष
विद्यालय सुधार योजनाहरू अद्यावधिक गर्ने र सो मा विद्यालयको जोखिम व्यवस्थापन, वातारणमैत्री क्रियाकलापहरू संचालन (डिभिजन वन कार्यालय बैतडी संगको सहकार्य तथा समन्वयमा विद्यालय परिसरमा वृक्षारोपण सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने) र स्थानान्तरण योजना तथा मनोवैज्ञानिक परामर्श संचालन गर्ने	स्थानीयतह, वि.व्य.स., गैससहरू, वन उपभोक्ता समितिहरू		निरन्तर
महामारीको परिस्थिति सहजता पछि पठनपाठनमा सहभागी विद्यार्थी एवं शिक्षकलाई संक्रमण हुन नदिन र उनीहरूलाई मनोवैज्ञानिक रूपमा तयार गर्न विद्यालयको सरसफाइको सुनिश्चितता गर्ने, सो अवधिमा प्रयोग भएका पूर्वाधारहरूको मर्मत संभार र आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने ।	स्थानीय तह, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई		तत्काल
विद्यालयमा स्थापना भएका किशोरकिशोरी मैत्री सूचना कक्षमा किशोरकिशोरीहरूका लागि मनोसामाजिक परामर्श उपलब्ध गराउने ।	विद्यालय, UNFPA, Unicef		निरन्तर
विद्यालयहरूमा छात्राहरूमा बेहोस हुने/मानसिक स्वास्थ्य समस्या हुने भएकोले मानसिक स्वास्थ्य र मनोपरामर्शका लागि मनोचिकित्सक र मनोविमर्शकर्ताको व्यवस्था गर्ने ।	विद्यालय, OCMC, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, स्वास्थ्य कार्यालय		निरन्तर

७.८. कृषि तथा जीविकोपार्जन क्षेत्र

कृषि तथा जीविकोपार्जन क्षेत्रका सम्पर्क ब्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.सं.	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नं.	मोबाईल नं.
१	हरि दत्त जोशी	कृषि ज्ञान केन्द्र	कार्यालय प्रमुख	०९५५२०९५४	९८५८७५९९५४
२	गुमानी दत्त पन्त	भेटनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	कार्यालय प्रमुख	०९५४००००६	९८५८७८२५२५
३	भरत प्रसाद भट्ट	डिभिजन वन कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९५५२०९५२	९८५८७५९९५२
४	हेम राज भट्ट	घरेलु तथा साना उद्योग विकास कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९५५२०९७२	९८५८७८८८९८
५	प्रेम प्रकास जोशी	कृषि विकास बैंक शाखा बैतडी	प्रबन्धक	०९५२०९६६	९८५९३२२४६६

आपतकालिन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

क्र.स.	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (रु)	समय सीमा
१	कृषि ज्ञान केन्द्रको बैठक नियमित गर्ने र सोही बैठकमा विपद् पूर्वतयारी सम्बन्धी विषयलाई समावेश गर्ने, उक्त बैठकमा डिभिजन वन, भेटनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र जस्ता सरोकारवालाहरूले आ-आफ्नो कार्यक्रमहरूलाई एकिकृत रूपमा लैजान पहल गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र, गैसस		प्रत्येक चौमासिक
२	जिल्ला तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूको क्षमता तथा स्रोत नक्साङ्कन गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र तथा स्थानीय तह कृषि शाखा		पौष मसान्तसम्म
३	रोग लाग्न सक्ने सम्भावना भएका बालीनालीहरूको पूर्वानुमान गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र तथा स्थानीय तह कृषि शाखा		२०८२ माघ सम्म
४	विभिन्न सहयोगी संस्थाबाट प्राप्त सहयोग वितरण गर्न सहजिकरण गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र तथा स्थानीय तह कृषि शाखा		२०८२ माघ सम्म
५	खडेरी, असिना अति वर्षा आदि प्रकोपको जोखिमबाट जोगिनेबारे अभिमुखीकरण र राहतको जोहो गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र तथा स्थानीय तह कृषि शाखा		२०८२ माघसम्म
६	जिविकोपार्जन सम्बन्धी सीप तथा व्यवसायिक तालिम दिने	कृषि ज्ञान केन्द्र		वार्षिक योजना अनुसार
७	कृषि बिमा र पशु बिमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन अभिमुखीकरण गोष्ठी सञ्चालन गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र तथा स्थानीय तह कृषि शाखा		निरन्तर
८	बिऊ विजन तथा अन्न भण्डारणको लागि भण्डार गृह (बनाउन सम्बन्धित सरोकारवाला तथा दाताहरूसँग समन्वय गर्ने तथा भण्डार Seed Bin वितरण गर्ने)	स्थानीय तह कृषि शाखा		निरन्तर
९	कवुलियती वन अन्तर्गत जिविकोपार्जन सुधार योजना कार्यान्वयन अनुदान कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा लागु गर्ने	डिभिजन वन कार्यालय तथा सब-डिभिजन वन कार्यालय		२०८२ असार मसान्त सम्म
१०	सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहलाई वन डढेलो रोकथाम गर्न तथा वन विनास हुनबाट जोगाउन समूहहरूलाई सचेत गराउने	डिभिजन वन कार्यालय तथा सब-डिभिजन वन कार्यालय		निरन्तर
११	सामुदायिक वनको श्रोत बेचबिखनबाट हुने आमदानीबाट वा वन पैदावारहरू उपलब्ध गराई विपद्मा परेका व्यक्तिहरूलाई सहयोग गर्न आवश्यक नीति तथा नियम बनाउन पहल गर्ने	डिभिजन वन कार्यालय तथा सब-डिभिजन वन कार्यालय		निरन्तर
१२	प्रजननका लागि विऊ बोका/राँगो, भुसा काट्ने मेशिन, बाखा, गाई, डालेघाँस विऊ वितरण गर्ने	भेटेनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, स्थानीय तह कृषि शाखा		निरन्तर
१३	पशुपालन समूहहरूलाई सक्रिय बनाइ राख्ने	भेटेनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, स्थानीय तह कृषि शाखा		निरन्तर
१४	सहकारी नियम अनुसार सहकारी संस्थामा राखिने आकस्मिक तथा राहत कोषहरूलाई व्यवस्थित गर्न	स्थानीय तह		निरन्तर

क्र.स.	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (रु)	समय सीमा
	अनुगमन गर्ने			
१५	राहतमा बिऊ वितरणका लागि बिऊ भण्डारण खाद्यान्न (धान, मकै, गहु आदि) को व्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह विपद् व्यवस्थापन समिति, कृषि शाखा		निरन्तर
१६	कृषिकार्यका लागी आवश्यक पर्ने मल बिऊ बिषादी सहज उपलब्धता र समयमै ढुवानीको व्यवस्था मिलाउने	कृषि ज्ञान केन्द्र, स्थानीय तहका कृषि शाखाहरु		वर्ष भरी
१७	कृषकहरुलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने	कृषि ज्ञान केन्द्र, स्थानीय तहका कृषि शाखाहरु		वर्ष भरी

७.९. संरक्षण क्षेत्र

संरक्षण क्षेत्रको सम्पर्क ब्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्रसं.	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नं	मोवाइल नं.
१	शंकर दत्त जोशी	सामाजिक विकास कार्यालय	कार्यालय प्रमुख		९८६५९०८६४०
२	बिनोद बहादुर चन्द	दशरथचन्द न.पा.	सामाजिक विकास शाखा प्रमुख		९८४८८९०१५५
३	बिष्णा भण्डारी	पाटन न.पा.	सामाजिक विकास शाखा प्रमुख		९८४८८०३०१५
४	मोहन सिंह भट्ट	मेलौली न.पा.	सामाजिक विकास शाखा प्रमुख		९८४८९०४०२०
५	बिनोद कुवर	पुर्चौडी न.पा.	सामाजिक विकास शाखा प्रमुख		९८५८७९०२८२
६	प्रयागराज पन्त	दोगडाकेदार गा.पा.	सामाजिक विकास शाखा प्रमुख		९८४८८३२६०२
७	नवराज जोशी	डिलासैनीगा.पा.	सामाजिक विकास शाखा प्रमुख		९७६९८७३९८३
८	महामल सिंह घटाल	पञ्चेश्वर गा.पा.	सामाजिक विकास शाखा प्रमुख		९८४८८८०२७६
९	दिनेश साउद	शिवनाथ गा.पा.	सामाजिक विकास शाखा प्रमुख		९८४९०९९५८८
१०	निर्मला चन्द	सुर्नया गा.पा.	सामाजिक परिचालक		९८४८८४५४६६
११	रमेश प्रसाद भट्ट	सिगास गा.पा.	शिक्षा अधिकृत		९८६८६९७४९९
१२	मोहनी प्रसाद जोशी	जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय	जिल्ला न्यायाधिवक्ता	०९५५२०१८०	९८५८७८७८५०
१३	लोकेन्द्र सिंह मौनी	राष्ट्रिय अनुसन्धान कार्यालय	ब.अ.स.	०९५५२०११०	९८५८४२३४५५
१४	नरेन्द्र राज भट्टराई	बालबालिका तथा महिला प्रहरी सेल जिप्रका	बालबालिका तथा महिला प्रहरी सेल इन्चार्ज		९८४३९७२६४८
१५	बासु देव बिष्ट	नेपाल परिवार नियोजन संघ	कार्यालय प्रमुख	०९५४०००३९	९८४३४०७२८२
१६	खगेन्द्र भट्ट	सयुक्त राष्ट्रसंघीय जनसंख्या कोष (UNFPA)	जिल्ला कार्यक्रम अधिकृत	०९५५२०५४५	९८०२५२२९०२ ९८५८४२३२७८
१७	डम्मरी भट्ट	सहश्रलिङ्ग सामुदायिक विकास संस्था	अध्यक्ष	०९५४०००७९	९८४८८०९६०५
१८	माया भट्ट	एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र	घटना व्यवस्थापक		९८६४७५७७८३
१९	कृष्ण सिंह ठगुना	साडा, बैतडी	संस्था संयोजक	०९५५२०३९५	९८५९९२९०६९

क्रसं.	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नं	मोबाइल नं.
२०	तारा भट्ट	CMC Nepal	मनोविमर्शकर्ता		९८६५६५९४९८

आपतकालीन पूर्वतयारीका गतिविधि (संकटकालीन परिस्थिति भन्दा पहिले)

क्रस.	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	लागत (रु)	समय अवधि
१	संरक्षण क्षेत्रको समन्वय बैठकको आयोजना गरी कार्य जिम्मेवारी बाँडफाँट र सम्पर्क सूची तयार गर्ने	सामाजिक विकास कार्यालय	गैसस, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, स्थानीय तह सामाजिक शाखा		२०८२ फाल्गुन भित्र
२	बहु क्षेत्रीय प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) को लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	सामाजिक विकास कार्यालय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		२०८२ फाल्गुन भित्र
३	Baseline तथ्याङ्क संकलन गर्ने:—जोखिम क्षेत्रका गर्भवती सुत्केरी महिला, बालबालिका, किशोरकिशोरी, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, अनाथ, अशक्त, एकल महिला, एच.आई.भी. एड्स प्रभावित आदि	सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तह सामाजिक शाखा	गैससहर		फाल्गुन देखी जेष्ठसम्म
४	आपतकालिन अवस्थामा महिला हिंसा न्यूनीकरण चेतना जागरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	संरक्षण क्षेत्र	गैससहर		फाल्गुन देखी जेष्ठ सम्म
५	पालिका स्तरीय सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	स्थानीय तह सामाजिक शाखा	गैसस, रेडक्रस		निरन्तर
६	सम्बन्धित सबै क्षेत्रसँग समन्वय बैठक बसी लैङ्गिकताका आधारलाई ध्यान दिई सहयोग गर्ने व्यवस्था गर्न निर्णय गर्ने	सामाजिक विकास कार्यालय	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		२०८२ असार सम्म
७	किशोरी, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला र महिलाहरूका लागि मर्यादा सामग्री भण्डारण र वितरण गर्ने	सामाजिक विकास कार्यालय	UNFPA, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		प्रकोपको अबधिमा
८	जिल्ला तथा सबै स्थानीय तहहरूमा संरक्षण क्षेत्र समन्वय समिति गठन, पुनर्गठन तथा परिचालन गर्ने	सामाजिक विकास कार्यालय	संरक्षण विषयगत समिति, स्थानीय तहमा कार्यरत संघ संस्थाहरू		२०८२ असार सम्म
९	सिमान्तकृत र दलित समुदायहरूको लागी विशेष योजना तयार गर्ने	सामाजिक विकास कार्यालय	संरक्षण विषयगत समिति		२०८२ असार सम्म
१०	विपद्को समयमा हुने लैंगिक तथा महिला हिंसा प्रभावितलाई OCMC, सेफ हाउसमा राख्ने	सामाजिक विकास कार्यालय	UNFPA, OCMC, जिल्ला अस्पताल, सेफ हाउस		आवश्यकता अनुसार
११	लैंगिक, शारीरिक, यौन, महिला हिंसामा परेकालाई प्रजनन स्वास्थ्य किट र मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध	सामाजिक विकास कार्यालय	UNFPA, OCMC, जिल्ला अस्पताल, सेफ हाउस		आवश्यकता अनुसार

क्र.स.	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	लागत (रु)	समय अवधि
	गराउने				

८. सूचना व्यवस्थापन

जिल्लामा कुनै पनि प्रकारको विपद्को आपतकालिन अवस्था आएमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले एकातिर स्थानीय तहमा समन्वय गर्छ भने संगसंगै जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई खबर गर्नेछ । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले प्रदेश तथा केन्द्रसंग आवश्यक समन्वय गरी विपद् व्यवस्थापन कार्य द्रुत रूपमा अगाडि बढाउने छ ।

सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारीको कार्य र क्षति न्यूनीकरण गर्न सिफारिस गरिएका पूर्वतयारी कार्यहरू:

- विद्यालयमा बिषयगत शिक्षकहरूबाट कक्षा सञ्चालन गर्ने,
- स्थानीय तहले भवन निर्माण आचारसंहिताको कडाईका साथ पालना गर्ने गराउने र घर तथा भवन निर्माण सम्बन्धी मिस्त्री तालिम सञ्चालन गर्ने,
- समुदायमा भूकम्पको क्षति कम गर्ने बिषयमा चेतनामूलक गतिविधिहरू सञ्चालन गर्ने,
- घटना अभ्यास/सडक नाटक/पूर्वसूचना प्रणालीको विकास/सिद्धी अभियान सञ्चालन गर्ने,
- खोज तथा उद्धार/प्राथमिक उपचार प्रशिक्षणहरू सञ्चालन गर्ने,
- उद्धार सामग्री लगायत दमकल तथा एम्बुलेन्सहरूको व्यवस्था गर्ने,
- आपतकालिन आवास गृहहरूको पहिचान र व्यवस्थापन गर्ने,
- स्वास्थ्य सेवाको पहुँचमा वृद्धि, महामारी व्यवस्थापनका लागि अत्यावश्यक औषधी भण्डारण गर्ने,
- आपतकालिन योजना निर्माण गर्ने,
- आपतकालिन कोषको व्यवस्थापन गर्ने,
- आवास क्षेत्र र व्यापारिक क्षेत्रको निर्धारण गर्ने,
- आपतकालिन झोला, टेण्ट, त्रिपाल जस्ता वस्तुहरू तयारी अवस्थामा भण्डारण गरी राख्ने,
- पोखरी तथा पानीका स्रोतहरू संरक्षण गर्ने,
- स्वास्थ्य मापदण्ड अनुसार आईसोलेशन र क्वारेन्टीन व्यवस्थापन गर्ने ।

९. आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान

तत्कालका लागि सम्बन्धित निकायहरूले प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि निम्न कुराहरूमा ध्यान दिनु पर्दछ:

- आवश्यक मात्रामा खोज तथा उद्धार सामग्री व्यवस्थापन गर्ने (जिल्ला तथा स्थानीयतहमा)
- आवश्यक मात्रामा आपतकालिन आवास तथा खाद्यान्नको व्यवस्थापन गर्ने,
- समुदाय देखि जिल्लासम्म सूचना सञ्चारको व्यवस्थापन (माइक, साइरन तथा अस्थाई सञ्चारका साधन) गर्ने,
- महामारी फैलिन नदिन Action unit team गठन गर्नुका साथै सामुदायिक स्वयंसेवकहरूको परिचालन, अन्य कार्यहरू निर्देशिका बमोजिम गर्ने,
- जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्रलाई व्यवस्थित गर्ने,
- आपतकालिन कोषको व्यवस्था गर्ने र अनिवार्य रूपमा बजेटको विनियोजित गर्दै जाने र ठुला स्तरको विपद् प्रतिकार्यका लागी जिल्ला स्तरीय कोषको व्यवस्थापन गरि जिल्ला भरिनै आवश्यकता अनुसार परिचालन गर्ने,
- विद्यालय स्तरमा भूकम्पीय तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने,
- स्थानीय तहमा विपद् सूचना केन्द्रको व्यवस्था गर्ने ।

१०. विपद्को प्रकृतिमा आधारित क्षेत्रगत प्रतिकार्य योजना :

१०.१ समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्र

- समन्वय बैठक विपद् आएको पहिलो हप्तामा १ दिन बिराएर र दोस्रो हप्ताबाट हप्तामा एकदिन बैठक बस्ने,
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा सम्बन्धित निकायलाई जानकारी गराउने,
- जोखिममा परेका समूह तथा जनसंख्यालाई न्यायोचित रूपमा उद्धारतथा राहत सामग्रीको वितरण तथा सहयोग गर्ने,
- अवस्था तथा आवश्यकताको आधारमा रहेर MIRA Team गठन, क्षमता विकास र परिचालन गर्ने,
- पहिलो हप्तामा परिस्थितिका बारेमा दिनदिनै प्रतिवेदन तयार गर्ने, क्रमशः आवश्यकता अनुसार हरेक २ दिन तथा साप्ताहिक रूपमा निरन्तरता दिने,
- २४ घण्टाभित्र सञ्चार माध्यममा समाचार पठाउने र पहिलो हप्तामा हरेक दिन समाचार पठाउने,
- प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिसंग समन्वय गर्दै आवश्यक कार्य गर्ने,
- समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापनको अनुगमन गर्ने, प्रतिवेदन तयार गरी सबैलाई जानकारी गराउने,
- प्राप्त स्रोतको वितरण तथा व्यवस्थापनमा आपतकालिन बन्दोवस्तीको व्यवस्थापन गरी प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यक सामग्रीहरू पुऱ्याउने,
- स्थानीय तह तथा प्रदेश स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिसंग समन्वय गरी कार्य गर्ने,

मुख्य विपद्को किसिम: बाढी, पहिरो, महामारी, भूकम्प, आगलागी, सडक दुर्घटना, जैविक प्रकोप (बाली तथा पशुरोग), असिना, हिमपात, हावाहुरी चट्याङ, वन्यजन्तु आतंक र सुख्खा खडेरी ।

क्षेत्रगत उद्देश्य: सूचना प्रवाहका वैकल्पिक उपायहरू पहिचान गर्ने तथा सूचनाहरूलाई विश्लेषण गरी सम्बन्धित क्षेत्रहरूमा उपलब्ध गराई सहयोग सुनिश्चित गर्ने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य:

- जिल्ला तथा स्थानीय तहमा सूचना तथा समन्वय समिति गठन गर्ने,
- तीन देखि पाँच दिन भित्र बहु क्षेत्रिय प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Multi-Cluster Initial Rapid Assessment, MIRA) गरी क्षति र पीडितहरूको विवरण तयार गर्ने,
- सूचना प्रवाहको वैकल्पिक उपायहरू पहिचान गरी सूचना प्रवाह सुनिश्चित गर्ने,
- प्राप्त सूचनालाई विश्लेषण गरी सम्बन्धित क्षेत्रहरूलाई उपलब्ध गराउने,
- समन्वय बैठक विपद् परेको बेला २४ घण्टा भित्र, पहिलो हप्तामा १ दिन बिराएर र दोस्रो हप्ताबाट हप्तामा एकदिन बैठक बस्ने,
- नियमित रूपमा अनुगमन गरी सम्बन्धित क्षेत्रहरूलाई पृष्ठपोषण गर्ने ।

समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यकालागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन दोस्रो दिन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय बैठक आयोजना गर्ने ■ जानकारीको संकलन र परिस्थितिको अद्यावधिक गर्ने	जिल्ला र स्थानीय तहमा आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र संचालन गर्ने	बजेटको व्यवस्थापन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यकालागि अनुमानित लागत
	<ul style="list-style-type: none"> सबै क्षेत्रलाई सक्रिय पार्ने र कार्य जिम्मेवारी सुम्पिने आवश्यकता अनुसार आपतकालिन सहयोगको लागि मानवीय सहायोगमा कार्य गर्ने विभिन्न पक्ष वा निकायसंग अनुरोध गर्ने 				
	सर्वेक्षण टोली परिचालन टीम IRA परिचालन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी संग समन्वय गरी सर्वेक्षण टोलीको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने	भौगोलिक एवं प्राविधिक कठिनाई पर्न सक्ने	जिल्ला प्रशासन, जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला प्रहरी कार्यालय र रेडक्रस सोसाइटी	
	सूचना डेक्स निर्माण गर्ने	स्थानीय तहका सम्पर्क व्यक्तिको विवरण अद्यावधिक गर्ने		जिल्ला प्रशासन, जिल्लासमन्वय समिति र जिल्ला प्रहरी कार्यालय	
	स्थानीय स्रोत र साधनको समीक्षा गर्ने	प्रत्येक क्षेत्रसंग उपलब्ध स्थानीय स्रोत र साधनको यकिन गर्ने	स्रोत साधनको अपर्याप्तता	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	प्रकोप प्रभावितको लागि राहत वितरण	जनशक्ति परिचालन गर्ने	वास्तविकप्रभावितको पहिचानमा कठिनाई	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
पहिलो हप्ता	MIRA सर्वेक्षण टोली परिचालन गर्ने	अन्य क्षेत्रसंग समन्वय गरेरMIRA अभिमुखिकरण गर्ने	MIRA अभिमुखिकरण गर्ने दक्ष जनशक्तिको अभाव	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	सर्वेक्षणका आधारमा कार्य योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने	सुरक्षित स्थानको नक्साङ्कन गोदामको नक्साङ्कन	स्रोत साधन एवं भण्डारणको पर्याप्तव्यवस्थापन नहुनु	नेपाल रेडक्रस, विषयगत कार्यालयहरू	
पहिलो महिना	विपद्बाट विस्थापित र घाइतेहरूलाई परिचय पत्र वितरण	परिचय पत्रको छपाई	वास्तविक प्रभावितको पहिचानमा कठिनाई	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	५० हजार
दोस्रो महिना	संकलित तथ्याङ्क विश्लेषण र सम्प्रेषण गर्ने	तथ्याङ्क विश्लेषणको अभिमुखिकरण	स्रोत व्यक्ति, सही तथ्याङ्कको अभाव	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
तेस्रो महिना	प्रभावितहरूको सुरक्षित पुर्नस्थापनाको लागि	दिर्घकालीन सुरक्षित स्थानको पहिचान	पहिचान पुर्नस्थापनाको तथा	जि.वि.व्य.समितिको नेतृत्वमा जिल्ला	

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यकालागि अनुमानित लागत
	कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने		पुर्ननिर्माण रणनीति	समन्वय समिति, सुरक्षा निकाय एवं ने.रे.सो. र खानी तथा भूगर्व विभाग	

१०.२ खोज तथा उद्धार क्षेत्र

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- प्रकोपको लगत्तै उपकरण सहित खोज तथा उद्धार टोली खटाउने,
- जोखिममा परेका समूह तथा जनसंख्यालाई न्यायोचित रूपमा यथाशिघ्र खोज तथा उद्धार गरी सहयोग गर्ने,
- धन तथा जनको सुरक्षा गरी सुरक्षित जीवनको प्रत्याभूती गराउने,
- अन्य क्षेत्रसंग समन्वय गरी राहत सामग्री वितरणमा सहयोग गर्ने,
- घाइते, अशक्त, असहाय, बालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र वृद्धवृद्धालाई प्राथमिकताका साथ सुरक्षित स्थानान्तरण गर्ने ।

मुख्य विपद्को किसिम: बाढी, पहिरो, महामारी, भूकम्प, आगलागी, सडक दुर्घटना, जैविक प्रकोप (बाली तथा पशुरोग), असिना, हिमपात, हावाहुरी चट्याङ, वन्यजन्तुको आतंक र सुख्खा खडेरी ।

क्षेत्रगत उद्देश्य: विपद् प्रभावितहरूको जनधनको खोज तथा उद्धार गरी सहज तरिकाले सुरक्षित स्थान सम्म पुऱ्याउने र मृतक मानव शरिर तथा पशुपन्छि व्यवस्थापन गर्ने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य:

- विपद् प्रभावितहरूलाई बिना भेदभाव उद्धार गरी सुरक्षित तवरले व्यवस्थापन गर्ने,
- विपद्मा परेकाहरूलाई उद्धारका लागि खोजी गर्नु,
- प्रभावितहरूको तत्काल जीवन बचाउनु,
- सम्भावित मानवीय क्षति कम गर्नु,
- सुरक्षित स्थानको खोजी गर्नु ,
- मृतक मानव शरिर तथा पशुपन्छि व्यवस्थापन गरी संक्रमणको जोखिन न्यूनीकरण गर्ने ।

खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	खोज तथा उद्धार क्षेत्रको आपतकालिन समन्वय बैठक आयोजना गर्ने <ul style="list-style-type: none"> • विपद्जन्य स्थलतर्फ खोजतलास तथा उद्धार टोली परिचालन गर्ने • प्रभावित स्थलको पहिचान प्राथमिकता 	आपतकालिन नं १०० लाई २४ सै घण्टा खुला राख्ने, खोज तथा उद्धार सामग्रीको पूर्व भण्डारण गर्ने, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मा आपतकालिन कोष खडा गर्ने, स्थानीय स्तरमा	<ul style="list-style-type: none"> • आवश्यक मात्रामा खोज तथा उद्धार सामग्री नहुनु, • सूचना प्रवाहमा ढिलाई, • भौगोलिक विकटताको कारण समयमै घटना 	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति खोज खोज तथा उद्धार क्षेत्र तथा मानवीय सहयोगी संस्थाहरू र	प्रकोप अनुसार लागत थप हुनसक्ने जि.वि.व्य.स. को कोष स्थापना गर्ने र स्थापित कोषबाट खर्च व्यवस्थापन गर्ने

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
	निर्धारण गर्ने • स्थानीय तहसंग समन्वय गरी खोज तथा उद्धार गर्ने • सम्बन्धित अन्य निकाय संग समन्वय गर्ने	खोज तथा उद्धार सामग्रीको विवरण राख्ने	स्थलमा पुग्न कठिनाई	सुरक्षा निकाय एवं रेडक्रस	
	तत्काल प्रकोप न्युनीकरण गर्ने उपाय अवलम्बन गर्ने साथै, मृतक मानव शरिर तथा पशुपन्छि व्यवस्थापन गर्ने	तालिम प्राप्त जनशक्ति तयार गर्न तालिम र पूर्व अभ्यास गर्ने	स्रोत साधनको कमी	खोज तथा उद्धार क्षेत्र	
दोस्रो दिन	महत्वपूर्ण आवश्यक स्रोत/साधनको उपलब्धता यकिन गर्ने र आवश्यक सहयोगको माग गर्ने	आवश्यक सामग्रीको पूर्व भण्डारण गर्ने	स्रोत साधनको अपर्याप्तता	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
पहिलो हप्ता	प्रभावितहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने	सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी राख्ने	सुरक्षित स्थानको उपलब्धताको अभाव	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	राहत सामग्री वितरण कार्यमा सहयोग गर्ने	आवश्यक राहत सामग्रीको पूर्व भण्डारण गर्ने	आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र रेडक्रस	
पहिलो महिना	विस्थापित शिविरमा शान्ति सुरक्षा कायम गर्ने	मनोपरामर्श सेवा र योगा कक्षा सञ्चालन गर्ने	मनोपरामर्श कर्ता र योग गुरुहरूको अभाव	सुरक्षा निकाय र संरक्षण क्षेत्र	
दोस्रो महिना	प्रभावितहरूलाई पुर्ननिर्माण एवं पुर्नस्थापना गर्न सहयोग गर्ने	सरोकारवाला निकायहरूसंग समन्वय गर्ने	स्रोत साधनको कमी	क्षेत्रगत सबै निकाय	प्रकोप र क्षतिको प्रकृति अनुसार निर्धारण हुने
तेस्रो महिना	प्रभावितहरूलाई पुर्नस्थापना गरी टोली फिर्ता हुने			क्षेत्रगत सबै निकाय	

११.३ खाद्य सुरक्षा तथा गुणस्तर क्षेत्र

मानवीय सहयोगका मापदण्ड :

- प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्युनतम २३०० किलो क्यालोरी प्राप्त हुने गरी सामान्य खाद्यान्न उपलब्ध हुनु पर्ने,
- प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँच योग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरकको रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पूरक रासनको रूपमा उपलब्ध गराउने,
- निश्चित समूहका ब्यक्तिहरूका (साना केटाकेटी, एच्.आई.भी भएका ब्यक्ति, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरू, जेष्ठ नागरीक, कुपोषित ब्यक्तिहरू आदि) आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक रासनको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

स्फेयरमा मापदण्ड बमोजिम उपलब्ध खाद्य सामग्री:

चामल प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४१० ग्राम, दाल प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम, वनस्पति तेल प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति २५ मिलि, नुन प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३ ग्राम, चिउरा तथा नुडल १०० घरधुरीका लागि उपलब्ध खाद्य सामग्री स्थानीय परिस्थिति बमोजिम खाद्यान्न वितरणको आकार निर्धारित गरिनु पर्दछ तर पनि सुरुमा घरायसी स्तरमा गरिने वितरण र अन्तिम लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा वितरण गरिनु पर्दछ।

मुख्य विपद्को किसिम: बाढी, पहिरो, महामारी, भूकम्प, आगलागी, सडक दुर्घटना, जैविक प्रकोप (बाली तथा पशुरोग), असिना, हावाहुरी चट्याङ, वन्यजन्तु, आंतक र सुख्खा खडेरी।

उद्देश्य: जीवन रक्षा सम्बन्धी रणनीतिहरूका लागि आवश्यकताको पूर्ति गर्न खाद्य सम्बन्धी पर्याप्त स्रोतहरू उपलब्ध गराउने।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य: प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि समयमा नै खाद्यान्नको उपलब्धता तथा खाद्यान्नमा पहुँच सुनिश्चित गराएर जीवन बचाउने एवम् जीवनलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने।

खाद्य सुरक्षा तथा गुणस्तर क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना:

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	खाद्य सुरक्षा तथा गुणस्तर क्षेत्रको समन्वय बैठकको आयोजना गर्ने ✓ जि.वि.व्य.स.को बैठकमा सहभागी ✓ जानकारी संकलन गर्ने ✓ परिस्थिति विश्लेषण ✓ तयारी खाना वितरणका लागि कार्ययोजना तयार गर्ने	आपतकालिन योजना अद्यावधिक गर्ने	मानवीय र भौतिक स्रोतको कमी	स्थानीय तह, कृषि ज्ञान केन्द्र, उद्योग वाणिज्य संघ, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	सम्बन्धित स्थानीय तहको कृषि शाखाबाट क्षतिबारे जानकारी लिने	स्थानीय तहको कृषि शाखाहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने	जनशक्तिको कमी	कृषि ज्ञान केन्द्र स्थानीय तह	
	विस्थापितहरूको लागि पहिलो ७ दिनसम्मको लागि तयारी खाना (चाउचाउ, चिउरा, भुजा, विस्कट, भेली, नुन) वितरण गर्ने	आवश्यक तयारी खाद्य सामग्रीको पूर्व भण्डारण, खाद्य सामग्री बिक्रेताको नक्साङ्कन गर्ने	उपयुक्त गोदाम नहुन	स्थानीय तह, उद्योग वाणिज्य संघ	
दोस्रो दिन	स्थानीय स्रोत र साधनको समीक्षा गर्ने	प्रत्येक क्षेत्रसंग उपलब्ध स्थानीय स्रोत र साधनको नक्साङ्कन गर्ने		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	
पहिलो हप्ता	MIRA सर्वेक्षण टोली परिचालन, आवश्यक पर्ने खाद्य सामग्रीको व्यवस्था र भण्डारण गर्ने	अन्य क्षेत्रसंग समन्वय गरेर MIRA तालिम आयोजना गर्ने, गोदाम तथा वितरण	जनशक्तिको अभाव	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, उद्योग वाणिज्य संघ	

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
		केन्द्रहरुको नक्साङ्कन गर्ने			
पहिलो महिना	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रसंग समन्वय गरी ६ महिनादेखि ५ वर्षमुनिका बालबालिका, वृद्धवृद्धा, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, गर्भवती र सुत्केरी महिलालाई पौष्टिक आहार वितरण गर्ने	आवश्यक सामग्री जुटाउन	स्रोतको अभाव	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह, विभिन्न क्षेत्रहरु	

खाद्य सुरक्षा तथा गुणस्तर क्षेत्रका लागि चाहिने अनुमानित बजेट निम्नानुसार छुट्याइएको छ ।

क्र.सं.	गतिविधि	इकाई	परिमाण	दर रु.	जम्मा रु.
१	समन्वय बैठकको आयोजना	पटक	आवश्यकता अनुसार		
२	खाद्य सामग्री भण्डारणका लागि उचित स्थानको व्यवस्था	महिना	आवश्यकता अनुसार		
३	खाद्य सामग्री ढुवानीका लागि गाडीको व्यवस्थापन	पटक	आवश्यकता अनुसार		
४	मानवीय सहयोगका लागि आपतकालिन आवश्यक पर्ने खाद्य सामग्री १०० घरधुरीका लागि(प्रति घरधुरी औषत ५ जना) ७ दिन सम्म				
	दालमोठ प्रति दिन प्रति व्यक्ति १०० ग्रामका दरले	कि.ग्रा.	५०० प्रति दिन		
	चिउरा प्रति दिन प्रति व्यक्ति ३०० ग्रामका दरले	कि.ग्रा.	१५० प्रति दिन		
	भुजा प्रति दिन प्रति व्यक्ति १०० ग्रामका दरले	कि.ग्रा.	५० प्रति दिन		
	बिस्कुट प्रति दिन प्रति व्यक्ति ५० ग्रामका दरले	कि.ग्रा.	२५ प्रति दिन		
	नुन प्रति दिन प्रति व्यक्ति ३ ग्रामका दरले	कि.ग्रा.	१.५ प्रति दिन		

१०.४ आपतकालिन आवास तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्र

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३x५-४x५ वर्ग मिटरको छाना भएको क्षेत्र उपलब्ध गराउने, औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४x५ मिटरको डोरी सहितको प्लास्टिक सिट र साहायता सामग्री उपलब्ध हुनेछ,
- कम्बलमा विपद् प्रभावित मानिसहरूको पर्याप्त पहुँच हुनेछ,
- दुई वर्ष सम्मका बालबालिकाहरूका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा हुनेछ,
- महिला, किशोरकिशोरी, पुरुषहरूको लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा हुनेछ, यसका अतिरिक्त महिला तथा किशोरीहरूका लागि नियमित सरसफाई सम्बन्धी सामग्रीको आपूर्ति भएको हुनेछ,
- प्रभावित मानिसहरूसंग एक सेट भाँडा सहित उपयुक्त घरायसी सामग्री हुनेछ,
- शिविर बन्द गर्ने र वहिर्गमन रणनीति तयार भइ कार्यान्वयन भएको हुनेछ,
- शिविर खडा गर्नका लागि अग्रिम रूपमा स्थानको पहिचान गर्नु पर्दछ । स्थान सुरक्षित तथा SPHERE को मापदण्ड अनुसार हुनुपर्छ,
- विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूसंग अग्रिम रूपमा नै समझदारी पत्र (MoU) मा दस्तखत भएको हुनुपर्दछ,

- शिविरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै साँस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्यहरू एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राखिनु पर्दछ,
- शिविर खडा गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको रेकर्ड अद्यावधिक भएको हुनेछ,
- नागरीक समाज, स्थानीय सरकार तथा सम्बन्धित सरोकारवालाहरू संगको परामर्शमा शिविरको स्थापना,
- गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि विशेष अस्थायी टेण्ट र अत्यावश्यक सामग्री जस्तो मर्यादा सामग्री, हाइजिन किट, न्यानो कपडा, ओड्ने कम्बल, झुलको व्यवस्था र त्यसमा उनीहरूको पहुँच हुनेछ ।

मुख्य विपद्को किसिम: बाढी, पहिरो, महामारी, भूकम्प, आगलागी, सडक दुर्घटना, जैविक प्रकोप (बाली तथा पशुरोग), असिना, हावाहुरी चट्याङ, वन्यजन्तु आतंक र सुख्खा खडेरी ।

क्षेत्रगतउद्देश्य:

- जलवायुको प्रतिकूल असरहरूबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि मानिसहरूसंग छाना भएका पर्याप्त ठाउँ हुनेछन्,
- जलवायुबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि र तिनको मर्यादा, सुरक्षा तथा कल्याण सुनिश्चित गर्नका लागि प्रभावित व्यक्तिहरूसंग पर्याप्त कम्बल एवं लुगा हुनेछन्,
- घरायसी भाँडा-कुँडा तथा व्यक्तिगत स्वास्थ्यका लागि साबुन एवं तिनको मर्यादा तथा कल्याणका लागि साधनहरूमा परिवारहरूको पहुँच पुग्नेछ ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य:

आवास: नेपाल को संबिधान २०७२ को मौलिक हक अन्तर्गत आवासको हक हुने छ भनिएको र सोहि अनुरूप विपद् प्रभावितलाई सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिमा लागि भौतिक एवम् प्राथमिक सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्ने । यथासम्भव यस प्रक्रियामा बढी भन्दा बढी आत्मनिर्भरता तथा स्व-व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।

शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन: प्राकृतिक विपद्का कारणले विस्थापित मानिसहरूका निमित्त स्थायी समाधानको खोजीका लागि पर्यत्न गर्नुका साथै विस्थापित व्यक्तिहरूलाई मानव अधिकारको उपभोग गर्न सक्षम बनाउनका निमित्त शिविरहरूमा सरोकारवालाहरूको जीवन स्तरमा सुधार ल्याउने ।

आपतकालिन आवास तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्थामा सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	जिल्ला वि.व्य.स.को बैठकमा सहभागि, विषयगत क्षेत्र बैठकको समय तोक्ने, प्रदेश तथा केन्द्रिय कार्यालयलाई जानकारी गराउने, आ-आफ्नो क्षेत्रबाट क्षतिको विवरणको प्रारम्भिक आँकलन संकलन गर्ने	सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने, सदस्यहरूको सम्पर्क सूची तयारी गर्ने	क्षेत्रका सदस्यहरूको समय व्यवस्थापनमा कठिनाई	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय तह	
	प्रभावित क्षेत्रको निरीक्षण	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (IRA) टोली खटाइ विवरण अद्यावधिक गर्ने	जनशक्तिको अभाव	सम्बन्धित स्थानीय तह	
दोश्रो दिन	खोज तथा उद्धार टोलीसंग	आवश्यक सामग्रीको	खोज तथा उद्धार	रेडक्रस, स्थानीय तह	

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्थामा सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
	समन्वय गरी गैर खाद्य राहत सामग्री व्यवस्थापन, प्राथमिक उपचार, अस्थाइ आवास व्यवस्थापन गर्ने	व्यवस्था	सामग्री, व्यक्तिगत सुरक्षाका सामग्रीको अभाव		
	विषयगत क्षेत्रले आपतकालिन आवासको लागि तोकिएको स्थानको अवलोकन, राहत सामग्री वितरण गर्ने	आपतकालिन आश्रय स्थल नक्साङ्कन, पूर्व भण्डारण तथा संस्थाहरूको स्रोत साधन आँकलन	गैर खाद्य सामग्री तथा भण्डारणको अभाव	स्थानीय तह, जिल्ला समन्वय समिति	
पहिलो हप्ता	आपतकालिन आवास निर्माण तथा थप सामग्री व्यवस्थापन	पूर्व भण्डारण दक्ष, जनशक्ति व्यवस्थापन	स्रोत साधनको अभाव	प्रदेश सरकार, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह	
	विस्थापित परिवारहरूको दर्ता	जनशक्तिको विवरण व्यवस्थापन	जनशक्तिको अभाव	स्थानीय तह र सुरक्षा निकाय	
	क्षेत्रगत विवरण तथा आवश्यकता पहिचान	दक्ष जनशक्ति अद्यावधिक गर्ने	जनशक्तिको अभाव	स्थानीय तह, क्षेत्रगत सदस्यहरू	
	आपतकालिन आवासमा रहेका विस्थापित परिवारहरूलाई गैर खाद्य राहत सामग्री वितरण	अग्रिम भण्डारण	गैर खाद्य सामग्रीको अभाव	स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय	
पहिलो महिना	पहिलो हप्ता गरिएको कार्यलाई निरन्तरता	माथि लेखिए अनुसार	माथि लेखिएको अनुसार	माथि लेखिए अनुसार	
	पूर्णस्थापना गरिएका विस्थापित परिवारहरूको विवरण संकलन (बाढी र भुकम्पको हकमा)	विवरण संकलन फारम छपाई	विवरण संकलन नभएको, फारम निर्माण नभएका	स्थानीय तह	

१०.५ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- बैतडी जिल्लामा विपद् पछि पहिलो हप्तासम्म पाइपद्वारा वा जिल्ला, स्थानीय तहको समन्वयमा डिभिजन खानेपानी कार्यालयसंग सम्बन्ध कायम गरी खानेपानी भण्डारण गरिने ट्याङ्की वा अन्य माध्यम द्वारा प्रभावित क्षेत्रमा प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्यूनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिलो ४ हप्ता भित्र प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लिटर पुऱ्याउने,
- शिविरमा बस्ने विस्थापित, घर तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएका व्यक्तीहरूका लागि पानी संकलन गर्ने वाल्टिन र ३० दिन सम्मका लागि खानेपानी शुद्ध गर्ने चक्की, पियूष, अक्वा ट्याबलेट अथवा वाटर गार्ड उपलब्ध गराउने, खानेपानी शुद्धीकरण गर्ने र सोडिस विधिबारे जानकारी गराउने,
- शिविरमा बसोवास गर्ने विस्थापितका लागि उपयुक्त सरसफाइ एवम् महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधाका निमित्त अस्थायी चर्पी हरेक ३० व्यक्तिका लागि एक चर्पी निर्माण गर्ने,
- शिविरमा बसोवास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई स्वास्थ्य कार्यालय तथा खानेपानी डिभिजन कार्यालयका कर्मचारी, साझेदार गैर-सरकारी संस्था, महिला, सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेवक एवं रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूसंग मिली स्वास्थ्य

सम्बन्धी किट वितरण गर्ने र स्वास्थ्य सरसफाइ प्रवर्द्धन सम्बन्धी गतिविधिहरू (पानी शुद्धीकरणका उचित तरिका र साबुनले हात धुने क्रियाकलाप) सञ्चालन गर्ने,

- विस्थापितहरूको बसोबास अनुसार प्रति १० परिवार १ भाँडो (१०० लिटर) फोहोरहरू फाल्ने भाँडाको व्यवस्था गर्ने,
- पानी जम्मा गर्ने भाँडाहरू १० देखि २० लिटरको २ वटा भाँडाहरू प्रति परिवार उपलब्ध गराउने,
- विस्थापित क्षेत्रमा प्रति २०० परिवारमा १ जनाका दरले स्वयंसेवक परिचालन गर्ने ।

मुख्य विपद्को किसिम: पहिरो, बाढी, महामारी, भूकम्प, आगलागी, असिना, हावाहुरी चट्याङ र सुख्खा खडेरी ।

क्षेत्रगत उद्देश्य: स्वच्छ, सफा र सुरक्षित खानेपानी उपलब्ध गराई खानेपानी तथा सर-सफाइसंग सम्बन्धित रोगहरू फैलन नदिई पानीजन्य रोगबाट प्रभावित परिवारलाई बचाउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- विस्थापित समुदायखास गरी शिविरमा बस्ने मानिसहरूका लागि सुरक्षित खानेपानी, स्वास्थ्य शिक्षा तथा अस्थायी रूपमा सरसफाइ एवम् नुहाउने सुविधाहरूमा पहुँच उपलब्ध छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्य सम्बन्धी सामग्री उपलब्ध गराइएको छ र खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित व्यवहारिक प्रचलनहरूका बारेमा उचितरूपमा जानकारी उपलब्ध गराइएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- सम्पूर्ण उपकरण तथा सुविधा उपलब्ध गराइएको र विस्थापित मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सफा-सुगन्धर कायम गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	WASH Cluster को बैठकको आयोजना गर्ने, सरोकारवालाहरू संग समन्वय गर्ने, सूचना संकलन तथा परस्थितिलाई अद्यावधिक गर्ने	क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने	समय व्यवस्थापनमा कठिनाई	जिल्ला तथा स्थानीय WASH Cluster	
दोश्रो दिन	स्वयंम सेवक परिचालन गर्ने			जिल्ला तथा स्थानीय WASH Cluster	
पहिलो हप्ता	विस्थापितहरूलाई स्वास्थ्य सरसफाइ किट वितरण गर्ने	पूर्व भण्डारण तथा स्रोत नक्साङ्कन	आवश्यक पर्ने सामग्रीको पूर्व भण्डारण नभएको	जिल्ला तथा स्थानीय WASH Cluster	
	जि.वि.व्य.समितिसंग समन्वय गरी MIRA सर्वेक्षणको टोली परिचालन	बहुप्रकोप सन्दर्भमा MIRA निर्माण	बहुप्रकोप सन्दर्भमा MIRA निर्माणको लागि आवश्यक जनशक्ति नभएको	जिल्ला तथा स्थानीय WASH Cluster	
	विस्थापितहरूको शिविरमा अस्थायी चर्पी, तथा खानेपानी व्यवस्था गर्ने	जनशक्ति र श्रोत व्यवस्थापन	आवश्यक पर्ने सामग्रीको पूर्व	जिल्ला तथा स्थानीय	

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
			भण्डारण नभएको, स्रोत साधनको कमी	WASH Cluster, खा.पा. तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	
	विस्थापित शिविरमा फोहर व्यवस्थापन समिति गठन गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने	जनशक्ति व्यवस्थापन	जनशक्तिको अभाव	जिल्ला तथा स्थानीय WASH Cluster	
पहिलो महिना	प्रभावित विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था र सार्वजनिक स्थानका चर्पी र पानीका धाराहरुको मर्मत गरी पानी सुचारु गर्ने	शिक्षा र स्वास्थ्य संस्थाहरुसंग समन्वय गर्ने	स्रोत साधनको अभाव	जिल्ला तथा स्थानीय WASH Cluster खा.पा. तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	
	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रसंग समन्वय गरी स्वास्थ्य र सरसफाई बारे सचेतना कार्यक्रम गर्ने	कर्मचारी तथा स्वयंसेवक पहिचान गरी परिचालन गर्ने	जनशक्तिको अभाव	जिल्ला तथा स्थानीय WASH Cluster	
दोस्रो महिना	Hygiene Promotion को लागि माइकिड, एफ.एम., पोस्टर, सडक नाटक आदिबाट प्रचार प्रसार गर्ने	सूचना सामग्री तयार गर्ने		जिल्ला तथा स्थानीय WASH Cluster	

खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको लागि आवश्यक सामग्री तथा अनुमानित बजेट

प्रथम चरण: तत्काल उपलब्ध गराइने राहत सामग्री

क्र.सं.	सामग्री	परिमाण	दर रु.	जम्मा रु.
१	प्लास्टिक जर्किन (२० लिटर) र २ वटा जग आवश्यकता अनुसार बढीमा	१०००		
२	प्लास्टिक वाल्टिन २० लिटरको विक्रो समेत र २ वटा जग	१०००		
३	लुगा धुने साबुन	१०००		
४	नुहाउने साबुन	१०००		
५	पानी शुद्धिकरण गर्ने सामग्री (ब्लिचिड पाउडर, पियुस)	१०,०००		
६	Hygiene Kits	१०००		
७	Sanitary Pads	१०००		
८	साधारण खाल्डे चर्पी	१०००		
९	धारा मर्मत	१०००		
१०	सेनीटाइजर, ग्लोब्ल, मास्क	२००००		
११	Handwash station को स्थापना	आवश्यकता अनुसार		
१२	Waste water management	आवश्यकता अनुसार		

दोस्रो चरण: सेवा सुविधा विस्तार

क्र.सं.	सामग्री	परिमाण	दर रु.	जम्मा रु.
१	प्लाष्टिक पानी ट्याङ्की १००० लिटरको आवश्यक सामग्री सहित	५०		
२	साधारण खाल्डे चर्पी (वाटरसिल प्यान) यसको निर्माण पछि प्रथम चरणको चर्पी पुरिने छ	१,०००		
३	पानी शुद्धिकरण गर्ने सामग्री	५,०००		
४	सरसफाइ सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम	३०		
५	water supply pipe	१००० मिटर		

१०.६ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएकै समयमा स्वास्थ्य निगरानी शुरु हुनेछ,
- समुदाय स्तरमा रोग तथा चोटपटकको व्यवस्थापनको लागी विद्यमान स्वास्थ्य सेवा प्रणालीको माध्यमबाट तत्काल उपचार एवम् थप उपचारका लागी माथिल्लो उपचार केन्द्रमा प्रेषण गरी आपतकालिन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ,
- सिफारिस गरी पठाइने प्रेषण केन्द्रहरूमा पुग्नका निमित्त घाईते तथा बिरामीहरूका लागी उपयुक्त यातायातको प्रवन्ध गरिनेछ,
- घाईते तथा बिरामीहरूलाई वर्गीकरण गरिनेछ र रातो, पहेंलो, हरियो तथा कालो रङको ट्याग लगाइनेछ र सोहि अनुरूप उपचारको व्यवस्था मिलाइनेछ,
- अस्थाइ शिविरहरूमा परिवार योजनाका अस्थाइ साधनहरूको प्रवन्ध मिलाईने छ,
- प्रभावितलाई आवश्यकतानुसार मनोसामाजिक परामर्श प्रदान गरिने छ।

मुख्य विपद्को किसिम: बाढी, पहिरो, महामारी, भूकम्प, आगलागी, सडक दुर्घटना, जैविक प्रकोप (बाली तथा पशुरोग), असिना, हावाहुरी चट्याङ, वन्यजन्तुको आतंक र सुख्खा खडेरी ।

क्षेत्रगत उद्देश्य: जस्तोसुकै आपतकालिन अवस्थामा पनि मानव जीवन सुरक्षा तथा कल्याण, खास गरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको (बालबालिका, किशोरकिशोरी, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, वृद्धवृद्धाहरू) स्वास्थ्य एवं पोषण सम्बन्धी आवश्यकताहरू पूरा भएका छन् भनी सुनिश्चित गर्ने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य:

स्वास्थ्य:

- झाडापखाला जन्य सरुवा रोग तथा अन्य पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका निमित्त स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल तथा स्थानीय स्वास्थ्य शाखालाई सहयोग गर्ने,
- प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा संग एकीकृत गरी स्वास्थ्य तथा पोषण सम्बन्धीअवस्था र सेवाहरूको सर्वेक्षण क्षमतालाई सुदृढ गर्ने,
- रोग फैलिन गएको खण्डमा प्रतिकार्य तथा लेखाजोखाका लागी स्वास्थ्यकर्मीहरूको क्षमता अभिवृद्धि तथा पर्याप्त अत्यावश्यक सामग्रीको आपूर्ति सुनिश्चित गरी स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई तयारी अवस्थामा राख्ने,
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न एवं अर्को निकायमा पठाउने प्रेषण संयन्त्रको विकास गर्न स्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखालाई सहयोग पुऱ्याउने, पर्याप्त आपतकालिन आपूर्ति र मानव स्रोत लगायतका विषयमा शिघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागी स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने,
- भिटामिन ए, जुकाको औषधि, परिवार नियोजन र खोप कार्यक्रमलाई नियमित रूपमा संचालन गर्न जिल्ला तथा स्थानीय तहका स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई सहयोग गर्ने ।

पोषण:

- विस्थापित मानिसहरूका लागि पूरक खाना खुवाउने कार्यक्रममा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती, सुत्केरी तथा दूध खुवाउने महिला एवं पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूमा गम्भीर कुपोषणको वृद्धिलाई रोकथाम गर्न जिल्ला तथा स्थानीय तहलाई सहयोग गर्ने,
- कडा शिघ्र कुपोषणको उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई सहयोग गर्ने,
- निरन्तर स्तनपान प्रवर्द्धन गर्ने र आमाको दुधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु बिक्री वितरण नियमन गर्ने,
- जेष्ठ नागरीक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिका लागि आपतकालिन पोषण व्यवस्था गर्ने ।

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
पहिलो दिन	<ul style="list-style-type: none"> • परिस्थितिको विश्लेषण गर्न विषयगत क्षेत्रको समन्वय बैठक आयोजना गर्ने, • जिल्ला तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई प्रतिकार्य योजनाको जानकारी गराउने, • RRT लाई प्रतिकार्य योजनाको जानकारी दिने, भूमिका र जिम्मेवारी बाँडफाँड तथा कार्यक्षेत्रको निर्धारण गर्ने 	क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने	जनशक्तिको कमी, छिटो र भरपर्दो सञ्चार साधनको अपर्याप्तता र RRT लाई विशेष तालिम तथा अनुभवको अभाव	स्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा	
दोस्रो दिन	स्वयंसेवक तथा RRT परिचालन	स्वयं सेवकहरूको सूची तयार गर्ने	RRT लाई विशेष तालिम तथा अनुभव नहुनु	स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा र रेडक्रस	
	अस्थाइ स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने	आवश्यक सामग्री पूर्व भण्डारण गर्ने	पर्याप्त साधन स्रोतको कमी	स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा र रेडक्रस	
पहिलो हप्ता	गर्भवती, सुत्केरी महिला तथा ५ वर्ष मुनिका बालबालिका, जेष्ठ नागरीक र अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरू, दिर्घरोगीहरूका लागि झाडापखाला, श्वासप्रश्वास रोग, कीटजन्य रोग र परिवार योजना सेवा नियमित/विशेष	आवश्यक सामग्री तथा जनशक्तिको पूर्व व्यवस्थापन	पर्याप्त साधन स्रोतको कमी	स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा र रेडक्रस	

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
	कार्यक्रम संचालन तथा प्राथमिकता दिने				
पहिलो महिना	संरक्षण क्षेत्रसंग समन्वय गरी मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने	संरक्षण क्षेत्रमा संलग्न सम्पूर्ण निकायहरूको सम्पर्क सूची तयार गरी राख्ने, मनोसामाजिक परामर्शकर्ताहरूको सूची तयार गरी सम्पर्क गर्ने	व्यवसायिक मनोसामाजिक परामर्शकर्ताको कमी	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल, स्थानीय तह सामाजिक शाखा, स्वास्थ्य शाखा	
	गाउँघर क्लिनिक तथा खोप क्लिनिक नियमित संचालन गर्ने	सामग्री तथा जनशक्तिको पूर्व व्यवस्थापन	औषधी, उपकरण र स्वास्थ्यकर्मीको अभाव	स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह	
दोस्रो महिना	स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरी सचेतना अभिवृद्धि गर्ने	IEC सामग्रीको प्रकासन, छपाइ, प्रसारण तथा व्यवस्थापन गर्ने	स्रोत साधनको अभाव	स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा	
	खानेपानी, संरक्षण, शिक्षा क्षेत्रहरूसंग समन्वय गरी पुर्नस्थापना कार्यमा स्वास्थ्य सम्बन्धी सहयोग गर्ने	सम्बन्धित क्लस्टर सदस्यहरूको सम्पर्क सूची अद्यावधिक गरी राख्ने		स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा र स्वास्थ्य कार्यालय	

१०.७ शिक्षा क्षेत्र

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- विपद् परेको पहिलो हप्ता भित्र शिक्षा सम्बन्धी सुविधा र शिक्षामा संलग्न व्यक्तिहरूका बारेमा द्रुत लेखाजोखा सञ्चालन गर्ने,
- शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई तथा स्थानीय शिक्षा शाखा र स्थानीय क्षेत्रगत सदस्यहरू सँगको समन्वयमा तथा प्रभावित समुदायहरूसँगको परामर्शमा प्रभावित/आन्तरिक रूपमा विस्थापित बाल-बालिकाहरूको शिक्षालाई जारी राख्नका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने स्थान पत्ता लगाउने र व्यवस्थापन गर्ने,
- सम्भव भएसम्म यथाशिघ्र चाँडो अर्थात् सिद्धान्ततः पहिलो दुई हप्ता भित्र, न्यूनतम मापदण्ड बमोजिम ६ देखि ८ हप्ताभित्र न्यूनतम पूर्वाधार सहित विद्यालय जाने बालबालिकाहरूका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने स्थान तथा स-साना बालबालिकाहरूका लागि सुरक्षित स्थान खडा गर्ने र अस्थायी टहरा स्थानीय सामग्री प्रयोग गरी निर्माण गर्न लगाउने,
- विद्यालयहरू पुनः सुचारु गराएर, शिक्षण-सिकाइका सामग्री उपलब्ध गराएर, अर्ध-संरचनागत मनोरञ्जनका सामग्रीको व्यवस्था मिलाएर पढाइ जारी राख्ने र शिक्षा तथा विद्यार्थीहरूको पुनः एकिकरण प्रारम्भ गर्ने,
- विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरू अस्थायी रूपमा खडा गरिएका सिक्ने स्थानमा भर्ना गरिएका छन् अथवा तिनको शिक्षाका लागि वैकल्पिक व्यवस्था गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने,
- प्रभावित बालबालिकाहरूका निमित्त नियमित शिक्षा प्रणालीमा सबलीकरण पाउँदै लैजाने,
- प्रकोप प्रभावित विद्यालयमा विद्यार्थी, अभिभावक र शिक्षकहरूका लागि हौसला र उत्प्रेरणा बढाउने।

मुख्य विपद्को किसिमः संक्रामक रोग जस्तैः बाढी, पहिरो, महामारी, भूकम्प, आगलागी, सडक दुर्घटना, जैविक प्रकोप (बाली तथा पशुरोग), असिना, हिमपात, हावाहुरी चट्याङ्ग, वन्यजन्तु आतंक र सुख्खा खडेरी ।

क्षेत्रगत उद्देश्यः

- विकास गर्न, संरक्षण प्राप्त गर्न र सामान्य अवस्था एवम् स्थायित्वमा फर्काउने कार्यको सहजीकरण गर्नका निमित्त विद्यालय जाने उमेरका तथा प्रभावित सम्पूर्ण बालबालिकाहरूको गुणस्तरीय शिक्षामा निरन्तर तथा तत्काल पहुँच सुनिश्चित गर्ने,
- सुरक्षित सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराएर विपद्बाट परेको मनोवैज्ञानिक असरको सामना गर्ने कार्यमा बालबालिकाहरू र शिक्षकहरूलाई मद्दत गर्न योगदान पुऱ्याउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्यः

- विपद्बाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका बालबालिका तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षाको निरन्तरता सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवम् सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराउन नेपाल सरकार तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूले सहयोग उपलब्ध गराउने,
- प्रभावकारी आपतकालिन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई सहजीकरण गर्नका निमित्त क्षेत्रगत समूहका सदस्यहरू का बीचमा प्रभावकारी समन्वय, अनुगमन तथा सूचनाको आदान-प्रदान सुनिश्चित गर्ने,
- आपतकालिन परिस्थितिमा पहिलो प्रतिकार्य उपलब्ध गराउने सम्पर्क ब्यक्तिका रूपमा सरोकारवालाहरूको क्षमता बढाउने,
- द्रुत तथा चालु शिक्षाका लागि लेखाजोखा सञ्चालन गरिनेछ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने र आपतकालिन परिस्थितिमा रहेका बालबालिकाहरूको शिक्षाका निमित्त राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रमुख प्रतिवद्धताहरू र न्यूनतम मापदण्डबाट निर्देशित भएर उपयुक्त सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, आपतकालिन परिस्थितिमा प्रतिकार्य उपलब्ध गराउनका लागि रणनीतिक साझेदारी तथा अन्य साझेदार निकाय तथा क्षेत्रहरूसंग सम्बन्ध स्थापना गरी त्यसलाई सुदृढ गर्ने ।

शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्व तयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
पहिलो दिन	क्षेत्रको समन्वय बैठक, जिम्मेवारी बाँडफाँट, सूचना तथा जानकारी संकलन, प्रतिवेदन तयारी जस्ता विषयमा निर्णय गर्ने	क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने	समय व्यवस्थापनमा कठिनाई	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई तथा स्थानीय शिक्षा शाखा र विद्यालय	
दोस्रो दिन	प्रभावित विद्यार्थी एवम् शिक्षकहरूलाई सुरक्षित स्थानमा व्यवस्थापन गर्ने, आपतकालिन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रसंग समन्वय गर्ने	प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन गर्ने, शिक्षकहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने	विद्यार्थीहरूमा मनोसामाजिक प्रभाव	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई तथा स्थानीय शिक्षा शाखा र विद्यालय	
पहिलो हप्ता	प्रभावितहरूलाई राहत बितरणको लागि सम्पर्क र समन्वय गर्ने	प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन, शिक्षकहरूको सम्पर्क	सूचना र तथ्याङ्कको अभाव	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई तथा स्थानीय शिक्षा	

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्व तयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
		विवरण अद्यावधिक गर्ने		शाखा र विद्यालय	
	जि.वि.व्य.समितिसंग समन्वय गरी MIRA सर्वेक्षणका टोली परिचालन गर्ने	भूकम्प र बाढी पहिरोको सन्दर्भमा MIRA निर्माण	जनशक्तिको अभाव	जि.वि.व्य. समिति तथा स्था.वि.व्य. समिति	
पहिलो महिना	अध्ययन केन्द्र सञ्चालन गर्न वा भत्केका विद्यालयको पुनर्निर्माण गर्ने, पुनर्निर्माण गर्न नसके प्रदेश तथा संघीय सरकारमा सिफारिस गर्ने	भत्केका विद्यालयको विवरण तयार गर्ने, पुर्निर्माणको कार्य योजना बनाउने	स्रोत साधनको अभाव	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ तथा स्थानीय शिक्षा शाखा र विद्यालय	क्षतिको प्रकृति अनुसार
दोस्रो महिना	अस्थायी अध्ययन केन्द्रमा खाजा, औषधिको व्यवस्थापन गर्ने	IEC छपाइ र अन्य व्यवस्थापन गर्ने	स्रोत साधनको अभाव	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई तथा स्थानीय शिक्षा शाखा र विद्यालय	

१०.८ कृषि तथा जिविकोपार्जन क्षेत्र :

मानवीय सहायता मापदण्ड:

- विपद्बाट क्षति भएको कृषियोग्य जमिन र सिचाइका पूर्वाधारहरूको विवरण संकलन गरी अद्यावधिक र पुर्ननिर्माण कार्य सञ्चालन भएको हुनेछ,
- मृतक जनावरहरूको सिनो व्यवस्थापन र घाइते जनावरहरूको उपचार भएको हुनेछ।

मुख्य विपद्को किसिम: बाढी, पहिरो, महामारी, भूकम्प, आगलागी, सडक दुर्घटना, जैविक प्रकोप (बाली तथा पशुरोग), असिना, हावाहुरी चट्याङ, वन्यजन्तुको आतंक र सुख्खा खडेरी ।

बिषयगत क्षेत्रको उद्देश्य: कृषि एवं जिविकोपार्जन क्षेत्रको निर्माण गर्नुको मुख्य उद्देश्य विपद्बाट प्रभावित ब्यक्तिहरूका लागि समयमा नै कृषि सेवाको उपलब्धता तथा पहुँचको सुनिश्चितता गराएर जीवन बचाउने एवं जीवनलाई निरन्तरता प्रदान गर्नुका साथै विपद् पश्चात उपयुक्त जिविकोपार्जनका विविध गतिविधिहरू सञ्चालनका लागि प्रभावितहरूलाई आवश्यक सहयोग प्रदान गर्नु रहेको छ ।

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
पहिलो दिन	कृषि तथा जीविकोपार्जन क्षेत्रको आपतकालिन बैठक बस्ने, जि.वि.व्य. समिति संग समन्वय गर्ने	नियमित बैठक बसी समस्या पहिचान गर्ने	क्षेत्र सदस्यहरूको समय व्यवस्थापनमा कठिनाइ	कृषि ज्ञान केन्द्र	
दोश्रो दिन	विपद् सम्बन्धी सूचना संकलन गर्ने	भौतिक तथा मानविय संरचना परिचालन गर्ने आवश्यक संयन्त्र पचालन	सूचना संकलन फारामको अभाव मानवीय स्रोतको अभाव	कृषि ज्ञान केन्द्र	
पहिलो	सरोकारवालाहरू संगको	क्षतिको विवरण संकलन	मानवीय र आर्थिक	कृषि ज्ञान केन्द्र	

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
हफ्ता	समन्वयमा द्रुत विस्तृत सर्वेक्षण गर्ने	गर्नको लागि एकिकृत टोली गठन गर्ने र तालिम दिने	स्रोतको अभाव		
	पशुको सिनो गाड्ने/ जलाउने	आवश्यक सामग्री भण्डारण गर्ने र संचय गर्ने	मानवीय स्रोतको अभाव	भेटेनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र	
पहिलो महिना	लेखाजोखा विश्लेषण गरि प्रतिवेदन तयार गर्ने र सरोकारवाला सबैलाई जानकारी गराउने	प्रत्येक क्षेत्रहरूसंग बैठक बसी उपलब्ध हुनसक्ने साधनको नक्शाकंन साथै स्रोतको निश्चितता गर्ने		कृषि ज्ञान केन्द्र	
दोश्रो महिना	अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गर्ने	पूर्वतयारी गतिविधिहरूको अनुगमन कार्ययोजना तयार गर्ने, अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति गठन गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने	मानवीय र आर्थिक स्रोतको अभाव	कृषि ज्ञान केन्द्र	
	नियमितपशु स्वास्थ्य उपचार गर्ने	औषधि तथा खोपहरू भण्डार तथा संचित रसमन्वय गर्ने		भेटेनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र	
	भत्केका सिंचाई कुलो पुनरनिर्माण गर्ने	सरोकारवाला रप्रदेश सरकारसंग समन्वय गर्ने,	आर्थिक अभाव	जलश्रोत तथा सिंचाई डिभिजन कार्यालय	
	जीविको पार्जनका कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने	सरोकारवालाहरूसंग समन्वय गर्ने कार्यक्रमको योजना तयार गर्ने	आर्थिक अभाव	कृषि ज्ञान केन्द्र	

१०.९ संरक्षण क्षेत्र

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- संरक्षण समूहको क्षमतामा वृद्धि गर्ने र स्रोत व्यवस्थापन गर्ने,
- प्रभावित जनसमुदायको कुनैपनि अधिकारको उल्लङ्घन, दुर्व्यवहार तथा शोषण अथवा भेदभावको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन पेश गर्ने संयन्त्रको स्थापना गर्ने अथवा स्थापित संयन्त्रलाई प्रयोगमा ल्याउने,
- महिला हिंसा न्यूनीकरणका लागि जनचेतना जगाउने,
- मानव अधिकारको संरक्षण गर्ने,
- विभिन्न समुदायका सदस्यहरूबाट विशेषतः अति गरीब तथा पछाडी पारिएका समूहबाट मानवीय सहयोग तथा आधारभूत सेवा सुविधामा समान पहुँच प्रतिकार्य पाए/नपाएको अनुगमन गर्ने,
- साझेदारहरूका बीचमा अभिलेख राख्ने तथा विपद्मा परेका व्यक्तिहरूको दर्ता गर्ने प्रणालीमा एकरूपता सुनिश्चित गर्ने,
- बालमैत्री स्थान लगायत बालबालिका तथा महिलाहरूका लागि सुरक्षित वातावरणको सिर्जना गर्ने,
- शिक्षा तथा संरक्षण सम्बन्धी प्रतिकार्य कार्यक्रममा मनोसामाजिक सहयोगलाई एकीकरण गर्ने,
- हेरचाह गर्ने व्यक्तिहरूबाट बालबालिकाहरू बिछोडिने कार्यको रोकथाममा सहयोग गर्ने,

- विछोडिएका तथा परिवारको साथ नभएका बालबालिकाहरू खास गरी पाँच वर्षको उमेर भन्दा मुनिका बालबालिका तथा किशोरीहरूको पहिचान दर्ता तथा स्वास्थ्य जाँचको सहजीकरण गर्ने र खोजी तथा पुनर्मिलनमा संलग्न साझेदारहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने,
- परिवारबाट विछोडिएका तथा साथ नभएका बालबालिकाहरू र अन्य जोखिममा परेका समूह जस्तै परिवार नभएका, बृद्ध, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, किशोरी, गर्भवती सुत्केरी महिला तथा दीर्घ रोगबाट पीडित समूहका मानिसहरूलाई हेरचाह तथा संरक्षण प्रदान गर्ने (आवास तथा अन्य सेवाको व्यवस्था),
- मानवीय सहयोग तथा स्थायी समाधानका बारेमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित मानिसहरूलाई नियमित रूपमा सूचनाको प्रवाह भइरहेको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने,
- पुर्नस्थापना कार्यक्रम तथा स्थायी समाधानको तर्जुमा गर्ने कार्यमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित व्यक्तिहरूलाई संलग्न बनाउन प्रयास गर्ने,
- शिविर तथा पुर्नबासका क्षेत्रहरूमा पर्याप्त सुरक्षा व्यवस्था मिलाउन सहजिकरण गर्ने,
- प्रभावितहरूलाई मनोपरामर्श सेवा प्रदान गर्ने,
- किशोरी तथा महिलाहरूलाई मर्यादा सामग्री र महिनावारी हुँदा प्रयोग गर्ने सेनिटरी प्याड वितरण गर्ने ।

मुख्य विपद्को किसिम: संक्रामक रोगहरू, बाढी, पहिरो, महामारी, भूकम्प, आगलागी, सडक दुर्घटना, जैविक प्रकोप (बाली तथा पशुरोग), असिना, हिमपात, हावाहुरी चट्याङ, वन्यजन्तु आतंक र सुख्खा खडेरी ।

क्षेत्रगत उद्देश्य: बालबालिका लगायत जोखिममा रहेका किशोरकिशोरी, महिला, अपाङ्गता भएका र जेष्ठ नागरिक समूहहरूले आपतकालिन परिस्थितिको कारणबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार र विभेदबाट संरक्षण प्राप्त गराउनु यसको उद्देश्य रहेकोछ ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- प्राकृतिक विपद् तथा अन्य आपतकालिन परिस्थितिहरूमा उपलब्ध गराइने प्रतिकार्य कार्यक्रमहरूमा जोखिममा रहेका समूहहरूका लागि मानव अधिकार सम्बन्धी कानून, अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानून तथा राष्ट्रिय कानूनले प्रत्याभूत गरेका मौलिक अधिकारहरूको संरक्षण गर्दछन भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने,
- जोखिममा रहेका समूहहरूको संरक्षण सुनिश्चित गरी आपतकालिन प्रतिकार्यको न्यायोचित वितरणमा सहयोग उपलब्ध गराउने,
- जोखिममा रहेका र हिंसा प्रभावित किशोरी र महिलाहरूलाई मनोसामाजिक/मनोबिमर्श सहयोग प्रदान गराउने,
- आपतकालिन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा अन्य जोखिमहरूलाई सम्बोधन गरी प्रकोपबाट प्रभावित मानिसहरूको संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यवहारबाट प्रभावित भई जीवित व्यक्तिहरूका लागि सेवा सम्बन्धी प्रावधानहरूमा सहयोग उपलब्ध गराउने,
- बालमैत्री र महिलामैत्री स्थान (Children and Female Friendly Spaces) तथा मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी सहयोगको स्थापना गरी सुरक्षित वातावरणको सुनिश्चितता गर्ने,
- विछोड भएका बालबालिका, खासगरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका बालबालिका, किशोरी, गर्भवती, सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी जाँचका बारेमा सहयोग र त्यस्तो सहयोग पछि उपयुक्त सेवा तथा संरक्षणका सुविधा सहित परिवारको खोजी गर्ने कार्यमा सहयोगको सुनिश्चितता गर्ने,
- यौन दुर्व्यवहार तथा लैंगिक हिंसाका रोकथाम/प्रतिकार्यका लागि अनुगमन, प्रतिवेदन, प्रेषण प्रणाली स्थापना र सवलिकरण तथा पैरवी गर्ने प्रणालीको स्थापना गरी बालबालिका तथा महिलाहरू माथिको यौन दुर्व्यवहार तथा शोषणको रोकथाम गर्ने ।
- लैंगिक हिंसा प्रतिकार्यका लागि अस्पतालमा आधारित एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र (One stop Crisis Management Center-OCMC) मार्फत प्रभावितहरूलाई केन्द्रित पद्धतिबाट बहुक्षेत्रिय सेवा प्रदानका लागि सुनिश्चित गर्ने

संरक्षण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
पहिलो दिन	क्षेत्रको समन्वय बैठक संचालन गर्ने: जिम्मेवारी बाँडफाँड, सूचना तथा जानकारी संकलन, प्रतिवेदन तयारी जस्ता विषयमा निर्णय गर्ने	क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने	क्षेत्रका सदस्यहरूलाई समय व्यवस्थापनमा कठिनाई	सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तह सामाजिक विकास शाखा	
दोस्रो दिन	परिस्थिति अनुसार जि.वि.व्य.स. र सम्बन्धित निकायमा जानकारी गर्ने	प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन	सूचनाको अभाव	सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तह सामाजिक विकास शाखा	
पहिलो हप्ता	प्रारम्भिक जानकारीको आधारमा आपतकालिन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने	आपतकालिन कोषको व्यवस्था गर्ने	पर्याप्त सूचना र जनशक्तिको अभाव	सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तह सामाजिक विकास शाखा	
	संक्रामक रोग, विपद्बाट प्रभावित बालबालिका, किशोरकिशोरी, गर्भवती, सुत्केरी महिलाहरू, अपाङ्गता भएका व्यक्ति लगायत जोखिमताको लेखाजोखा तथा तथ्यांक संकलन गर्ने	सर्वेक्षणका लागि व्यक्ति तोक्ने	जनशक्ति र तथ्याङ्क संकलन फारामको अभाव	सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तह सामाजिक विकास शाखा	
	संक्रामक रोग तथा विपद्बाट प्रभावित महिला, किशोरी, बालबालिका, आप्रवासी कामदार, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक हरूलाई हिंसा, दुर्व्यवहार, हेला र भेदभावबाट बचाउन सूचनामूलक सन्देश प्रसारण गर्ने	उपलब्ध संचार माध्यमहरूको तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने र समन्वय गर्ने	आर्थिक स्रोतको अभाव	सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तह सामाजिक विकास शाखा	
	जि.वि.व्य. समिति संग समन्वय गरी MIRA सर्वेक्षणको टोली परिचालन गर्ने	सर्वेक्षणको लागि व्यक्ति तोक्ने		सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तह सामाजिक विकास शाखा	
	हराएका, तनावग्रस्त, घाइते, अशक्त आदिको तथ्याङ्क संकलन गर्ने र भेटिएकालाई पारिवारिक पुनर्मिलन गराउने, न्युनतम आधारभुत सहयोगको लागि तथ्यांक आकलन गर्ने	सम्पर्क डेस्क सञ्चालन गर्ने	जनशक्ति र तथ्याङ्क संकलन फारामको अभाव	सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तह सामाजिक विकास शाखा	
पहिलो	बाल संरक्षण तथा लैंगिक हिंसा	सम्बन्धित तथ्याङ्कहरू	सही सूचना प्राप्तमा	सामाजिक विकास	

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
महिना	जस्ता कार्यको नियमित अनुगमन गरी आवश्यक प्रतिकार्य गर्ने	अद्यावधिक गर्ने	कठिनाइ	कार्यालय, स्थानीय तह सामाजिक विकास शाखा	
	आइसोलेशन तथा अस्थायी शिविरमा रहेका व्यक्तिहरू, विशेष गरी गर्भवति, सुत्केरी महिला, लैंगिक हिंसामा परेका महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको स्थानीय टोली प्याड, झुल, कम्बल RecreationalKits र Dignitykits, KishoriKits, MISP Packages for sexual and reproductive health in emergencies आदि आवश्यक सामग्री उपलब्ध गर्ने	सम्बन्धित तथ्याङ्कहरू संकलन र अद्यावधिक गर्ने	आर्थिक स्रोतको अभाव	सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तह सामाजिक विकास शाखा, UNFPA	
दोस्रो महिना	तालिम प्राप्त स्वयंसेवक परिचालन गरी आवश्यकता अनुसार मनोसामाजिक परामर्श गर्ने	उपलब्ध मनोसामाजिक परामर्शकर्ताको तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने	परामर्शकर्ताको संख्या कमी हुन सक्ने तथा उनीहरूले समयमै सेवा उपलब्ध नगराउने	सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तह सामाजिक विकास शाखा, UNFPA तथा कार्यरत विभिन्न गैसस	
तेश्रो महिना	आवश्यकता अनुसार सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	IEC सामग्रीको छपाइ तथा व्यवस्थापन गर्ने	आर्थिक स्रोतको अभाव	सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तह सामाजिक विकास शाखा, UNFPA तथा गैसस	

११. कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति

११.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशिल हुने

जिल्लामा विपद्को समयमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको प्रमुखको हैसियतले प्रमुख जिल्ला अधिकारीले मानवीय उद्धारको कार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पूर्ण कार्यान्वयन गराउनका लागि मुख्य भूमिका निर्वाह गर्नु हुनेछ। यस समितिले विपद्को समयमा जिल्ला स्थित सबै विकास तथा मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरूको नियमित कार्यलाई मानवीय सहायताको कार्य तर्फ लगाउन समन्वय तथा निर्देशन दिन सक्ने छन्।

११.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन प्रकृया

जिल्लाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका कार्यान्वयन निम्नानुसार गरिने छः

क्र.सं.	कार्यक्रम	मिति
१	जि.वि.व्य. समितिको बैठक, क्षेत्रगत तयारी	नियमित
२	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिक गर्ने	जेठ ३२ गते

३	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिक मस्यौदा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा प्रस्तुत गर्ने	अद्यावधिक भएको पहिलो हप्ता भित्र
४	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले अद्यावधिक गरिएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पारित गर्ने	अद्यावधिक भएको पहिलो हप्तामा
५	पारित गरिएको जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले कार्यान्वयन गर्ने गराउने	नियमित
६	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समीक्षा गर्ने	चौमासिक रूपमा
७	समीक्षा पछि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिक गर्ने	आवश्यकता अनुसार

प्रस्तुत जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८१ कार्यान्वयनका लागि आवश्यक स्रोत, साधन र बजेट सबै बिषयगत निकाय, स्थानीय तह, प्रदेश तथा केन्द्रीय सरकार, जिल्ला समन्वय समिति, गैरसरकारी संघ-संस्था तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग नियोगको मानवीय सहयोग शाखासंग समन्वय र अन्य दातृ निकाय संग पनि सहयोगको लागि पहल गरिनेछ।

११.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधिक

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधिक गर्नका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्वमा स्थानीय तह, बिषयगत क्षेत्र, सम्बन्धित सरोकारवालाहरूको सहकार्यमा गरिने छ।

१२. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना जिल्लाका सबै सरोकारवाला निकायहरूले स्वामित्व ग्रहण गरेको आधिकारिक दस्तावेज हो। विपद्को समय तथा विपद् पश्चात जिल्लाको विकास तथा मानवीय सहायता सम्बन्धी कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन तथा सम्बोधन गर्न यो दस्तावेजले दिशानिर्देश गर्दछ। यसबाट विपद् व्यवस्थापनलाई जिल्ला तथा स्थानीय तहको विकास प्रक्रियामा मूल प्रवाहीकरण गर्न र सबै निकाय तथा तहलाई विपद् पूर्वतयारीमा केही बजेट विनियोजन गर्न मद्दत पुग्दछ।

१३. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

- क) परिषद्, कार्यकारी समिति तथा प्रदेश समितिबाट स्वीकृत नीति, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्नेगराउने,
- (ख) जिल्लाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरी लागू गर्ने गराउने,
- (ग) जिल्ला स्तरमा रहेको आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको सञ्चालनमा सबलीकरण गर्ने,
- (घ) उपलब्ध स्रोत र सेवाको उच्चतम प्रयोग तथा प्रवाह गरी विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खोजी तथा उद्धार गर्ने,
- (ङ) नेपाल सरकारबाट स्वीकृत मापदण्ड अनुसार राहत वितरण गर्ने, गराउने तथा जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयलाई सोही अनुसार राहत वितरण गर्न लगाउने,
- (च) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यकता अनुसार यातायात तथा मानिसको आवत जावतमा नियन्त्रण र सहजिकरण गर्ने,
- (छ) विपद्का कारण सिर्जित फोहोर तथा अन्य अनावश्यक वस्तु हटाउने वा हटाउन लगाउने,
- (ज) विपद्को समयमा मृत्यु भएका मानिसको शव तथा जनावरको व्यवस्थापन गर्नेगराउने,
- (झ) आपतकालीन अवस्थामा विपद् प्रभावित ब्यक्तिहरूको लागि आश्रय स्थलको व्यवस्था गर्ने,
- (ञ) विपद्को समयमा तत्काल परिचालन हुन सक्ने गरी सुरक्षा निकायलाई दुरुस्त राख्न लगाउने,
- (ट) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खानेपानी, खाद्यान्न, लत्ताकपडा तथा औषधि उपचार जस्ता अत्यावश्यक वस्तुको प्रबन्ध गर्ने,
- (ठ) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा तत्काल आवश्यक पर्ने अस्थायी भौतिक संरचनाहरूको निर्माण गर्न लगाउने,

- (ड) विपद्को अवस्थामा स्थानीय स्तरमा उपलब्ध सरकारी, गैरसरकारी एवं निजी यातायातका साधन, यन्त्र, उपकरण, खाद्य सामग्री आदि कानून बमोजिम नियन्त्रणमा लिई प्रयोग गर्ने वा गर्न लगाउने,
- (ढ) विपद्को जोखिममा रहेका वा विपद् प्रभावित क्षेत्रमा रहेका असुरक्षित भवनहरू भत्काउन लगाउने,
- (ण) असुरक्षित भवन तथा स्थानमा रहेका विपद् प्रभावित व्यक्तिहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने,
- (त) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्वयंसेवक, विशेषज्ञ तथा परामर्शकर्तालाई परिचालन गर्ने र सोको सुपरिवेक्षण गर्ने,
- (थ) राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूबाट गरिने उद्धार तथा राहत एवं सहयोग आदि क्रियाकलापको समन्वय गर्ने,
- (द) विपद्को समयमा खोज, उद्धार तथा राहत र पुनर्लाभ सम्बन्धी कार्यको लागि स्थानीय तह लगायत सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गर्ने,
- (ध) विपद् पश्चात आउन सक्ने सहायक प्रकोपहरूको न्यूनीकरणका लागि आवश्यक कार्यहरू गर्ने,
- (न) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा सङ्कटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गर्नु पर्ने अवस्था रहेमा नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,
- (प) विपद् सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने,
- (फ) उद्धार तथा राहत कार्यक्रमको प्रगति विवरण प्राधिकरणमा पठाउने,
- (ब) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा तोकिए बमोजिमका अन्य काम गर्नेगराउने,
- (भ) जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय, बैठक सम्बन्धी कार्यविधि र अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

१४. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय तहको काम, कर्तव्य र अधिकार:

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा २ (न) अनुसार

१. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
२. स्थानीय स्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, पूर्व सूचना प्रणाली, खोज तथा उद्धार, राहत सामग्रीको पूर्व भण्डारण, वितरण र समन्वय,
३. स्थानीय तटबन्ध, नदी र पहिरोको नियन्त्रण तथा नदीको व्यवस्थापन र नियमन,
४. विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्साङ्कन तथा बस्तीहरूको पहिचान र स्थानान्तरण,
५. विपद् व्यवस्थापनमा संघ, प्रदेश र स्थानीय समुदाय, संघसंस्था तथा निजी क्षेत्रसंग सहयोग, समन्वय र सहकार्य,
६. विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत साधनको परिचालन,
७. विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी स्थानीय स्तरका आयोजनाको तर्जुमा कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
८. विपद् पश्चात स्थानीय स्तरको पुर्नस्थापना र पुनर्निर्माण,
९. स्थानीय स्तरको विपद् सम्बन्धी तथ्याङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान,
१०. स्थानीय आपतकालिन कार्यसञ्चालन प्रणाली,
११. समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रम र सञ्चालन,
१२. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार (विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ को उपदफा २)

- १) गाउँ कार्यपालिकाको अध्यक्ष वा नगर कार्यपालिकाको प्रमुखको अध्यक्षतामा प्रत्येक गाउँपालिका तथा नगरपालिकामा तोकिए बमोजिमको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति रहनेछ ।
- २) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।
 - क) परिषद्बाट स्वीकृत राष्ट्रिय नीति तथा योजना एवम् कार्यकारी समिति र प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत एकीकृत तथा क्षेत्रगत नीति योजना र कार्यक्रम अनुरूप हुने गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने,

- ख) स्थानीय तहलाई विपद् व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गर्न लगाउने,
- ग) सरकारी, निजी एवम् गैरसरकारी संस्था, स्थानीय स्वयंसेवक, लगायत सम्बन्धित सबै पक्षको समन्वय र संलग्नतामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने,
- घ) स्थानीय तहका पदाधिकारी, कर्मचारी, स्वयंसेवक, सामाजिक परिचालक तथा समुदायलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्रशिक्षण दिने व्यवस्था मिलाउने,
- ङ) भौतिक संरचना निर्माण गर्दा भवन संहिता लगायत अन्य स्वीकृत निर्देशिका वा मापदण्डको पालना गराउने,
- च) स्थानीय समुदायलाई विपद्प्रति जागरुक बनाउन, विपद्संग सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न तथा विपद्को घटना हुनासाथ प्रतिकार्यका लागि परिचालित हुन वडा वा समुदाय स्तरमा विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गर्ने,
- छ) विपद् प्रतिकार्यका लागि आपतकालिन नमूना अभ्यास गर्ने गराउने,
- ज) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा उद्धार तथा राहतको व्यवस्था गर्ने,
- झ) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा सार्वजनिक संस्था तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानले यस ऐन बमोजिम कार्य गरे नगरेको अनुगमन गर्ने,
- ञ) स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन सूचना प्रणाली तथा पूर्व चेतावनी प्रणालीको विकास र सञ्चालन गर्ने गराउने,
- ट) स्थानीय स्तरमा आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रको स्थापना र सञ्चालन गर्ने,
- ठ) विपद्मा परि हराएका, बिग्रेका वा नष्ट भएका कागजातको यकिन तथ्याङ्क अद्यावधिक गरी राख्न लगाउने,
- ड) विपद्बाट प्रभावित घरपरिवारको पहिचान, स्तर निर्धारण तथा परिचयपत्र वितरण गर्ने गराउने,
- ढ) विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सकिने गरी वारुण यन्त्र लगायतका अन्य उपकरणहरू तयारी हालतमा राख्न लगाउने,
- ण) कार्यकारी समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय अनुसार विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने गराउने,
- त) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने गराउने ।
- ३) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय बैठक सम्बन्धी कार्यविधि र अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

१५. उत्थानशीलता

विपद् उत्थानशील समुदाय

विपद् उत्थानशील समुदाय भनेको प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक प्रकोपको जोखिमहरूबाट सुरक्षित रहेको, विपद्को समयमा आधारभूत आवश्यकताका वस्तुहरूको पहुँचमा रहेको, विकास निर्माणका कार्यमा विपद्को सम्भावित जोखिमहरू घटाउने विधिलाई अपनाइएको, शिक्षित र विपद्का समयमा सहज रूपमा सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्न सफलर विपद् पश्चात सो विपद्को तनावबाट सहज रूपमा दैनिक जिवन यापनमा फर्कन सक्ने समुदायलाई नै विपद् उत्थानशील समुदायको रूपमा लिन सकिन्छ ।

संस्थागत संरचना

विपद् जोखिम न्युनीकरणका कार्यलाई दिगो र प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न गराउन र आवश्यक निर्णय प्रक्रियामा सक्रिय सहभागिता कायम हुन सक्ने प्रकारको समुदाय, स्थानीय तहमा लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण सहितको बलियो सङ्गठनात्मक संरचना रहेको समुदायलाई उत्थानशील समुदाय मान्न सकिन्छ ।

समन्वय र साझेदारी

स्थानीय तह, जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालय, प्रदेश कार्यालय र केन्द्रीय तहका सरकारी निकायका साथै विभिन्न सामाजिक संघ संस्था वा नागरिक समाजसंग सम्बन्धित संस्था तथा समूहसंग सशक्त

समन्वय गर्दै विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा प्रभावकारी समन्वय र साझेदारी गर्न सक्ने, सक्षम समुदायलाई विपद् उत्थानशील समुदाय भनिन्छ ।

पूर्व चेतावनी प्रणाली

समुदायले सजिलै संग प्रयोग गर्न, मर्मत सम्भार गर्न र संरक्षण गर्न सक्ने समुदायमा आधारित पूर्व चेतावनी प्रणालीको स्थापना भएको समुदाय विपद् उत्थानशील समुदाय मानिएको छ ।

विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना

स्थानीय तह, वडा र समुदाय तहको कार्यान्वयन योग्य विपद् जोखिम व्यवस्थापन तयार भएको समुदाय जसले विपद् पूर्वतयारी, प्रतिकार्य, पुर्नस्थापना र पुनर्निर्माण जस्ता आधारभूत विषयवस्तु समावेश भएको र कार्यान्वयन गर्न सकिने प्रकारको योजनालाई प्रभावकारी योजनाको रूपमा लिइन्छ ।

प्रशिक्षित जनशक्ति

कुनै पनि प्रकारको विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि दक्ष, विभिन्न प्रकारका कार्यदल रहेको र त्यस्ता कार्यदलमा आवद्ध व्यक्तिहरू विपद्को सम्भावना देखिएमा तत्काल उद्धारका लागि सो क्षेत्रमा परिचालन हुन सक्ने कार्यदल सहितको जनशक्ति ।

विपद् जोखिम व्यवस्थापन कोष

स्थानीय तहमा विपद् जोखिम व्यवस्थापन कोषको स्थापना भएको हुनुपर्ने जसको परिचालन विपद् जोखिम व्यवस्थापन, जोखिम न्यूनीकरण, प्रतिकार्य र पुर्नस्थापनाका लागि मात्र उपयोग गर्ने संस्थागत व्यवस्था स्थापित भएको हुनु आवश्यक छ ।

भवन निर्माण संहिता पालना गर्ने

नेपाल भूकम्पीय जोखिमका हिसावले संवेदनशील मुलुकको रूपमा रहेको कारण पनि भूकम्पबाट सुरक्षित रहन प्रत्येक परिवारले आफ्नो घर निर्माण गर्दा भूकम्प प्रतिरोधात्मक विधिको प्रयोग गरेर बनाएको भएमा त्यस्तो समुदायलाई पनि विपद् उत्थानशील समुदाय मानिन्छ ।

खानेपानी र सरसफाइको व्यवस्था भएको

विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनका अनुसार विश्वमा बिरामी भएर अस्पताल जाने मध्ये करिब ८० प्रतिशत मानिस पानीका कारण उत्पन्न रोगको शिकार हुन्छन् । त्यसैले गाउँ घरमा स्वस्थ जीवनका लागि खानेपानी र सरसफाइको उचित प्रबन्ध भएको हुनुपर्छ । यसको लागि उपयुक्त शौचालय, शुद्ध खानेपानीको आपूर्ति र फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापन प्रमुख कुरा हुन् र यी व्यवस्था भएको समुदाय सुरक्षित र विपद् उत्थानशील समुदायको रूपमा लिन सकिन्छ ।

१७. अनुसूचीहरू :

अनुसूची-१ विपद् सम्पर्क ब्यक्ति (Focal Person) तथा संस्थाको विवरण:

सि.नं.	निकाय	नामथर	पद	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी	विनोद भट्टराई	प्र.अ.	९८५८७८२०००
२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बैतडी	बलदेव बडु	प्र.नि.	९८५८७८९९८७
३	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं.५१ गुल्म, बैतडी	रमेस प्रसाद पाण्डेय	स.प्र.नि.	९८५९२५९२५७
४	स्वास्थ्य कार्यालय, बैतडी	जैसिंह बडाल	ल्या.अ.	९८४८७२३४०१
५	जिल्ला अस्ताल, बैतडी			
६	दशरथचन्द्र नगरपालिका	विनोद बहादुर चन्द्र	अ.छैटौ	९८४८८९०१५५
७	पाटन नगरपालिका	जनक बहादुर चन्द्र	स.चौथो	९८४४९६०६५४
८	मेलौली नगरपालिका	मोहन सिंह भाट	सि.अ.हे.व.	९८४८९०४०२०
९	पुर्चौडी नगरपालिका	प्रविन धानुक	सु.प्र.अ.	९८५८७८९६९६
१०	दोगडाकेदार गाउँपालिका	जनक बहादुर विष्ट	सु.प्र.अ.	९८६८४४४४३८
११	सुर्नया गाउँपालिका	सुरेन्द्र सिंह धामी		९८५८४२२०५९
१२	डिलासैनी गाउँपालिका	दिपक राज जोशी	ना.प्रा.स.कृषि	९८४३३७३८००
१३	शिवनाथ गाउँपालिका	महेस सिंह महता	सु.प्र.अ.	९८५८७८५९१९
१४	सिगास गाउँपालिका	हरिस सिंह साउद		९८६८५६८०९०
१५	पञ्चेश्वर गाउँपालिका	सुरेस राम शार्की		९८६९५३५३०५

अनुसूची-२ बैतडी जिल्ला अन्तर्गतका कार्यालयमा रहेका सवारी साधनका चालकहरूको विवरण

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	सवारी चालकको नाम	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	दिपक दत्त पन्त	९८४८७३९६३४
२	डिभिजन सडक कार्यालय, पाटन	चन्द्रि धामी	९८४८७७३९३५
३	डिभिजन सडक कार्यालय, पाटन	भुवन राज जोशी	९८४३६७५२२४
४	बृहत जलाधार व्यवस्थापन केन्द्र, महाकाली, पाटन	प्रकास सिंह महर	९७४२८७५२९३
५	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	गोबर्धन राना	९८४८८७६०१०
६	डिभिजन वन कार्यालय	मदन राज भट्ट	९८४८८४५५८९
७	पूर्वाधार विकास कार्यालय	विर बहादुर मगर	९८६८५६०७१६
८	पूर्वाधार विकास कार्यालय	राम दत्त जोशी	९८४८८३७३६५
९	जलस्रोत विकास तथा सिचाई डिभिजन कार्यालय, पाटन	सुरेश राना	९८४९८४४८८८
१०	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय	हेमराज भट्ट	९८६९५६३०२९
११	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय	अर्जुन रोकाया	९८४८४७२५७३
१२	शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	नारायण सिंह धामी	९८४८८७६२६८
१३	जिल्ला अस्पताल	कृष्णदेव भट्ट प्रकाश भट्ट	९८४८८७६२२२ ९८६४७५७७८९
१४	स्वास्थ्य कार्यालय	चन्द्र सिंह कार्की	९८४८८५३२६९
१५	कृषि ज्ञान केन्द्र	हरिस नाथ	९८४८७७९९८९

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	सवारी चालकको नाम	सम्पर्क नं.
१६	भेटेरेनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	राजेन्द्र प्रसाद भट्ट	९८४८७४९९२५
१७	सुख्खा फलफुल विकास केन्द्र, सतबाझ	राम बहादुर टेर	९८४५२७५३२०
१८	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	जय बहादुर महारा	९८६५७९३०८४
१९	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	चन्नर औजी	९८०६४८५३९६
२०	नेपाल टेलीकम कार्यालय	नरेन्द्र सिंह कार्की	९८६८५४७३९
२१	भीमदत्त पोलिटेक्निक इन्स्टिच्युट, पाटन	दलिप सिंह वुडाल	९८४४६७५२७४
२२	सडक डिभिजन कार्यालय, टिपर	उद्धव विष्ट	९८६०५४९२६७
२३	महाकाली नदी नियन्त्रण कार्यालय, पाटन बैतडी	टेकेन्द्र ऐर नरेन्द्र सिंह धामी	९८६८६५५९१० ९८६८७७७९५०

अनुसूची-३ आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्र एवं विपद् व्यवस्थापन कोषको मौज्जात रकम

सि.नं.	निकाय	आ.व. २०८१/८२	
		कोषको रकम	मौज्जात रकम
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	५,४५,७२४	४,९०,७२४
२	दशरथचन्द्र नगरपालिका	१५,००,०००	८८,०००
३	पाटन नगरपालिका	१०,००,०००	-
४	पुर्चौडी नगरपालिका	१०,००,०००	१०,००,०००
५	मेलौली नगरपालिका	१८,५०,०००	१८,५०,०००
६	दोगडाकेदार गाउँपालिका	८,००,०००	८,००,०००
७	डिलासैनी गाउँपालिका	१६,००,०००	१०,००,०००
८	सुर्नया गाउँपालिका	५,००,०००	५,००,०००
९	सिगास गाउँपालिका	३२,००,०००	१,५०,०००
१०	शिवनाथ गाउँपालिका	२७,९६,४७०	११,७८,४७०
११	पञ्चेश्वर गाउँपालिका	२७,००,०००	१२,००,०००

अनुसूची-४ जिल्लामा स्थापना गरिएका हेलिप्याडहरूको विवरण

सि.नं.	हेलिप्याडको विवरण				सैनिक/गैहसैनिक
	जिल्ला र स्थान	Latitude	Longitude	Night Landing Facility भए/नभएको	
१	द.न.पा. ४, गढी बैतडी	29.558014	80.428010	नभएको	सैनिक
२	दशरथचन्द्र न.पा. ४, टुडिखेल	29.554419	80.423099	नभएको	सैनिक
३	पञ्चेश्वर गा.पा. ३ कुलाउँ	29.410756	80.320754	नभएको	गैह सैनिक
४	सिगास गा.पा. ९, चौखाम	29.506715	80.774353	नभएको	गैह सैनिक
६	पुर्चौडी न.पा. १, हाट	29.600364	80.700825	नभएको	गैह सैनिक

७	पुर्चौडी न.पा. ५, कुवाकोट	29.604166	80.739722	नभएको	गैह सैनिक
८	पाटन न.पा. ४, पाटन	29.464148	80.550016	नभएको	गैह सैनिक
९	डिलासैनी गा.पा. ३, लेक	29.689166	80.604722	नभएको	गैह सैनिक
१०	सुर्नया गा.पा. २, सिउडे	29.510994	80.520815	नभएको	गैह सैनिक
११	दोगडाकेदार गा.पा. १, रिम	29.619650	80.554559	नभएको	गैह सैनिक
१२	शिवनाथ गा.पा. खेलमैदान	29.395408	80.349799	नभएको	गैह सैनिक

अनुसूची-५ बैतडी जिल्ला भित्र रहेको विपद् व्यवस्थापनका लागि खुला क्षेत्र (Open Space)

क्र. सं.	खुला क्षेत्रको नाम	ठेगाना	GPS Coordinate	
			Latitude(N)	Longitude(E)
पुर्चौडी नगरपालिका				
१	बिश्वाल पार्क	पुर्चौडी न.पा.१ हाट	29.608315	80.702146
२	आईशोलेसन भवन	पुर्चौडी न.पा.१ हाट	29.604151	80.695679
३	डिलेश्वरी मा वि	पुर्चौडी न.पा.१ हाट	29.604597	80.698189
४	महेश्वरी मा वि न्वाघर	पुर्चौडी न.पा.२	29.637213	80.678533
५	बिणेश्वर मा वि नाकाली	पुर्चौडी न.पा.३	29.633674	80.709068
६	मालिका मा वि	पुर्चौडी न.पा.४	29.619876	80.736561
७	भुमिराज मा वि गहताड	पुर्चौडी न.पा.५	29.599233	80.744223
८	भुमिराज मा वि त्रिकाली	पुर्चौडी न.पा.६	29.565782	80.766906
९	गलिनाथ मा वि बडगाउ	पुर्चौडी न.पा.७	29.584218	80.705468
१०	ने.रा. मा.वि. पिपलकोट	पुर्चौडी न.पा.८	29.609666	80.666897
११	खेती मा वि तल्लादेही	पुर्चौडी न.पा.९	29.595965	80.619423
१२	डाडाँबाघ आ वी बिजयपुर	पुर्चौडी न.पा.१०	29.567343	80.618807
शिवनाथ गाउँपालिका				
१	शिवनाथ गा.पा.को खेल मैदान	शिवनाथ गा.पा.-६	29.395408	80.349799
२	नार्गारजुन मा वि शर्माली	शिवनाथ गा.पा.-२	29.360584	80.327561
३	हिरापुर मा.वि. खेल मैदान	शिवनाथ गा.पा.-६	29.423001	80.371585
दोगडाकेदार गाँउपालिका				
१	श्रीकेदार बहुमुखी क्याम्पस, श्रीकोट (हेलिप्याड सहित)	दोगडाकेदार गा.पा.-३, श्रीकोट	29.58379374	80.51861685
२	श्री पञ्चदेव महानानन्द मा.वि.	दोगडाकेदार गा.पा.-१, रिम	29.61874903	80.55565607
३	श्री भागेश्वरी मा.वि., सिद्ध	दोगडाकेदार गा.पा.-६, सिद्ध	29.59262941	80.55497995
४	सनातन धर्मा मा.वि., श्रीकोट	दोगडाकेदार गा.पा.-३,	29.58341755	80.51700445
५	केदार मा.वि., पिपलकोट	दोगडाकेदार गा.पा.-४,	29.59446368	80.44744737
६	न्वाली डोली मा.वि., डोली	दोगडाकेदार गा.पा.-४, न्वाली	29.60829283	80.46852744
७	चनैराज खेल मैदान	दोगडाकेदार गा.पा.-७, देउलेक	29.58763477	80.52363941
८	रौलेश्वर मा.वि., कालागाँउ	दोगडाकेदार गा.पा.-८, देउलेक	29.5862453	80.5945119
पञ्चेश्वर गाँउपालिका				
१	श्री नागार्जुन आ.वि. पालडी	पञ्चेश्वर गा.पा.-१	29.417992	80.289534
२	श्री देवथला मा.वि. महाकाली	पञ्चेश्वर गा.पा.-२	29.3963299	80.2884626
३	कुलाउ पिपल चौतारो मैदान	पञ्चेश्वर गा.पा.-३, कुलाउ	29.24592	80.18110

क्र. सं.	खुला क्षेत्रको नाम	ठेगाना	GPS Coordinate	
			Latitude(N)	Longitude(E)
४	पञ्चेश्वर गा.पा. मैदान,	पञ्चेश्वर गा.पा.-४,	29.444892	80.322917
५	धिरमडा खेलकुद फिल्ड	पञ्चेश्वर गा.पा.-५	29.499696	80.362583
६	रेडीदेवल वडा कार्यालय फिल्ड	पञ्चेश्वर गा.पा.-६	29.25464	80.16443
पाटन नगरपालिका				
१	कैलाश आ.वि. डैसिली खेल मैदान	पाटन न.पा.-१, डैसिली	29.4082589	80.649142
२	शिद्धनाथ मा.वि. खेल मैदान	पाटन न.पा.२, सिलंगा	29.4302387	80.579991
३	शिगास मा.वि. खेल मैदान	पाटन न.पा.३, गुरुडा	29.4678193	80.5979385
४	भगवती आ.वि. खेलमैदान	पाटन न.पा.४, ढकाली	29.4958888	80.5493847
५	त्रिपुरेश्वर मा.वि. खेलमैदान	पाटन न.पा.५, द्वाकुलडा	29.4781335	80.5004526
६	कृष्ण मा.वि. खेल मैदान	पाटन न.पा.६, बजार क्षेत्र	29.46459631	80.5477854
७	डाडाँबाघ आ.वि. खेलमैदान	पाटन न.पा.६,	29.45214143	80.5703656
८	भुमेश्वर आ.वि. खेल मैदान	पाटन न.पा.७, भगौती	29.41002352	80.4831443
९	श्री जनता मा.वि. खेलमैदान	पाटन न.पा.८, आरुवाटा	27.67830088	84.1327661
१०	ज्ञानेश्वर मा.वि. खेल मैदान	पाटन न.पा.९,	29.46323415	80.6424911
११	श्री सल्लेवासा मा.वि.	पाटन न.पा.१०,	29.41658206	80.64127124
डिलासैनी गाँउपालिका (खुला क्षेत्र)				
१	लटिनाथ आधारभुत विद्यालय	डिलासैनी गा.पा.-३, गिरिबगड	29.68992996	80.58970642
२	मठैराज माध्यमिक विद्यालय	डिलासैनी गा.पा. ४, मठैराज	29.63019753	80.63043976
३	दुर्गा नमूना माध्यमिक विद्यालय	डिलासैनी गा.पा.-५,सिमर	29.68241882	80.66172028
४	भुमिराज आ.वि. चोसेरा	डिलासैनी गा.पा.-५,चोसेरा	29.65942001	80.5326004
५	महादेव मा.वि. पन्सेरा	डिलासैनी गा.पा.-३, पन्सेरा	29.69029617	80.6025238
६	समैजि मा.वि. गन्ना	डिलासैनी गा.पा.-२, गन्ना	29.69242477	80.67973328
७	सरस्वती मा. वि. नानरा	डिलासैनी गा.पा.-१, नानरा	29.67455292	80.7539444
८	माण्डेशरी माध्यमिक विद्यालय	डिलासैनी गा.पा.-६, डिलासैनी	29.68494797	80.7252121
९	हरिनगर खेल मैदान	डिलासैनी गा.पा.-५, हरिनगर	29.666849	80.548416
१०	डिलासैनी गाउपालिका कार्यालय	डिलासैनी गा.पा.-७, धामीगाँउ	29.654507	80.611138
दशरथचन्द नगरपालिका				
१	मणिलेक मा.वि. गुरुखोला	दनपा १ गुरुखोला	29.521164	80.485614
२	देहिमाण्डौ खेल मैदान	दनपा २ बजार क्षेत्र	29.524666	80.466764
३	वडा कार्यालय द न पा ३	दनपा ३ कुलौन	29.558857	80.472425
४	गढी टुडिखेल	दनपा ४ गढी	29.524666	80.466764
५	सुन्दरखाली खेल मैदान	दनपा ५ सुन्दरखाली	29.5663812	80.406431
६	मालिका मा.वि., थालिगडा	दनपा ६ थालिगडा	29.579801	80.422142
७	वडा कार्यालय परिसर	दनपा ७ सुर्काल	29.4827996	80.4645890
८	त्रिपुरा सुन्दरी मन्दिर परिसर	दनपा ८ त्रिपुरा	29.557768	80.393340
९	वडा कार्यालय द न पा ९	दनपा ९ लमौता	29.515194	80.421588
१०	दानेश्वर मा.वि.	दनपा १० बाराकोट	29.546709	80.374540
११	वडा कार्यालय द न पा ११	दनपा ११ नागार्जुन	29.515505	80.385424
मेलौली नगरपालिका				
१	मेलौली भगवती मन्दिर परिसर	मेलौली न.पा. १, देही	29.418653	80.413178

क्र. सं.	खुला क्षेत्रको नाम	ठेगाना	GPS Coordinate	
			Latitude(N)	Longitude(E)
२	धर्मघर मा.वि., सलेना	मेलौली न.पा. २, सलेना	29.454066	80.464794
३	दुर्गा मा.वि., खलिगाड	मेलौली न.पा. ५, खलिगाड	29.444201	80.421427
४	मणीलेक क्याम्पस, काँडा	मेलौली न.पा. ७, काँडा	29.413880	80.398758
५	जगदम्बा मा.वि., हतरंगा	मेलौली न.पा. ६, हतरंगा	29.430444	80.411780
६	विशालपुर मा.वि., रोकटा	मेलौली न.पा. ९, रोकटा	29.374527	80.382683

अनुसूची-६ वैतडी जिल्लाको मनसुन पुर्वतयारी र उद्धारका लागी उपलब्ध स्रोत साधनहरुको विवरण

Search And Rescue materialsसामग्रीहरुको हकमा सम्बन्धित स्थानीय तह र जिल्ला प्रशासन कार्यालयसंग सम्पर्क र समन्वय गर्नुपर्ने छ।

सि.नं.	खोज तथा उद्धार सामग्री तथा उपकरणको नाम	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, वैतडी	जिल्ला प्रहरी कार्यालय वैतडी	सस्त्र प्रहरी बल नं ५१ गुल्म	श्रीबक्स गुल्म	दशरथचन्द्र नगरपालिका	पाटन नगरपालिका	पुर्चौडी नगरपालिका	मेलौली नगरपालिका	शिवनाथ गाउँपालिका	पंचेश्वर गाउँपालिका	दोगडा केदार गाउँपालिका	डिलासैनी गाउँपालिका	सुर्नया गाउँपालिका	सिगास गाउँपालिका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, वैतडी	जम्मा
१	Frist Aid किट बक्स		४		२			२०	२		१					१	३०
२	Prussice Rope Loopedling			२	१												३
३	रेस्क्यू रोप (रोल)		१	११	३	५			१०			१		१	३		३५
४	डोरी	६	८		३	१		१५	१	५	७						४६
५	म्याट्रेस				२			३०								१९	५१
६	जेनरेटर	१														१	२
७	पूली (भारी सामान उठाउने)	१															१
८	रेसिपोकेटिंग स	२			१												२
९	बोल्ड कटर/तार काटने	२		१					३								५
१०	चेन स पेट्रोल		१	१	१	१						१					५
११	चेन स इलेक्ट्रिक	२															
१२	हेन्ड माईक(मेगा फोन)		६	१	१			२							३	२	१५
१३	साइरन				१												१
१४	सिट्टि				२				१	१	६						१०
१५	वाकिटकी, बेस सेट	१															१
१६	वाकीटकी, हेन्ड सेट	२															२
१७	Head Lamp	५	१३	१५	३१				१०		७						८१

सि.नं.	खोज तथा उद्धार सामग्री तथा उपकरणको नाम	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बैतडी	सख प्रहरी बल नं ५१ गुल्म	श्रीबक्स गुल्म	दशरथचन्द्र नगरपालिका	पाटन नगरपालिका	पुचौडी नगरपालिका	मेलौली नगरपालिका	शिवनाथ गाउँपालिका	पंचेश्वर गाउँपालिका	दोगदा केदार गाउँपालिका	डिलासैनी गाउँपालिका	सुर्नया गाउँपालिका	सिगास गाउँपालिका	नेपाल रेडक्रेस सोसाइटी, बैतडी	जम्मा
१८	हेल्मेट फोरमाउनटेनिग रेस्क्यू			२												४६	४८
१९	सेफ्टी बेल्ट	१														२	३
२०	सिट हार्नेस		३	५	६												१४
२१	बोडी हार्नेस		३	३	३												९
२२	Screw lock Carbineer		५	७	७												१९
२३	Auto lock carabineer			३													३
२४	Ascender			१	१												२
२५	Figure and Descender			२													२
२६	Self-Breaking Descender			२	१												३
२७	रवर वोट मोटरेबल			१													१
२८	डबल रेस्क्यू पुल्ली				३												३
२९	Pully Single			२													२
३०	प्रशिक कोड				१०												१०
३१	प्याडल				४												४
३२	वाटर हेल्मेट				६												६
३३	श्रो व्याग		५	५	६												१६
३४	rescue backboard				१												१
३५	rescue backband													२			२
३६	स्टेचर	२	५६	४	३			२०	४						२	१४	१०४
३७	गिरि गिरि				१												१
३८	लाईफ ज्याकेट/ एप्रोन		७६	३५	२८	१२		१०	१५		६				१२	१४	२०८
३९	लाईफ बोर्ड		७	८	१												१६
४०	कम्बल				२	२०		३०					१०			२६	८८
४१	सिडी/भर्याड	२	३	१	१												६
४२	फरुवा	२	५३	१५	२०							८	१०	३	१		११२
४३	गैटी (pick axe)	५	६०	१५	२१	२०			७	१		८	५	१०	३	४	१५९
४४	हसिया				१										३	१	५

सि.नं.	खोज तथा उद्धार सामग्री तथा उपकरणको नाम	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बैतडी	सख प्रहरी बल नं ५१ गुल्म	श्रीबक्स गुल्म	दशरथचन्द नगरपालिका	पाटन नगरपालिका	पुनौडी नगरपालिका	मेलौली नगरपालिका	शिवनाथ गाउँपालिका	पंचेश्वर गाउँपालिका	दोगदा केदार गाउँपालिका	डिलासैनी गाउँपालिका	सुर्नया गाउँपालिका	सिगास गाउँपालिका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, बैतडी	जम्मा
४५	बेल्ला	४	६२	१५	१७	१५	४	५	१५	२		१७	५	१०	६	३	१८०
४६	ट्युब				६				३		२					१	१२
४७	पानी बुट, गम बूट	५	३८	२५	२५				१०	२		१६		१०	६	१२	१४९
४८	गल, सब्बल	३	३४	४	४	४	६	५	२	१		८	५	१०	३	३	९२
४९	फरमेन टेन्ट															८	
५०	पाल	१०					५		१३						७		
५१	त्रिपाल				१	३		३०		५		४४	२०		१२	२०	
५२	फायर प्रुफ सुट	१		५	२												
५३	फायर ब्लेकेट	२			१												
५४	फायर बुट	१		३	१४												
५५	टर्च	२	१		१				१	२	१						
५६	वाटर बोतल		५	१०	१२												
५७	बालटिन (फलाम)				२				६						५	१५	
५८	हाते आरी	२			१			५						१०		१	
५९	Fire Extinguisher - 4kg/6kg	५	३७	३	४				५		१				१	१	
६०	Back Pack Pump (21)	२			२												
६१	हेल्मेट	१६	४८	४५	५०	२०		१०		१	६	२४	१०				
६२	फायर स्वाटर	५	१४	१४	१५												
६३	फायर रेक	३	१०	१०	१५												
६४	फायर एक्स होइ			१०	१६												
६५	फायर रेक होइ		१०		६												
६६	रेगुलेटर										२						
६७	पट्टी										२५						
६८	नी स्पेटर															१	
६९	क्याराबिना			५	७												
७०	अक्सिजन ग्यास सेट		५														
७१	रेनकोट	५						१०			३	१६			४	३	
७२	फेस मास्क				७												

सि.नं.	खोज तथा उद्धार सामग्री तथा उपकरणको नाम	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बैतडी	सख प्रहरी बल नं ५१ गुल्म	श्रीबक्स गुल्म	दशरथचन्द नगरपालिका	पाटन नगरपालिका	पुचौडी नगरपालिका	मेलौली नगरपालिका	शिवनाथ गाउँपालिका	पंचेश्वर गाउँपालिका	दोगदा केदार गाउँपालिका	डिलासैनी गाउँपालिका	सुर्नया गाउँपालिका	सिगास गाउँपालिका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, बैतडी	जम्मा
७३	झोला												१०				
७४	हेगजा ब्लेड										१					१	
७५	जम्प सुट	२	८	१०	१३												
७६	सर्च लाईट		१	१	१			१							१०		
७७	गेस मास्क		५	५	३												
७८	फायर ब्लाकेट	२	२	१	१												
७९	हेल्मेट विद भाइजर			१०	१०												
८०	उद्धार किट					४											
८१	Sefty Glubs	५	३०	२५	२३			१२		६	१२	१०	६	२४			
८२	Fire gloves				११												
८३	Sefty vest							२									
८४	ग्यालेन्डर मेसिन		१	१	१												
८५	Hammer(ठुलो/सानो)	२				२०		२			१६	५	८	१			
८६	हाइड्रोलिक जेक		१	१	१												
८७	ROTARY RESCUE SAW	१			४												
८८	ROTARY HAMBER DRILL	१			२												
८९	EYE PROTECTION				५												
९०	Crobar	१															
९१	fire fighting waterPump kit	१															

अनुसूची-७ निर्माण व्यवसायी संघ, बैतडी अन्तर्गत रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीको विवरण

निर्माण व्यवसायी संघ, बैतडीका सम्पर्क व्यक्ती विकास चन्द (महासचिव) सम्पर्कनं.: ९८५२२६३९७५

सि.नं.	निर्माण व्यवसायीको नाम, ठेगाना र सम्पर्क नं.	खोज तथा उद्धार सामग्री विवरण	उपकरण कोनं. र उपलब्ध हुने स्थान	चालकको नाम र मोबाइल नं.
१	ग्वालेक निर्माण सेवा प्रा.लि. द.न.पा.४ गोठालापानी सुरेशचन्द ९८०१३९३७१६	डोजर/ स्काइभेटर	बा.३ख १८१३ दशरथचन्दनगर पालीका	दिपक भट्ट ९८६५९०९२३४

२	ईन्द्र धनु निर्माण सेवा सुर्नया गाउपालीका हटैराज धन बहादुर चन्द ९८४८७७२१९५	स्काइभेटर	बा३क २४० सुर्नया गाउँपालीका	लक्ष्मण बोहरा ९८५११६३२८५
३	बिग बि एण्ड कम्पनी, द.न.पा.४ गढी बिकाश चन्द ९८५११६३९७५	डोजर	से१क११७१ दशरथचन्दनगर पालीका	बिरेन्द्र धामी ९८५८७८११७१
४	रोयल निर्माण सेवा, द.न.पा.१ गुरुखोला नन्द राज भट्ट ९८४८८४५३०६	डोजर	से१क ३९४ सतबाझ मुस्याचौर द.न.पा.	लोके धामी ९८६५६५३०५२
५	रोयल निर्माण सेवा, द.न.पा.१ गुरुखोला नन्द राज भट्ट ९८४८८४५३०६	स्काइभेटर	से१क ८१४ सतबाझ मुस्याचौर द.न.पा.	लोके धामी ९८६५६५३०५२
६	कैलाश कन्सट्रक्सन, द.न.पा.५ मार्कडगाउ दान सिंह रावल ९८४८८९०९८४	स्काइभेटर	बा.२ख ६४५८ पाटन नगरपालीका	राम बिष्ट ९८४३७७४५३७
७	कैलाश कन्सट्रक्सन, द.न.पा.५ मार्कडगाउ दान सिंह रावल ९८४८८९०९८४	डोजर	से.१क ९७५ मेलौली नगरपालीका	लोकेन्द्र साउद
८	कुवर निर्माण सेवा, पु.न.पा. कुवाकोट दमन कुवर ९८४८७५७५२८	डोजर	से.१क४७३ पुरचौडी नगरपालीका	रमेश भण्डारी
९	प्रमोद कन्सट्रक्सन, पा.न.पा. बैतडी दिपेन्द्र चन्द ९८४८८०३१०२	स्काइभेटर	से१क ७१८ पाटन नगरपालीका	परमोद मगर ९८४५३३३५३४
१०	एस के निर्माण सेवा, पा.न.पा. बैतडी मदन मोहन बिष्ट ९८५१२३७९३३	स्काइभेटर	बा२क २०६५ पाटन नगरपालीका	प्रेम कार्की



अनुसूची-८ आपतकालिन खाद्य संकट व्यवस्थापनका लागि FOOD BANK सम्बन्धी सम्झौता

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र उद्योग वाणिज्य संघसंग बैतडीका बीच आपतकालिन खाद्य आपूर्तिका लागि भएको समझदारी पत्र ।

FOOD BANK स्थापना सम्बन्धमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बैतडी र उद्योग वाणिज्य संघ, बैतडी बीच भएको समझदारी पत्र, २०८२

बैतडी जिल्लामा हरेक वर्ष मनसुनजन्य प्राकृतिक विपद् (जस्तै: भूस्खलन, बाढी, पहिरो आदि) को सम्भावना रहेको हुँदा विपद् प्रभावित समुदायलाई तत्काल राहत उपलब्ध गराउने उद्देश्यले खाद्यान्न सञ्चय तथा वितरणको व्यवस्था गर्न आवश्यक देखिएको छ। विगतका अनुभवहरूले विपद् व्यवस्थापनमा logistics support का लागि सहयोग जुट्ने गरेको देखिए तापनि खाद्य आपूर्तिको पक्ष भने कमजोर रहँदै आएको छ। विशेषतः विपद् प्रभावित क्षेत्रमा तत्काल खाद्य सामग्री पुऱ्याउनु चुनौतीपूर्ण हुने हुँदा मानव जीवन रक्षाको लागि अत्यावश्यक खाद्य सहायता सुनिश्चित गर्नु अत्यन्त जरूरी रहेको छ। यस गम्भीर आवश्यकता तथा सम्भावित जोखिमलाई मनन गर्दै, विपद् पछिको संकट व्यवस्थापनमा जिल्ला तहमा FOOD BANK स्थापना गरी विपद् प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी गर्ने उद्देश्यले, जिल्ला प्रशासन कार्यालय (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति), बैतडी र उद्योग वाणिज्य संघ, बैतडी बीच आपसी सहकार्यमा यो समझदारी गरिएको छ।

१. उद्योग वाणिज्य संघ, बैतडीले खाद्य आपूर्ति कार्यका लागि उपयुक्त आपूर्तिकर्ता छनोट गर्ने जिम्मेवारी लिनेछ। यस प्रक्रिया अन्तर्गत संघको कार्यकारिणी निर्णयबाट सदस्य श्री जनकराज जोशीको प्रोप्राइटरशिपमा रहेको "श्री आदर्श स्टेशरी एण्ड सप्लायर्स"लाई खाद्य आपूर्ति सम्बन्धी कार्यका लागि जिम्मेवारी प्रदान गरिएको छ।
२. उक्त आपूर्तिकर्ताले अन्य व्यवसायीहरूसंग समन्वय गरी FOOD BANK का लागि खाद्य वस्तुहरू मौज्जातको रूपमा स्थायी गोदाममा नराखी, POOL (Reserve Pool) प्रणाली अन्तर्गत राख्ने छन्, जसको अर्थ माग अनुसार तत्कालतः आपूर्ति गर्न सकिने अवस्थामा खाद्य सामग्री स्टक राखिनेछ। उल्लेखित खाद्य सामग्रीमा चामल, दाल, तेल, नुन लगायतका अत्यावश्यक खाद्य सामग्री रहनेछन्।
३. यो समझदारी अनुसार प्रति व्यक्ति (५ वर्षमाथि) का लागि कम्तिमा ७ दिन पुग्ने गरी खाद्यान्नको व्यवस्था गरिने छ।
४. तत्काल वितरण गर्नु पर्ने तयारी खाजाका रूपमा प्रयोग हुने १ के.जी. चिउरा, ३ प्याकेट चाउचाउ, ३ गोटा विस्कुट र आधा केजी दालमोट सहितको प्याकेट उपलब्ध गराइने छ।
५. बुदा नं. १ मा तोकिएको प्रो.प्राइटरले विपद्को समयमा उद्योग वाणिज्य संघ र जिल्ला प्रशासन कार्यालयको संयुक्त आग्रहमा विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खाद्यान्नको प्याकेट तत्काल उपलब्ध गराउनेछन्। यस वर्ष २०८२।८३ मा विपद्मा परेमा १,००० व्यक्ति सम्मको लागि हुने खर्च उद्योग वाणिज्य संघ बैतडीले व्यहोर्नेछ।
६. यस आपूर्ति प्रणालीमा रहेका खाद्य वस्तुहरूको उपलब्धता, गुणस्तर, ढुवानी र वितरण सुनिश्चित गर्ने कार्य सम्बन्धित आपूर्तिकर्ता र उद्योग वाणिज्य संघको समन्वयमा हुनेछ।
७. उद्योग वाणिज्य संघ बैतडीले सबै न.पा./गा.पा. मा बुदा नं. २ मा उल्लेख भए बमोजिम खाद्यान्न बैंक स्थापनाका लागि जिल्ला समन्वय समितिसंग समन्वय गरी प्रोप्राइटरको छनोट गर्न सक्ने छ।

 <p>श्री खिमानन्द भट्ट उपाध्यक्ष उद्योग वाणिज्य संघ, बैतडी</p>	 <p>प्र.जि.अ. दीर्घराज उपाध्यक्ष अध्यक्ष जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी</p>
---	---

अनुसूची-९: जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक कार्यदल, २०८१

क्र.सं	कार्यदल	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नं.
१	संयोजक	लक्ष्मण सिंह थापा	स.प्र.ना.उ.	स.प्र.बल नेपालनं.५१गुल्म,बैतडी	५८५१२७२०५२
२	सदस्य	बिनोद भट्टराई	प्र.अ.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी	९८५८७८२०००
३	सदस्य	बलराम पाण्डेय	प्र.नि.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बैतडी	९८६३६८५७४४
४	सदस्य	खगेन्द्र भट्ट	कार्यक्रम संयोजक	UNFPA	९८०२५२२१०२
५	सदस्य	सुरेन्द्र देव भट्ट	कम्प्युटर अपरेटर	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८४८७२२४६४

अनुसूची-१० नेपाल पत्रकार महासंघ (जिल्ला शाखा, बैतडी, अन्तर्गत कार्यरत पत्रकारहरूको विवरण)

सि.नं.	नाम, थर	सम्पर्क नं.	Email ठेगाना	सञ्चार माध्यम
1	Nari Badu	9858781415	badunari@gmail.com	Nepal Television, FNJ Chairman
2	Lokesh saud	9858752098	lokesh.saud@gmail.com	Nayapatrika daily
3	Laxmi Panday	9741046841	lpandey2070@gmail.com	Radio Nepal
4	Gokarn dayal	9848843956	gk.dayal@gmail.com	Gorkhapatra Daily
5	Bhagirath Awasthi	9848729238	awasthi.bhagirath@gmail.com	Radio Niglashini
6	Mahan Chand	9848782010	chandmohan2070@gmail.com	Dibyastra.com
7	Binod Shing Bist	9749515259	binodbist2070@gmail.com	Nepal News Agency
8	Radio SansherFM	095520537	newssansher@gmail.com	Radio SansherFM
9	Radio SaugaatFM	095520512	saugaatfm_news@yahoo.com	Radio SaugaatFM
10	Radio NiglashiniFM	9858751094	anirudramidia@gmail.com	Radio NiglashiniFM
11	Radhika Bhatt	9848770218	rbhatt977@gmail.com	Janaadarsa Weekly
12	Jayraj Awasthi	9868772048	jayrajwasthi@gmail.com	Ujyaalo
13	Cp Lohiya	9848832403	cplohiya94@gmail.com	Radio Nepal
14	Radio SevenStar	095410027	radiosevenstar@gmail.com	Sevenstar
15	Radio Baitadi	9848887071	radiobaitadi@gmail.com	Baitadi
16	Mahesh Awasthi	9858752099		Radio niglasaini
17	Laxman Bk	9848888686	bclaxman886@gmail.com	Melauli FM News
18	Janak Saud	9841689298	janaksaud518@gmail.com	PrimeTimes TV/Radio Baitadi
19	Radio Melauli	9858780555	radiomelauli@gmail.com	Radio Melauli
20	Krishan bist	9848718776	bistkrishna99@gmail.com	Annapurn Post Daily
21	Prakash bhatt	9847279838	prakashchandrabhatt58@gmail.com	Baitadi bulleting
22	Keshab Bhatt	9848739849	bhattakeshab554@gmail.com	Basuling online
23	Dambar Babu Bohara	9840395151	dambarbohara233@gmail.com	Himalaya Times
24	bindu chand	9865960031	chandbinu2015@gmail.com	dibyastra online paper
25	mankesh dayal	9848781867		Radio melauli
26	dipak bk	9865955253		Radio melauli
27	DR Bhatt	9865659681	drbhatta2018@gmail.com	Niko khabar
28	Amar Bhattarai	9858752016	bhattaraiaamar68@gmail.com	Radio Sevenstar
29	basanta bist	9848746222	bistbasant@gmail.com	Surnaya times weekly
30	Gaurab chand	9865675737	newssansher@gmail.com	Radio Sansher FM

क) बैतडी जिल्लामा रहेका सञ्चार माध्यमहरूको विवरण:

सि.नं.	सञ्चार माध्यमको नाम	सम्पर्क नं.	ईमेल ठेगाना	सञ्चारको प्रकार
1	Radio SansherFM	095520537	newssansher@gmail.com	
2	Radio SaugaatFM	095520512	saugaatfm_news@yahoo.com	

सि.नं.	सञ्चार माध्यमको नाम	सम्पर्क नं.	ईमेल ठेगाना	सञ्चारको प्रकार
3	Radio NiglashiniFM	9858751094	anirudramidia@gmail.com	
4	Radio SevenStar	095410027	radiosevenstar@gmail.com	
5	Radio Melauli	9858780555	radiomelauli@gmail.com	
6	Radio Baitadi	9848887071	radiobaitadi@gmail.com	
7	Radio Dilasaini	985-1168550		
8	Radio sagun	9746334623		
9	Baitadi Sandesh	9858781415	badunari@gmail.com	weekly
10	Mahakali Khabar	9848782010	chandmohan2070@gmail.com	weekly
11	Jan Aadarsha	9848770218		weekly
12	Pachim nigarani	9848843956	gkdayal@gmail.com	daily
13	Baitadi awaj	9848887071	karunakarb61@gmail.com	
14	Dibyastra	9858781415	badunari@gmail.com	Online
15	Sagun khabar	9848729238	anirudramedia@gmail.com	online
16	Baitadi bulleting	9847279838	prakashchandrabhatt58@gmail.com	online
17	Basuling	9848739849	bhattacheshab554@gmail.com	online
18	Niko Khabar	9865659681	drbhatta2018@gmail.com	online
19	Surnaya timis	9848746222	bistbasant@gmail.com	weekly
20	Sahaj Khabar	9868877755	odprem39@gmail.com	online
21	biswabharika khabar	9864756873		online

अनुसूची-११ बैतडी जिल्ला अन्तर्गत रहेका एम्बुलेन्सहरुको विवरण

स्थानीय तहको नाम	एम्बुलेन्स सञ्चालन गर्ने संस्थाको नाम	एम्बुलेन्स रहने स्थान	एम्बुलेन्को नम्बर	चालकको नाम	सम्पर्क नं.
दशरथचन्द नगरपालिका	जिल्ला अस्पताल बैतडी	जिल्ला अस्पताल बैतडी	वा २ झ १७३३	हरिश मार्कन्ड	९८१२७२०५५८
दशरथचन्द नगरपालिका	जिल्ला अस्पताल बैतडी	जिल्ला अस्पताल बैतडी	सु.प्र.प.०१००१ झ ४०४	कृष्ण देव भट्ट	९८४८८७६२२२
दशरथचन्द नगरपालिका	दशरथचन्द नगरपालिका	दशरथचन्द नगरपालिका	सु.प्र.प.०१०० च ३८९२	उमेश बहादुर बोहरा	९८४८७७०७८३
दशरथचन्द नगरपालिका	थालिगाडा स्वास्थ्य चौकी	थालिगाडा स्वास्थ्य चौकी	सु.प्र.प.०२००१ झ १२०	मोहन नाथ	९९६५८४४६६९
दशरथचन्द नगरपालिका	दशरथचन्द स्मृति प्रतिष्ठान	द.न.पा.- ५, सुन्दरखाली	म१ज ३४५	प्रकाश भट्ट	९८६४७५७७८९
पाटन नगरपालिका	प्रा.स्वा. केन्द्रपाटन	प्रा.स्वा. केन्द्र पाटन	सु.प्र.प.०१००१ झ ५१५	भुवन के.सी	९७६५९१०२२२
पाटन नगरपालिका	पाटन नगरपालिका	पाटन बजार	से १ ग ५१५	भुवन भण्डारी	९८६००३५६५१
मेलौली नगरपालिका	मेलौली नगरपालिका	मेलौली नगरपालिका परिसर	म १ज १४७	गणेश सिंह नेगी	९८६५९५४२०९
पुर्चौडी नगरपालिका	पुर्चौडी नगरपालिका	हाट	सु.प्र.प. ०२-००१ झ १३२	लोकेन्द्र बहादुर बोहरा	९८६५७३४१७०
दोगडाकेदार गाउँपालिका	दोगडाकेदार गाउँपालिका	खोचलेक बजार	सु.प्र.प. ०१-००१ झ ५२९	घनी राम लुहार	९७६०८२४२८०

शिवनाथ गाउँपालिका	शिवनाथ गाउँपालिका		सु.प्र.प.०१-००१झ०४६४	धनविर सिंह धनाडी	९८६९९०७९५५
पञ्चेश्वर गाउँपालिका	पञ्चेश्वर गाउँपालिका		सु.प्र.प.०१-००१ झ ०५७५	सुरेन्द्र सिंह घटाल	९८६२४७५८२४
सुर्नया गाउँपालिका	सुर्नया गाउँपालिका		सु.प्र.प.००१-४ झ ०००५	चन्द्र मडै	९८६८४२३६६३
सुर्नया गाउँपालिका	सुर्नया गाउँपालिका		सु.प्र.प.००१ झ ०५१०	रोसन चन्द्र	९८४८७९३७५१
सुर्नया गाउँपालिका	सुर्नया गाउँपालिका		सु.प्र.प.०४००१ झ ००१३	तारा राम वि.क.	९७६२७७०६४६

अनुसूची १२- नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा बैतडी अन्तर्गतका उपशाखाहरू

क्र.स.	उपशाखाको नाम	स्थान	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	पद	सम्पर्क नम्बर
१	ने.रे.सो. खलंङ्गा	द.न.पा.४	श्री घनश्याम लेखक	सचिव	९८४८७९३९६९
२	ने.रे.सो.खोड्पे	प.न.पा.८ खोड्पे	श्री बल्देव के सी	सभापति	९८४४९४६९६९
३	ने.रे.सो. गाँजरी	सिगास गा.पा.२,गाजरी	लाल सिंह धामी	सभापति	९८४०२२६०११
४	ने.रे.सो.गिरेगडा	पञ्चेश्वर गा.पा.५,गिरेगडा	श्री गणेश सिंह भण्डारी	सभापति	९८६८८९०७३०
५	ने.रे.सो. गुजर	पटन ३ गुजर	श्री गोपाल दत्त भट्ट	सभापति	९८६८८६६८०२
६	ने.रे.सो. जर्ग	द.न.पा.४जर्ग	श्री दिपक राज पाण्डेय	उपकोषाध्यक्ष	९८५८४२४८८५
७	ने.रे.सो. न्वाली	दोगडाकेदार ५न्वाली	श्री विर सिंह कार्की	सभापति	९८४८६३७७८०
८	ने.रे.सो. पिपलकोट	दोगडाकेदार ४ पिपलकोट	श्री गणेश दत्त भट्ट	सभापति	९८६५७०२९३२
९	ने.रे.सो.भुमेश्वर	पा.न.पा. ४ भुमेश्वरठाड	श्री मिने राम लावड	सभापति	९८०६४६८४९३
१०	ने.रे.सो.मेलौली	मेलौली न.पा.१	श्री पदम नेगी	सचिव	९८४८७७३४९५
११	ने.रे.सो.रौलेश्वर	सुर्नया गा.पा.५रौलेश्वर	श्री गगन सिंह बिष्ट	सभापति	९८६८४७४६५३
१२	ने.रे.सो.लामाखेत	प.न.पा.६,लामाखेत	श्री जय देव पन्त	सभापति	९८४५३००६११
१३	ने.रे.सो.शिखरपुर	सुर्नया गा.पा.८	श्री नर सिंह बोहरा	सचिव	९८६८४९५३२९
१४	ने.रे.सो.शंकरपुर	सुर्नया गा.पा.६ मुल खटाली	श्री गणेश दत्त अवस्थी	सभापति	९८४८७५२२२३
१५	ने.रे.सो.शिवनाथ	शिवनाथ गा.पा.५	श्री प्रकाश सिंह साउँद	सचिव	९८४८७३५३९९
१६	ने.रे.सो.सकार	प.न.पा.१सकार	श्री चक्र बचन्द .	सभापति	९८४८८०४४३६
१७	ने.रे.सो.सलेना	मेलौली न.पा.२,सलेना	श्री रामेश्वरी ठकुराठी	सभापति	९८६८५५४२९०
१८	ने.रे.सो. तित्तिड	दोगडा केदार ६सकार	श्री रतन सिंह काकी	उपसचिव	९८६२४७७८३४
२९	ने.रे.सो.सुन्दरखाली	द.न.पा.५सुन्दरखाली	श्री नरेन्द्र बचन्द.	सचिव	९८६५९०८८६६
२०	ने.रे.सो.सिलंगा	प.न.पा.२,सिलंगा	श्री राम दत्त पन्त	सभापति	९८४८८००६२०
२१	ने.रे.सो.हल्लेक	द.न.पा.२ हल्लेक	श्री नवराज जोशी	सचिव	९८४८८४५७७७
२२	ने.रे.सो. पञ्चेश्वर हल्लेक	पञ्चेश्वर गा.पा.३ कुलाउ	श्री प्रमानन्द भट्ट	सभापति	९८४८८९१९९७

क्र.स.	उपशाखाको नाम	स्थान	सम्पर्क ब्यक्तिको नाम	पद	सम्पर्क नम्बर
२३	ने.रे.सो.बासुलिङ्ग	सुर्नया गा.पा.२	श्री हरजीत पाण्डे	सभापति	९८६८७४३६९५

अनुसूची-१३ जिल्ला विपद् सहायता कक्ष (District Disaster Help Desk -DDHD)

सि.नं.	पदाधिकारी रहने कार्यालयको नाम	पदाधिकारी	भुमिका	सम्पर्क नं.
१	स.प्र.जि.अ.,जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी	बिनोद भट्टराई	संयोजक	९८५८७८२०००
२	प्रतिनिधि, नेपाली सेना श्रीबक्स गुल्म, बैतडी	उप सेनानी श्री किरण बुढाथोकी	सदस्य	९८४६२७१६७५
३	प्रतिनिधि, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बैतडी	प्र.नि. बलराम पाण्डेय	सदस्य	९८५८७७५५४४
४	प्रतिनिधि, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं.५१ गुल्म हे.क्वा., बैतडी	स.प्र.नि. श्री रोशन राज नाथ	सदस्य	९८४३८७३५७
५	प्रतिनिधि, जिल्ला अनुसन्धान कार्यालय, बैतडी	ब.अ.स. श्री लोकेन्द्र सिंह मौनी	सदस्य	९८५८४२३४५५
६	प्रतिनिधि, स्वास्थ्य कार्यालय, बैतडी	जनस्वास्थ्य अधिकृत श्री तीर्थ राज भट्ट	सदस्य	९८५८७७६६४४
७	प्रतिनिधि, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बैतडी शाखा	मन्त्री श्री रमेश भण्डारी	सदस्य	९८५८८४३०४६
८	प्रतिनिधि, जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघ, बैतडी	उपाध्यक्ष श्री खिमानन्द राज भट्ट	सदस्य	९८६८७५३७४७
९	प्रतिनिधि, जिल्ला पत्रकार महासंघ, बैतडी	अध्यक्ष श्री नरी बडु	सदस्य	९८५८७८१४१५
१०	प्रतिनिधि, नागरिक समाज, बैतडी	श्री गणेश ठकुराठी	सदस्य	९८१२७०००८२
११	प्रतिनिधि, जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र, बैतडी	क.अ. श्री सुरेन्द्र देव भट्ट	सदस्य सचिव	९८५८७८२४६४

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, बैतडी

District Emergency Operation Center, Baitadi

सम्पर्क नं. ०९५५२०५८३, ९७६२४७९३३५, ९८५८७८२०००

E-mail : deocbaitadi@gmail.com